

Η επίδραση της έμφυλης
βίας σε παιδιά και νέους
εν κινήσει

Εγχειρίδιο εκπαίδευσης

Η δημοσίευση αυτή χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Δικαιωμάτων, Ισότητας και Ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2014-2020).

© 2019 BRIDGE project

Αποποίηση ευθυνών

Το περιεχόμενο αυτού του εγχειριδίου αντιπροσωπεύει μόνο τις απόψεις του/της δημιουργού και είναι αποκλειστική ευθύνη του/της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αποδέχεται καμία ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχει.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες.....	4
Εισαγωγή και ιστορικό του σεμιναρίου	5
Στόχοι του σεμιναρίου	5
Προετοιμασία εκπαίδευσης & Λίστα ελέγχου	7
Τοπικές προσαρμογές	7
Ενεργοποιητές (energizers)	7
Προβληματισμοί στο τέλος της ημέρας	7
Αξιολόγηση στο τέλος της ημέρας	8
Ημέρα 2 ^η . Ανασκόπηση	8
Δοκιμαστικό Test και Αξιολόγηση της Παρεχόμενης Εκπαίδευσης	9
Πρόσθετες αναφορές	9
Ημερήσιο πρόγραμμα κατάρτισης	10
Ενότητα 1: Εισαγωγή	12
Ενότητα 2: Έμφυλη Βία, παιδιά και νέοι σε κίνηση	16
Ενότητα 3: Προστασία και διασφάλιση προστασίας παιδιών	21
Ενότητα 4: Σημάδια και επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας	26
Ενότητα 5: Πρόληψη της Έμφυλης Βίας: Αξιολόγηση του κινδύνου και οικοδόμηση προστασίας	35
Ενότητα 6: Περιορισμός του κινδύνου και Σχεδιασμός δράσεων	38
Απολογισμός 1ης μέρας	39
Ημέρα 2 Καλωσόρισμα.....	40
Ενότητα 7: Η ανταπόκρισή μας στα περιστατικά Έμφυλης Βίας	42
Ενότητα 8: Διαχείριση Περιστατικών, Παραπομπές και Υποβολή Αναφορών	51
Ενότητα 9: Έμμεσο, Δευτερογενές Τραύμα και Αυτοβοήθεια	54
Τέλος Εκπαίδευσης.....	57
Παράρτημα 1: Υλικά του Εκπαιδευτή.....	59
Παράρτημα 1.0: Ιστορίες Παιδιών και Νέων εν κινήσει	60
Παράρτημα 1.1: Υποθέσεις Εργασίας περιστατικών Έμφυλης βίας	62
Παράρτημα 1.2: Power walk	64
Παράρτημα 1.3: Δείκτες ύπαρξης Έμφυλης Βίας, Συνέπειες, Υπόθεση Εργασίας αντοχής.....	70
Παράρτημα 1.4: Βασικές Πεποιθήσεις και Στάσεις	71
Παράρτημα 1.5: Έλεγχος- μέτρηση- αποτίμηση πριν/ μετά την εκπαίδευση.....	72
Παράρτημα 1.6: Αξιολόγηση της εκπαίδευσης.....	74
Έγχειρίδιο 2.0 Πρόγραμμα εκπαίδευσης	77
Ημερήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης	77
Εγχειρίδιο 2.1 Ορισμοί	79
Εγχειρίδιο 2.2: Παδική Προστασία και Διασφάλιση	83
Εγχειρίδιο 2.3: Έμφυλη Βία: Ποιες είναι οι ενδείξεις; Ποιες είναι οι συνέπειες;.....	86
Εγχειρίδιο 2.4: Πρόληψη Έμφυλης Βίας: Αξιολόγηση Κινδύνου και Ανάλυση Πλαισίου	88
Εγχειρίδιο 2.5: Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνου Έμφυλης Βίας για Παιδιά και Νέους	90

Εγχειρίδιο 2.6: Κίνδυνοι Έμφυλης Βίας και Πρόληψη.....	100
Εγχειρίδιο 2.7: Τέλος Πρώτης Μέρας - Αποτίμηση	102
Εγχειρίδιο 2.8: Ανταπόκριση στην Έμφυλη Βία.....	103
Εγχειρίδιο 2.9: Αρχές αναφοράς Έμφυλης Βίας.....	106
Εγχειρίδιο 2.10: Υπόθεση Εργασίας	110
Εγχειρίδιο 2.11: Παιχνίδι Ρόλων.....	112
Εγχειρίδιο 2.12: Διαχείριση περιπτώσεων, παραπομπές και αναφορές	114
Εγχειρίδιο 2.13: Χαρτογράφηση Υπηρεσιών.....	115
Εγχειρίδιο 2.14: Έμμεσο / Δευτερογενές Τραύμα και Αυτοβοήθεια	118
Εγχειρίδιο 2.15: Πηγές.....	123

Ευχαριστίες

Το εγχειρίδιο αυτό εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος με τίτλο «*Building Relationships through Innovative Development of Gender Based Violence Awareness in Europe – BRIDGE*» (Οικοδομώντας σχέσεις μέσω της καινοτόμου ανάπτυξης για το θέμα της ευαισθητοποίησης της έμφυλης βίας στην Ευρώπη – ΓΕΦΥΡΑ). Το "BRIDGE" είναι ένα διετές έργο που υλοποιείται υπό τον συντονισμό του Περιφερειακού Ευρωπαϊκού Γραφείου της Terre des hommes σε συνεργασία με τους: ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων (Ελλάδα), Defence for Children International – DCI Βέλγιο και FEDASIL (Βέλγιο), Korin (Μάλτα), και Terre des Hommes (Ρουμανία). Το έργο BRIDGE χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δικαιωμάτων, Ισότητας και Ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2014-2020).

Το πρόγραμμα BRIDGE αναπτύχθηκε προκειμένου να ενισχυθεί η θεσμική απάντηση στην Έμφυλη Βία, που αφορά τα παιδιά και τη νεολαία που μετακινούνται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Οι υπάρχουσες μελέτες δείχνουν ανησυχητικούς απολογισμούς για την Έμφυλη Βία που αφορά τους πρόσφυγες, τα παιδιά και τη νεολαία που μετακινούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εμπορία ανθρώπων, η σεξουαλική εκμετάλλευση και η κακοποίηση, καθώς και η καταναγκαστική εργασία αποτελούν μέρος των εμπειριών των ανθρώπων που μετακινούνται. Ταυτόχρονα, η σημαντική έλλειψη στοιχείων, εμπεριστατωμένης γνώσης και συντονισμού αφενός, και η ελλιπής ενημέρωση μεταξύ των παιδιών και των νέων σε κίνηση, αφετέρου, καθιστούν δύσκολη την αντιμετώπιση του φαινομένου της Έμφυλης Βίας.

Το πρόγραμμα BRIDGE επιδιώκει να επιτύχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- Να βελτιώσει τη διαθεσιμότητα ακριβών πληροφοριών σχετικά με την Έμφυλη Βία που πλήττει τα παιδιά και τους νέους εν κινήσει.
- Να αναπτύξει τις γνώσεις και τις ικανότητες των Επαγγελματιών Φροντίδας για την ευαισθητοποίηση, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μορφών Έμφυλης Βίας μεταξύ των παιδιών και των νέων εν κινήσει.
- Να υποστηρίξει και να προωθήσει τη συνεργασία πολλαπλών φορέων καθώς και την εκμάθηση σχετικά με την Έμφυλη Βία εναντίον παιδιών και νέων εν κινήσει μέσω περιφερειακών κοινοτικών πρακτικών.
- Να ενδυναμώσει τα παιδιά και τη νεολαία εν κινήσει ως προς την θετική οικοδόμηση σχέσεων συνειδητοποίησης και κατανόησης της Έμφυλης Βίας και να τα υποστηρίξει στην έγκαιρη αναφορά, την πρόληψη, την καταπράυνση και την αντιμετώπισή αυτής.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το **Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια (2014-2020)** για την υποστήριξη και τη χρηματοδότηση του έργου. Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε όλες/ όλους τις/τους εμπειρογνώμονες Προστασίας και Έμφυλης Βίας παγκοσμίως, οι οποίοι αφιέρωσαν χρόνο και πηγές για τη δημιουργία του εγχειριδίου αυτού.

Εισαγωγή και ιστορικό του σεμιναρίου

Η εκπαίδευση αυτή αποτελεί μέρος του προγράμματος BRIDGE, το οποίο στοχεύει στην:

- ✓ Ανάπτυξη μεθοδολογίας συλλογής δεδομένων και κινητού εργαλείου συλλογής δεδομένων (MDC).
- ✓ Συλλογή δεδομένων με τη χρήση του εργαλείου MDC στις χώρες που συμμετέχουν στο έργο.
- ✓ Ανάπτυξη εκπαιδευτικών εγχειριδίων και συνδυασμένης μάθησης, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως μάθησης (e-learning)
- ✓ Διεξαγωγή Εκστρατειών ευαισθητοποίησης θα σχεδιάζονται και θα εφαρμόζονται σε κάθε από τις τέσσερις χώρες.
- ✓ Ανάπτυξη πρακτικής της περιφερειακής κοινότητας μέσω του Child Protection Hub (<https://childhub.org/en>).

Το επίκεντρο αυτού του εγχειριδίου κατάρτισης είναι η οικοδόμηση της γνώσης και της ικανότητας των Επαγγελματιών Φροντίδας από την Ελλάδα, το Βέλγιο, τη Μάλτα και τη Ρουμανία ώστε να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να ανταποκρίνονται στα περιστατικά Έμφυλης Βίας που επηρεάζουν τα παιδιά και τη νεολαία εν κινήσει. Η προσέγγιση της κατάρτισης από τους Εκπαιδευτές του Προγράμματος θα τους επιτρέψει να εκπαιδεύσουν τους μαθητές τους ώστε να έχουν ευρύτερες δυνατότητες διάχυσης των αποκτημένων γνώσεων πέραν των ατόμων αυτού του Προγράμματος. Οι Επαγγελματίες θα αναπτύξουν δεξιότητες και γνώσεις σχετικά με τον συγκεκριμένο θεσμικό ρόλο τους στην προστασία των παιδιών και τις δεξιότητες που αφορούν τα παιδιά, τη γνώση της προστασίας των παιδιών, τα ειδικά θέματα γύρω από την Έμφυλη Βία κατά των παιδιών και θα λειτουργήσουν ως ενισχυτικοί παράγοντες και «πρότυπα» στο επάγγελμά τους. Η σύμπραξη του προγράμματος θα υποστηρίξει τη συμπερίληψη του εκπαιδευτικού υλικού σε επίσημα προγράμματα κατάρτισης για επαγγελματίες στις συμμετέχοντες χώρες του έργου. Οι γνώσεις που θα αποκτηθούν από τους Επαγγελματίες της φροντίδας θα είναι μεταβιβάσιμες πέρα από αυτό το έργο. Αυτό υποστηρίζεται περαιτέρω από τη διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού υλικού σε τοπικές γλώσσες και την ειδική προσαρμογή τους στο τοπικό πλαίσιο.

Στόχοι του σεμιναρίου

Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, οι συμμετέχοντες θα έχουν:

- ✓ Τις γνώσεις και την ικανότητα για την ευαισθητοποίηση, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μορφών Έμφυλης Βίας και των επιπτώσεών της σε παιδιά και νέους σε κίνηση
- ✓ Τις ανεπτυγμένες δεξιότητες και γνώσεις σχετικά με τον συγκεκριμένο θεσμικό ρόλο τους στην προστασία των παιδιών και τη γνώση της διασφάλισης προστασίας αυτών
- ✓ Σχεδιασμένες στρατηγικές για την πρόληψη της Έμφυλης Βίας στις εγκαταστάσεις φροντίδας
- ✓ Την ικανότητα εντοπισμού και αντιμετώπισης των περιστατικών Έμφυλης Βίας μεταξύ των παιδιών και των νέων που μετακινούνται χρησιμοποιώντας ψυχοκοινωνικές δεξιότητες για την αντιμετώπιση του τραύματος
- ✓ Αναπτύξει δεξιότητες προσέγγισης για την ενδυνάμωση των παιδιών να αναφέρουν τα περιστατικά Έμφυλης Βίας και την ευαισθητοποίηση των μηχανισμών παραπομπής των περιστατικών Έμφυλης Βίας στη χώρα τους
- ✓ Αναπτύξει δημιουργικές προσεγγίσεις συνεργασίας με Διαμεσολαβητές για τη νεολαία της χώρας τους
- ✓ Επίγνωση του πώς να χρησιμοποιήσουν την διαδικτυακή πλατφόρμα 'Child Hub'

- ✓ Τις απαραίτητες δεξιότητες και το εκπαιδευτικό υλικό για την διάδοση-διάχυση της κατάρτισης που έλαβαν στη χώρα προέλευσής τους

Η εστίαση της εκπαίδευσης έγκειται στο να αναπτύξει τις γνώσεις και τις ικανότητες των Επαγγελματιών Φροντίδας όσων αφορά την ευαισθητοποίηση, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μορφών Έμφυλης Βίας μεταξύ των παιδιών και της νεολαίας εν κινήσει.

Πώς να χρησιμοποιήσετε το Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης

Κάθε ενότητα του Εγχειριδίου Κατάρτισης περιλαμβάνει οδηγίες για την παράδοση της ενότητας. Χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα σύμβολα:

	Σημείωση διευκόλυνσης
	Συγχρονισμός
	Στόχοι
	Υλικό
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή
	PowerPoint
	Ομαδική Άσκηση
	Υπόθεση Εργασίας

Μεθοδολογία Εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση είναι σχεδιασμένη ώστε να είναι εξαιρετικά διαδραστική και βασισμένη στην πρακτική άσκηση.

Χρήση του Powerpoint

Κάθε ενότητα διαθέτει σχετικό PowerPoint και όλες οι οδηγίες περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο.

Προετοιμασία εκπαίδευσης & Λίστα ελέγχου

	Έγκαιρη προετοιμασία του Εκπαιδευτή	✓ Ενημερώστε τους εκπαιδευόμενους σχετικά με την ημερομηνία, τον τόπο, την ημερήσια διάταξη και τους στόχους της εκπαίδευσης ✓ Προετοιμάστε τα φυλλάδια, τα παιχνίδια ρόλων, τα μαθήματα και άλλα έγγραφα που χρειάζονται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης ✓ Συγκεντρώστε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε σε 1 θέση ✓ Οργανώστε όλο το υλικό ✓ Έχετε διαθέσιμους ενεργοποιητές (energizers) ✓ Προετοιμάστε τα πιστοποιητικά ✓ Βεβαιωθείτε ότι οι εγκαταστάσεις του εκπαιδευτικού εργαστηρίου είναι οργανωμένες στην εντέλεια, συμπεριλαμβανομένων των διαλλειμάτων για μεσημεριανό γεύμα και καφέ

Τοπικές προσαρμογές

Παρακαλούμε προσαρμόστε οποιαδήποτε από τις διεργασίες που απαιτούνται διασφαλίζοντας ότι είναι κατάλληλες πολιτισμικά και σύμφωνες με τα επιμέρους συμφραζόμενα.

Ενεργοποιητές (energizers)

Καθώς η χρήση των Ενεργοποιητών (energizers) συχνά διαφέρει πολιτισμικά, προτείνεται να εισαγάγετε την ιδέα των ενεργοποιητών στην αρχή της εκπαίδευσης. Αν η ομάδα συμφωνεί ότι θα ήθελε να τους χρησιμοποιήσει, ίσως θελήσετε να ζητήσετε από τους εθελοντές να τρέξουν ενεργοποιητές με τους οποίους είναι εξοικειωμένοι. Θα χρειαστείτε 4 ενεργοποιητές την ημέρα (ένα το πρωί, ένα μετά το πρωινό διάλειμμα για καφέ, ένα μετά το μεσημεριανό και ένα μετά τον καφέ μετά το μεσημέρι). Εάν δεν υπάρχουν εθελοντές αλλά η ομάδα θα ήθελε να χρησιμοποιήσει ενεργοποιητές, θα είστε εσείς υπεύθυνοι για τη δημιουργία τους.

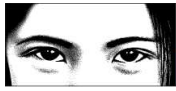
Προβληματισμοί στο τέλος της ημέρας

Στο τέλος κάθε ημέρας, ζητήστε από την ομάδα να σκεφτεί ένα προβληματισμό. Θεματικές για να προβληματιστούν:

Συναισθήματα κατά τη διάρκεια της μέρας 	Οποιοδήποτε άγχος ή πρόκληση 	Πώς διαχειριστήκατ το άγχος

Ο στόχος των προβληματισμών είναι να εισαγάγει τους συμμετέχοντες σε εργαλεία αυτογνωσίας.

Αξιολόγηση στο τέλος της ημέρας

Μπορεί να είναι χρήσιμο στο τέλος της ημέρας να κάνετε μια γρήγορη αξιολόγηση / check-in για το πώς θα προχωρήσει η εκπαίδευση.

Κάποιες προτάσεις είναι

Bullseye (γράφημα στόχου σκοποβολής)

Καθώς αυτό είναι το τέλος της ημέρας, ευχαριστήστε τους συμμετέχοντες για το χρόνο και την προσοχή τους. Για να καταλάβετε αν η εκπαίδευση είναι σε καλό δρόμο, σχεδιάστε ένα bullseye(γράφημα στόχου σκοποβολής) σε ένα κομμάτι χαρτιού flipchart(χαρτί για πίνακα σεμιναρίου). Εξηγήστε την έννοια του «στόχου» και θα ζητήσετε να μάθετε αν η εκπαίδευση είναι «επί στόχου» και αν την θεωρούν αποτελεσματική . Ζητήστε από κάθε άτομο, προτού φύγει για να βάλει ένα σημάδι στο bullseye για να δείξει εάν αισθάνεται ότι η εκπαίδευση είναι εντός του στόχου ή εκτός αυτού.

Μήνυμα σε έναν φίλο

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να φανταστούν ότι επρόκειτο να στείλουν ένα SMS σε ένα φίλο σχολιάζοντας την εκπαίδευση που έλαβαν. Τι θα έλεγαν; Αφήστε να γράψουν το SMS σε ένα αυτοκόλλητο μικρο χαρτί(post-it) και να το τοποθετήσουν σε ένα νέο flip-chart χαρτί στον πίνακα.

Μια λέξη / μία ενέργεια

Σταθείτε σε έναν κύκλο. Κάθε άτομο θα πρέπει να λέει είτε μία λέξη είτε να κάνει μια μόνο ενέργεια που θα αντιπροσωπεύει το πώς αισθάνθηκε για την εκπαίδευση εκείνη την ημέρα.

Ημέρα 2^η. Ανασκόπηση

Ξεκινήστε τη 2η μέρα με μια ανασκόπηση της προηγούμενης ημέρας. Ζητήστε από την ομάδα να επαναφέρει κάποια γνώση που θυμάται από την πρώτη μέρα. Αυτό βοηθά να υπενθυμίσει στην ομάδα σημαντικές έννοιες που αποκτήθηκαν από την προηγούμενη μέρα.

Αν η ομάδα μοιράζεται άνετα, μπορείτε επίσης να τους ζητήσετε να μοιραστούν τους προβληματισμούς τους από την πρώτη ημέρα:

Συναίσθημα κατά τη διάρκεια της μέρας 	Οποιοδήποτε άγχος ή πρόκληση 	Πώς διαχειριστήκατ το άγχος

Δοκιμαστικό Test και Αξιολόγηση της Παρεχόμενης Εκπαίδευσης

Για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ο Εκπαιδευτής θα πρέπει να εισάγει ένα σχέδιο εξέτασης πριν και μετά το πέρας της εκπαιδευτικής διαδικασίας ώστε να μπορεί να αξιολογήσει την αύξηση της λαμβανόμενης γνώσης. Μια τελική αξιολόγηση της κατάρτισης θα εφαρμοστεί και στο τέλος της όλης διαδικασίας.

Πρόσθετες αναφορές

Πρόσθετα υλικά αναφοράς βρίσκονται στο παράρτημα 2: Συμπεράσματα των συμμετεχόντων.

Ημερήσιο πρόγραμμα κατάρτισης

Εκπαίδευση: Ημέρα 1η

Ωρα	Ενότητα
09:00-10:30	Ενότητα 1: Καλωσόρισμα και Εισαγωγή Ενότητα 2: Έμφυλη Βία, παιδιά και νέοι σε κίνηση
Διάλειμμα	
10 :45-13 :00	Ενότητα 2: Έμφυλη Βία, παιδιά και νέοι σε κίνηση, συνέχεια Ενότητα 3 : Προστασία και διασφάλιση προστασίας παιδιών
Γεύμα	
14:00-15:30	Ενότητα 4 : Σημάδια και επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας Ενότητα 5: Πρόληψη της Έμφυλης Βίας: Αξιολόγηση του κινδύνου και οικοδόμηση προστασίας
Διάλειμμα	
15:45-17:00	Ενότητα 6: Περιορισμός του κινδύνου και σχεδιασμός δράσεων Απολογισμός Ημέρας 1
Τέλος 1ης Ημέρας	

Εκπαίδευση: Ημέρα 2η

Ωρα	Ενότητα
09:00-10:30	Καλωσόρισμα και Ανασκόπηση 1 ^{ης} Ημέρας Ενότητα 7: Η ανταπόκρισή μας στα περιστατικά Έμφυλης Βίας
Διάλειμμα	
10 :45-13 :00	Ενότητα 7: Η ανταπόκρισή μας στα περιστατικά Έμφυλης Βίας, συνέχεια Ενότητα 8: Διαχείριση υποθέσεων (case management), παραπομπές και υποβολή αναφορών
Γεύμα	
14:00-15:30	Ενότητα 9: Αντιπροσωπευτικό, Δευτερεύον Τραύμα και Αυτοπροστασία
Διάλειμμα	
15:45-17:00	Ολοκλήρωση και επόμενα βήματα Χρήση ChildHub Δοκιμές και αξιολόγηση
Τέλος 2^{ης} Ημέρας	

Ενότητα 1: Εισαγωγή

Διάρκεια και Θεματικές	60 Λεπτά 1.1 Καλωσόρισμα και Εισαγωγή 1.2 Υλικοτεχνική υποστήριξη, ομαδικές συμφωνίες, στόχοι και ημερήσια διάταξη 1.3 Σύστημα προέλεγχου 1.4 Αυτοεξυπηρέτηση
	Στόχοι Στο τέλος αυτής της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα: • Έχουν μια επισκόπηση του ημερήσιου προγράμματος και της κατάρτισης και θα κατανοούν την εμπειρία και το ιστορικό των άλλων συμμετεχόντων • Συμφωνούν με την εμπιστευτικότητα κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών και ομαδικών συμφωνιών
	Υλικά ✓ Φυλλάδια ✓ Flip-Chart Χαρτί και μαρκαδόρους ✓ Post-it χαρτί σημειώσεων
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Βεβαιωθείτε ότι ο χώρος είναι ρυθμισμένος όπως απαιτείται και ότι έχουν εκτυπωθεί τα φυλλάδια 2. Σχεδιάστε ένα δέντρο σε ένα κομμάτι χαρτιού flip-chart 3. Τυπώστε το φύλλο Προέλεγχου 4. Εκτυπώστε το Εγχειρίδιο 2,0 Ατζέντα Εκπαίδευσης

Οδηγίες διευκόλυνσης

Ενότητα 1 Διαφάνεια 1-3	1.1 Καλωσόρισμα και Εισαγωγές: 'Περπάτα στα παπούτσια μου' (15 Λεπτά) Βήμα 1: Καλωσορίστε όλους τους Συμμετέχοντες στην Εκπαίδευση και παρουσιαστείτε. Βήμα 2: Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι πρόκειται να ξεκινήσουμε την εκπαίδευση γνωρίζοντας ο ένας τον άλλον. Βήμα 3: Ζητήστε απο κάθε άτομο να βγάλει ένα από τα παπούτσια του, αν είναι άνετα με αυτό. Εάν δεν είναι άνετα, τότε μπορεί απλά να δείξει στην ομάδα το παπούτσι του. Βήμα 4: Πείτε στην ομάδα που τα μέλη τους πρόκειται να παρουσιάσουν τον εαυτό τους με τη χρήση των παπουτσιών του. Θα ενημερώσουν την ομάδα για : 1. Το όνομά τους και από πού προέρχονται (τόσο οργάνωση όσο και θέση τους σε αυτή)

	2. Ο ρόλος τους στην οργάνωση από την οποία προέρχονται 3. Η εμπειρία τους από την εργασία με τα παιδιά και τη νεολαία εν κινήσει 4. Η εμπειρία τους από την εργασία για την καταπολέμηση της Έμφυλης Βίας 5. Πόσο καιρό διήρκησε το ταξίδι τους μέχρι να φτάσουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης 6. Μια από τις καλύτερες αναμνήσεις τους με αυτό το παπούτσι Ο Εκπαιδευτής θα ξεκινήσει τις εισαγωγές διαμορφώνοντας το μοντέλο δραστηριότητας. Μετά την ολοκλήρωση των εισαγωγών, εξηγήστε στην ομάδα ότι σε αυτή την εκπαίδευση θα επικεντρωθούμε στην κατανόηση της εμπειρίας των παιδιών και της νεολαίας καθώς μετακινούνται και μεταναστεύουν και πώς επηρεάζονται από τη βία που βασίζεται στο φύλο. Δηλαδή θα προσπαθήσουμε να νιώσουμε την εμπειρία του μετακινούμενου μπαίνοντας στη θέση του (στα παπούτσια του).
Ενότητα 1 Διαφάνεια 4	1.2 Υλικότεχνική υποστήριξη, Ομαδικές συμφωνίες, στόχοι και ημερήσια διάταξη (10 Λεπτά) Υλικότεχνική υποστήριξη (Διαφάνεια 4) Παρέχετε στην ομάδα μια επισκόπηση της υλικότεχνικής υποστήριξη της εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένης: • Θέση των εγκαταστάσεων (τουαλέτες κ.λπ.) • Διαλείμματα και ώρες γευμάτων • Έξοδοι έκτακτης ανάγκης Ομαδικές Συμφωνίες (Διαφάνεια 4) Βήμα 1: Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν ομαδικές συμφωνίες για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια και η άνεση του καθενός κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Βήμα 2: Συζητήστε- διερευνήστε ενδελεχώς με την ομάδα σχετικά τις συμφωνίες και το πως πρέπει να είναι και σημειώστε τες στον εκπαιδευτικό πίνακα. Ενισχύστε με την ομάδα την έννοια της Εχεμύθειας. Είναι σημαντικό η ομάδα να συμφωνεί στη διατήρηση αποκλειστικά εντός αυτής, των προσωπικών ιστοριών που μοιράζονται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Βήμα 3: Κολλήστε τις συμφωνίες επάνω στον τοίχο για το υπόλοιπο της εκπαίδευσης. Σημείωση διευκόλυνσης: Οι συμφωνίες πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής: ✓ Τα κινητά τηλέφωνα είναι σβηστά ή σιωπηλά ✓ Δεν υπάρχουν φορητοί υπολογιστές: Αυτή είναι μια πολύ διαδραστική εκπαίδευση και οι συμμετέχοντες θα λάβουν ενημερωτικά φυλλάδια και υλικό για να λαμβάνουν σημειώσεις ✓ Χρονοδιάγραμμα: Παρακαλείστε να είστε γρήγοροι, καθώς το χρονοδιάγραμμα είναι σημαντικό ✓ Σεβασμός: Σεβασμός για όλες τις απόψεις καθώς και αποφυγή κριτικής

- ✓ Συμμετοχή: Όλοι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν ενεργά
- ✓ Ερωτήσεις: Όλες οι ερωτήσεις είναι ευπρόσδεκτες

Ενότητα 1
Διαφάνεια 5

Στόχοι και προσδοκίες μάθησης (20 λεπτά)

Βήμα 1ο: Εξηγήστε ότι θα θέλατε να αποκτήσετε μια σαφέστερη εικόνα των μαθησιακών στόχων του Συμμετέχοντα. Πριν από την έναρξη αυτής της άσκησης, ο Εκπαιδευτής θα έχει σχεδιάσει ένα δέντρο σε ένα μεγάλο κομμάτι χαρτιού όπως παρακάτω.

Πλεονεκτήματα

Ζητήστε από την ομάδα να προβληματιστεί σχετικά με τις δυνάμεις που φέρνουν στην εκπαίδευση. Καθώς η ομάδα ορίζει τις δυνάμεις της, γράψτε τις λέξεις στις ρίζες. Αντικατοπτρίστε ότι ως ομάδα, συγκεντρώνουμε πολλά πλεονεκτήματα και πόρους που μπορούμε να αντλήσουμε κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Υποστήριξη

Ζητήστε από την ομάδα να σκεφτεί τι τους βοηθά στην διαδικασία μάθησης. Γράψτε τις λέξεις για να απεικονίσετε τις μορφές υποστήριξης στον κορμό του δέντρου. Συζητήστε πώς όλοι χρειαζόμαστε υποστήριξη στη μαθησιακή διαδικασία, για να αξιοποιήσουμε στο έπακρο μια εκπαίδευση.

Ελπίδες, Προσδοκίες

Ρωτήστε την ομάδα τι περιμένουν από την εκπαίδευση. Τι ελπίζουν; Γράψτε αυτές τις λέξεις στα φύλλα του δέντρου. Ακριβώς όπως τα φρούτα, η εκπαίδευσή μας θα αναπτυχθεί και θα εξελιχθεί σε κάτι που μπορούμε να πάρουμε μαζί μας και να επωφεληθούμε.

Ανησυχίες

Ζητήστε από την ομάδα να συζητήσει τυχόν ανησυχίες σχετικά με την εκπαίδευση. Γράψτε ή συντάξτε αυτές τις ανησυχίες στα σύννεφα. Συζητήστε μερικές φορές ότι έχουμε ανησυχίες και προβληματισμούς που βρίσκονται γύρω μας και ελπίζουμε μέσα

	από την εκπαίδευση ότι αυτές θα αντιμετωπιστούν. Ημερήσια διάταξη Αφού η ομάδα παρουσιάσει τις σκέψεις της, παραδώστε την Ατζέντα (Handouts 2.0) και προχωρήστε στην Ατζέντα και τους Μαθησιακούς Στόχους
Ενότητα 1 Διαφάνεια 6	1.3 Προκαταρκτικό Τεστ (15 λεπτά) Πριν αρχίσει η εκπαίδευση, πρέπει να κάνουμε ένα αρχικό τεστ. Στο τέλος της εκπαίδευσης, θα ολοκληρώσουμε με ένα τεστ αποτίμησης. Αυτό μας βοηθά να μετρήσουμε το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
Ενότητα 1 Διαφάνεια 7	1.4 Αυτοβοήθεια κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης (1 λεπτό) Τερματίστε την πρώτη αυτή ενότητα εξηγώντας στους συμμετέχοντες ότι μερικές φορές οι πληροφορίες που συζητούνται μπορεί να είναι οδυνηρές και οι ιστορίες δύσκολο ακόμα και να ακουστούν. Ο Εκπαιδευτής θα είναι διαθέσιμος καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης για να ενημερωθεί και να μιλήσει για τυχόν δύσκολα συναισθήματα που μπορεί να προκύψουν.

Ενότητα 2: Έμφυλη Βία, παιδιά και νέοι σε κίνηση

Διάρκεια και θεματικές 	90 Λεπτά 2.1 Ποιά είναι τα Παιδιά και οι νέοι εν κινήσει 2.2 Τι είναι η βία που βασίζεται στο φύλο 2.3 Πώς επηρεάζονται τα παιδιά και η νεολαία σε κίνηση από την Έμφυλη Βία
	Στόχοι Μέχρι το τέλος της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορούν: • Να προσδιορίσουν ποιοι είναι τα Παιδιά και οι νέοι εν κινήσει • Να συνειδητοποιήσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και οι νέοι ενώ μεταναστεύουν • Να καθορίζουν τη βία που βασίζεται στο φύλο και τους τύπους Έμφυλης Βίας που επηρεάζουν τα παιδιά και τη νεολαία εν κινήσει
	Υλικό ✓ Σημειώσεις ✓ Flip-Chart Χαρτί and Μαρκαδόροι ✓ Post-it σημειωματάρια
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Προετοιμάστε τις ιστορίες για τα παιδιά και τη νεολαία σε κίνηση (βλέπε Παράρτημα 1.0) 2. Εκτύπωση Παράρτημα 1.1: Μελέτες περιπτώσεων Έμφυλης Βίας 3. Εκτύπωση Σημειώσεων 2.1 Ορισμοί

Facilitator Instructions

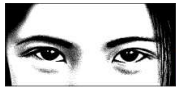
 Ενότητα 2 Διαφάνειες 8-17	2.1 Ποιά είναι τα Παιδιά και οι νέοι εν κινήσει (10 λεπτά) Το πρώτο μέρος της Ενότητας θα επικεντρωθεί στην παρουσίαση των στοιχείων για τα παιδιά και τη νεολαία εν κινήσει. Ο Εκπαιδευτής θα παρουσιάσει τις πληροφορίες για τις διαφάνειες 8-16 με έμφαση στην κλίμακα των αριθμών των παιδιών που βρίσκονται σε κίνηση. Βασικά σημεία που πρέπει να επισημανθούν: ✓ Οι Αριθμοί/ Ποσοστά ✓ Φύλο και αφίξεις: Γενικά, υπάρχουν 4 αγόρια για κάθε 1 κορίτσι ✓ Μέση ηλικία τόσο των συνοδευόμενων όσο και των ασυνόδευτων παιδιών ✓ Χώρα προέλευσης τόσο για τα συνοδευόμενα όσο και για τα ασυνόδευτα παιδιά ✓ Διαδρομές μετεγκατάστασης

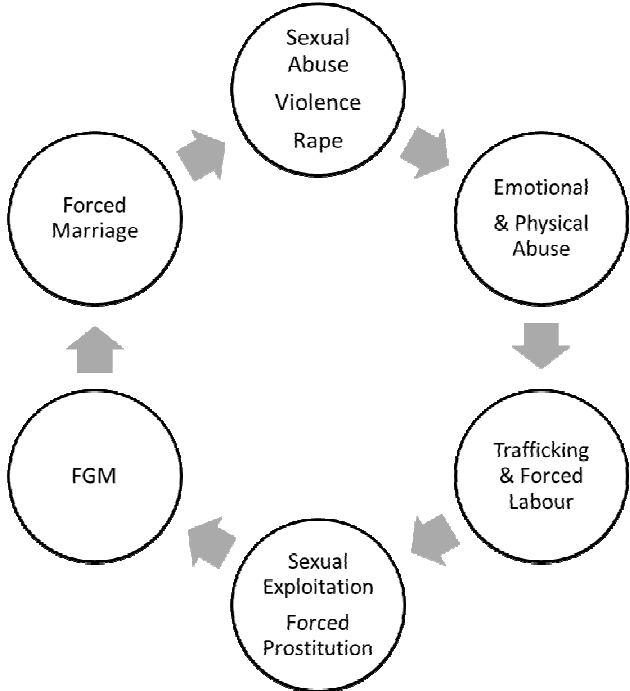

	✓ Πού πηγαίνουν τα παιδιά;
 Ομαδική άσκηση Διαφάνεια 18	2.1 Ομαδική άσκηση: Ιστορίες παιδιών και νέων σε κίνηση (10 λεπτά) Βλ. Παράρτημα 1.0 Σημείωση για τον Εκπαιδευτή: Μετά την παρουσίαση των δεδομένων, ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από την ομάδα να σηκωθεί και να κινηθεί σε κύκλο. Θα παραδώσει έπειτα, ιστορίες από παιδιά και νέους εν κινήσει. Θα ζητήσει από αρκετούς συμμετέχοντες εθελοντικά, να διαβάσουν τις ιστορίες και στη συνέχεια να συζητήσουν τις ιστορίες με την ομάδα. Ο Εκπαιδευτής μπορεί να ρωτήσει: 1. Πώς αισθάνεστε να ακούτε αυτές τις ιστορίες και τα δεδομένα; 2. Γνωρίζατε την κλίμακα και τον αριθμό των παιδιών και των νέων που βρίσκονται σε κίνηση; Το σημείο-κλειδί της μάθησης σε αυτή την ενότητα είναι η παροχή πληροφοριών και δεδομένων για το παιδί και τη νεολαία σε κίνηση, καθώς και να αρχίσει να κάνει απτά τα δεδομένα μέσα από τις ιστορίες. Καθώς πολλές από τις ιστορίες μπορεί να είναι δύσκολο να ακουστούν από τους συμμετέχοντες, είναι σημαντικό να υπενθυμίσουμε στην ομάδα την αυτοβοήθεια και την δυνατότητα να μιλήσουν με τον Εκπαιδευτή εάν δυσκολεύονται να διαχειριστούν τις πληροφορίες αυτές.
 Ενότητα 2 Διαφάνειες 19-20	2.2 Τι είναι η Έμφυλη Βία (60 λεπτά) Αυτή η ενότητα θα επικεντρωθεί στην διευκόλυνση της κατανόησης της διαφοράς μεταξύ του Γένους (Gender) και του Φύλου (Sex), καθώς και για τον ορισμό της Έμφυλης Βίας. Παιχνίδι φύλου (10 λεπτά) Ζητήστε από την ομάδα να σηκωθεί και να ορίσει μία πλευρά του δωματίου ως πλευρά Γένους (G) και την άλλη πλευρά ως Φύλου (S) . Καθώς διαβάζετε τις ακόλουθες δηλώσεις, μετακινήστε την ομάδα ανάλογα με το ποιές πιστεύουν ότι είναι οι σωστές απαντήσεις. Οι σωστές απαντήσεις βρίσκονται στις παρενθέσεις. Ερώτηση 1: Οι γυναίκες μπορούν να γεννήσουν μωρά. Οι άνδρες δεν μπορούν(S) Ερώτηση 2: Οι γυναίκες πληρώνονται συχνά λιγότερο από τους άνδρες (G) Ερώτηση 3: Τα κορίτσια είναι ευγενικά και τρυφερά. Τα αγόρια είναι σκληρά και περιπετειώδη (G) Ερώτηση 4: Τα θηλυκά σώματα εμμηνορροούν ενώ τα αρσενικά όχι (S) Ερώτηση 5: Οι γυναίκες επιθυμούν να μιλάνε για τα συναισθήματά τους. οι άνδρες κρατούν τα συναισθήματά τους για τον εαυτό τους (G) Ερώτηση 6: Ο ρόλος της γυναίκας είναι να φροντίζει τα παιδιά. Ο άνδρας πρέπει να εργαστεί (G) Ερώτηση 7: Οι γυναίκες μπορούν να θηλάσουν τα μωρά. Οι άνδρες δεν μπορούν (S)

Ενότητα 2 Διαφάνειες 21-22	Αφού ολοκληρώσετε την άσκηση, συζητήστε με την ομάδα τις διαφορές μεταξύ του Γένους (Gender) και Φύλου (Sex) . Στη συνέχεια, αποσαφηνίστε στην ομάδα ότι οι ορισμοί έχουν ως εξής: Ορισμός του Γένους: Το γένος είναι μια έννοια που περιγράφει τις κοινωνικά κατασκευασμένες διαφορές μεταξύ των γυναικών και των ανδρών καθ 'όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Το γένος, μαζί με παράγοντες όπως η ηλικία, η φυλή και η τάξη, επηρεάζουν, μεταξύ άλλων, τα αναμενόμενα χαρακτηριστικά, τη συμπεριφορά, τους ρόλους, την εξουσία, τις ανάγκες, τους πόρους, τους περιορισμούς και τις ευκαιρίες για τους ανθρώπους σε κάθε πολιτισμό. Το γένος είναι επίσης ένα αναλυτικό εργαλείο που μας επιτρέπει να κατανοήσουμε καλύτερα τους παράγοντες ευαισθησίας, προκειμένου να ανταποκριθούμε καλύτερα στις ανάγκες που προκύπτουν. Ορισμός του Φύλου: Ο όρος φύλο αναφέρεται στα βιολογικά χαρακτηριστικά των αρσενικών και των θηλυκών. Αυτά είναι εκ γενετής χαρακτηριστικά (δηλ. εκείνα με τα οποία γεννιούνται οι άνθρωποι) και οι διαφορές τους περιορίζονται σε φυσιολογικές αναπαραγωγικές λειτουργίες.
Ενότητα 2 Διαφάνεια 23	Ορισμοί και τύποι Έμφυλης Βίας (20 λεπτά) Τύποι Έμφυλης Βίας : Ομαδική Εργασία Βήμα 1: Χωρίστε την ομάδα σε δύο υποομάδες και να ορίσετε την μια ομάδα 'αγόρια' και την άλλη 'κορίτσια' της ομάδας. Βήμα 2: Ζητήστε από κάθε ομάδα να σκεφτεί τι είδους Έμφυλη Βία πιστεύουν ότι συμβαίνει με τα αγόρια και τα κορίτσια. Ζητήστε από την ομάδα να καθορίσει επίσης τι νομίζουν ότι είναι οι ορισμοί των τύπων Έμφυλης Βίας που έχουν αναφερθεί. Βήμα 3: Ζητήστε από την ομάδα να περιγράψει επίσης τι είδους Έμφυλη Βία θεωρούν ότι είναι πιο συνηθισμένη στις περιοχές όπου εργάζονται. Βήμα 4: Ενώστε τις υποομάδες και παρουσιάστε τις συζητήσεις τους στην ευρύτερη ομάδα.
Ενότητα 2 Διαφάνειες 24-25	Ορισμός της Έμφυλης Βίας (10 Λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα παρουσιάσει στη συνέχεια τον ορισμό της Έμφυλης Βίας καθώς και τους τρόπους που εμφανίζεται στα τα παιδιά και τη νεολαία. Παρατηρήστε τους ορισμούς στα παραρτήματα 2.1. Σημείωση για τον Εκπαιδευτή : Ο στόχος αυτής της ενότητας είναι να επισημάνουμε ότι, ενώ συχνά εστιάζουμε στην Έμφυλη Βία σε γυναίκες και κορίτσια, μπορεί να συμβεί εξίσου και σε αγόρια. Οι συνθήκες κρίσης έχουν σοβαρό αντίκτυπο σε όλα τα παιδιά και τους εφήβους, τα κορίτσια όμως σε εφηβική ηλικία βρίσκονται σε διπλή απειλή λόγω και της διάχυτης ανισότητας των φύλων. Οι συγκρούσεις και οι καταστροφές ενισχύουν τις προϋπάρχουσες ανισότητες εξουσίας και αξιών και η αδυναμία να είναι ανήλικες γυναίκες οδηγεί σε δυσανάλογο αντίκτυπο της κρίσης στα έφηβα κορίτσια. Τα κορίτσια για παράδειγμα οι έφηβες, επηρεάζονται δυσανάλογα από τη σεξουαλική βία και άλλες μορφές Έμφυλης Βίας. Η σεξουαλική βία κατά των αγοριών είναι πολύ λιγότερο κοινή από αυτή των κοριτσιών. Ωστόσο υπάρχει, αν και λόγω του στίγματος και των αντίθετων κανόνων για τα φύλα, η Έμφυλη Βία και η Σεξουαλική Έμφυλη Βία εναντίον των αγοριών παραμένει σε μεγάλο βαθμό κρυφή

	καθώς δεν αναφέρεται/ καταγράφεται, ενώ οι μηχανισμοί υποστήριξης για τα ανδρικά θύματα είναι ανύπαρκτοι . Είναι κυρίως ευθύνη των ιθύνοντων για άμεση προστασία των κοριτσιών και των αγοριών από τη σεξουαλική βία και την Έμφυλη Βία.¹ Ο Εκπαιδευτής θα περιγράψει τους ορισμούς που μπορούν να βρεθούν στο Εγχειρίδιο για τους ακόλουθους τύπους Έμφυλης Βίας και θα συζητηθούν στην ομάδα. Στην επόμενη ενότητα θα επικεντρωθούμε στα τρωτά σημεία της Έμφυλης Βίας και σε ό, τι βοηθά τα παιδιά και τη νεολαία να ανταπεξέλθουν.
Ενότητα 2 Διαφάνεια 26	Υποθέσεις Εργασίας (Βλέπε προσάρτημα 1.1) (20 λεπτά) Στη συνέχεια, ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από τα μέλη τηςομάδα να επιστρέψουν στις προηγούμενες μικρές ομάδες τους και κάθε ομάδα θα λάβει μια υπόθεση Εργασίας. Βήμα 1: Κάθε ομάδα θα διαβάσει την υπόθεση και στη συνέχεια θα περιγράψει τον τύπο Έμφυλης Βίας που πιστεύει ότι το παιδί / νέος βιώνει. Βήμα 2: Στη συνέχεια οι ομάδες θα διαβάσουν τις υποθέσεις τους στην ευρύτερη ομάδα και θα περιγράψουν τους τύπους Έμφυλης Βίας που πιστεύουν ότι το παιδί / νέος βιώνει.
Ενότητα 2 Διαφάνειες 27-30	2.3 Η κλίμακα του προβλήματος (10 λεπτά) Για να τερματίσετε αυτήν την ενότητα, ο Εκπαιδευτής θα επισημάνει ότι, ενώ υπάρχει έλλειψη δεδομένων σχετικά με την έκταση του GBV με τα παιδιά και τη νεολαία εν κινήσει, είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα. Στη συνέχεια ο Εκπαιδευτής θα παρουσιάσει τα ακόλουθα δεδομένα χρησιμοποιώντας τις διαφάνειες: • Μια έκθεση του ΟΗΕ, του 2018, διαπίστωσε ότι, σε περίπου 1.300 συνεντεύξεις με πρόσφυγες και μετανάστες στη Λιβύη, η «συντριπτική πλειοψηφία» των γυναικών και

¹ SGBV Standards and Guidelines

των έφηβων κοριτσιών αποκάλυψαν ότι υπήρξαν θύματα ομαδικού βιασμού ή μάρτυρες περιστατικών απαγωγής άλλων γυναικών και κοριτσιών που κακοποιήθηκαν σεξουαλικά.

- Μια μελέτη του 2017 από τους εταίρους της Oxfam στη Σικελία αποκάλυψε ότι 30 από τις 31 μετανάστριες που έδωσαν συνέντευξη δήλωσαν ότι βιάστηκαν στη Λιβύη.
  - Η UNICEF ανέφερε ότι σχεδόν οι μισές από τις 82 πρόσφυγες και μετανάστριες που ερωτήθηκαν το 2017 αποκάλυψαν ότι υπέστησαν σεξουαλική βία ή κακοποίηση κατά μήκος της κεντρικής μεσογειακής διόδου.
  - Μία Μ.Κ.Ο. διαπίστωσε ότι, από 125 πρόσφυγες και μετανάστριες που ερωτήθηκαν στο πλοίο έρευνας και διάσωσης 'Aquaarius' από το 2016 έως το 2017, 12% ανέφεραν ότι έχουν υποστεί σεξουαλική βία στη χώρα καταγωγής τους, 22% στο ταξίδι τους και 42% στη Λιβύη.
  - Σύμφωνα με τον ΔΟΜ, περίπου το 80% των γυναικών της Νιγηρίας που έφθασαν μέσω θαλάσσης στην Ιταλία το 2016, διακινήθηκαν για σκοπούς σεξουαλικής εκμετάλλευσης.
- Πηγές: Ηνωμένα Έθνη 2018, Oxfam 2017, UNICEF 2017, αδημοσίευτο 2018, 2017 IOMOne

Άλλες στατιστικές για κοινή χρήση:²

Η σεξουαλική βία εναντίον όλων των προσφύγων και των μεταναστών - γυναικών, ανδρών, κοριτσιών, αγοριών και ατόμων με διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα και έκφραση φύλου ή χαρακτηριστικά φύλου (SOGIESC) - φαίνεται να είναι συνήθης κατά μήκος της κεντρικής μεσογειακής διόδου.

Η σεξουαλική βία διεξάγεται με τρόπους που αφορούν και επηρεάζουν τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες (και τα αγόρια και τα κορίτσια)

Στην Ιταλία, κάποιοι έφηβοι, μετανάστες, νεαροί και άτομα με SOGIESC υφίστανται σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, αν και η έκταση του ζητήματος είναι άγνωστη.

Ο Εκπαιδευτής θα επισημάνει στη συνέχεια ότι υπάρχει έλλειψη αναφοράς των περιστατικών.

Μία από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε είναι η αναφορά ώστε να μπορούμε να προσφέρουμε υπηρεσίες και ασφάλεια. Η έλλειψη οφείλεται:

- έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο αναφοράς αυτών των περιστατικών.
- έλλειψη αποτελεσματικών διαδικασιών για τον εντοπισμό περιπτώσεων.
- ανεπαρκής κατάρτιση του προσωπικού που είναι υπεύθυνο για την αναγνώριση της Έμφυλης Βίας
- η.

Σημείωση για τον Εκπαιδευτή

Σκοπός αυτής της εκπαίδευσης είναι η ευαισθητοποίηση σε όλα αυτά τα θέματα σχετικά με την Έμφυλη Βία, η δημιουργία συνθηκών όπου υπάρχει σχετική γνώση του αντικειμένου, η συνειδητοποίηση του τρόπου υποβολής μιας έκθεσης/αναφοράς, η γνωστοποίηση των διαθέσιμων υπηρεσιών που θα μπορούσαν να είναι κατάλληλες και τέλος η ύπαρξη πλαισίου όπου τα παιδιά και οι νέοι εν κινήσει θα αισθάνονται ασφαλείς να αναφέρουν τα περιστατικά Έμφυλης Βίας που υπέστησαν.

² "Περισσότερα από ένα εκατομμύριο πόνοι": Σεξουαλική βία κατά των ανδρών και των αγοριών στην κεντρική μεσογειακή διαδρομή προς την Ιταλία. 2019. Επιτροπή Προσφύγων Γυναικών.

Ενότητα 3: Προστασία και διασφάλιση προστασίας παιδιών

Διάρκεια και Θεματικές 	75 Λεπτά 1.1 Τι είναι η Προστασία και διασφάλιση προστασίας παιδιών 1.2 Power Walk 1.3 Ελάχιστα πρότυπα/ κριτήρια για την προστασία του παιδιού
	Στόχοι Στο τέλος της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορούν: • Να προσδιορίσουν τόσο τους παράγοντες ευαλωτότητας όσο και τους παράγοντες αντοχής στα παιδιά και τους νέους • Να καθορίσουν τις έννοιες 'προστασία' και 'διασφάλιση των παιδιών', που σχετίζονται με την Έμφυλη Βία • Να καθορίσουν τους τρόπους δημιουργίας ασφαλών χώρων για παιδιά και νέους
	Υλικό ✓ Σημειώσεις ✓ Flip-Chart Χαρτί and Μαρκαδόροι ✓ Post-it Αυτοκόλλητα σημειωματάρια
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Εκτύπωση Παράρτημα 1.2: Power Walk 2. Εκτύπωση Σημειώσεων 2.2 Προστασία και διασφάλιση προστασίας

Facilitator Instructions

 Ενότητα 3 Διαφάνειες 31-37	3.1 Τι είναι η προστασία των παιδιών; (30 λεπτά) Βήμα 1: Διαβάστε τις δηλώσεις: • Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού προστατεύει κάθε παιδί, παντού. Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς, την εθνικότητα ή την ιθαγένεια, έχουν το δικαίωμα να προστατεύονται από ζημία, να αποκτούν βασικές υπηρεσίες όπως η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση, να είναι με τις οικογένειές τους και να καθοδηγούν τις αποφάσεις που τους επηρεάζουν. • Η προστασία των παιδιών από τη βία, την εκμετάλλευση, την κακοποίηση και την παραμέληση αποτελεί επείγουσα προτεραιότητα Βήμα 2: Καθορίστε την 'Προστασία του παιδιού' Ο ορισμός της προστασίας των παιδιών, όπως συμφωνήθηκε από την Ομάδα Εργασίας για την Προστασία των Παιδιών, είναι "η πρόληψη και η αντιμετώπιση της κακοποίησης, της παραμέλησης, της εκμετάλλευσης και της βίας κατά των παιδιών".

	Βήμα 3: Καθορίστε τη ‘Διασφάλιση’ Το Terre des hommes ορίζει ως διασφάλιση «την ευθύνη των οργανώσεων να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό τους, οι επιχειρήσεις και τα προγράμματα δεν βλάπτουν τα παιδιά, δηλαδή ότι δεν εκθέτουν τα παιδιά σε κίνδυνο βλάβης και κακοποίησης και ότι τυχόν ανησυχίες έχει η οργάνωση για την ασφάλεια των παιδιών μέσα στις κοινότητες στις οποίες εργάζονται, έχουν αναφερθεί στις αρμόδιες αρχές». Αυτό περιλαμβάνει τόσο προληπτικές ενέργειες ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες βλάβης όταν συμβαίνουν, όσο και δράσεις ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα περιστατικά που ενδέχεται να συμβούν αντιμετωπίζονται κατάλληλα. Η διαφύλαξη συνεπάγεται ευρύτερο καθήκον φροντίδας των παιδιών και δεν προστατεύει μόνο το ‘δικαίωμά τους στην Προστασία’ (όπως ορίζεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, 1989) - αλλά ασχολείται κυρίως με τις βλάβες και την ευημερία και όχι μόνο με την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών γενικότερα. Βήμα 4: Θέστε την Ερώτηση: Ποια είναι τα εμπόδια που αφορούν στην προστασία των παιδιών και των νέων στην Ευρώπη; Συγκεντρώστε με την ομάδα τις απόψεις για τα εμπόδια και γράψτε τις απαντήσεις στον πίνακα. Βήμα 5: Εξετάζοντας τις αξίες και τις στάσεις μας Στη συνέχεια, θα εξετάσουμε κάποιες από τις αξίες και τις στάσεις μας σε σχέση με το παιδί και τη νεολαία εν κινήσει. Αυτό μας βοηθά να κατανοήσουμε καλύτερα ποια είναι τα εμπόδια στην προστασία των παιδιών στις κοινότητες στις οποίες εργαζόμαστε. Παίξτε το βίντεο στη διαφάνεια 36. Συζητήστε με την ομάδα τα ευρήματα αυτής της μικρής μελέτης που καταδεικνύει το πώς μερικές φορές λειτουργούμε με προκατάληψη προς τα παιδιά και τη νεολαία με βάση τα χαρακτηριστικά τους. Άσκηση μικρής ομάδας Διαχωρίστε την ομάδα σε μικρές υποομάδες περίπου 5 ατόμων. Εξετάστε σε κάθε ομάδα: 1. Ποιες προκαταλήψεις νομίζουν ότι έχει η χώρα τους έναντι του παιδιού και της νεολαίας εν κινήσει; 2. Ποιες είναι οι προκλήσεις που αντιμετώπισαν προσωπικά σε ό, τι αφορά τον πολιτισμό και τις γλώσσες; Κάθε υποομάδα θα γράψει τις απαντήσεις τους σε ένα χαρτί στον πίνακα και θα επιστρέψει στην ομάδα. Μετά τις παρουσιάσεις, δώστε ιδιαίτερη έμφαση στο ότι ένας από τους ρόλους μας ως Επαγγελματίες φροντίδας είναι η υπεράσπιση και η φροντίδα των δικαιωμάτων ενός παιδιού. Δώστε στην ομάδα το εγχειρίδιο 2.2 Προστασία Παιδιών και Διασφάλιση για την αναφορά τους.
Ενότητα 3 Διαφάνειες 38	3.2 Power Walk (Βλέπε προσάρτημα 1.2) (30 λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα εξηγήσει στην ομάδα πως θέλουμε να κάνουμε μια άσκηση που ονομάζεται Power Walk που σκοπό έχει να τονίσει μερικές από τις προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίσουν τα παιδιά και οι νέοι. Βήμα πρώτο Ο Εκπαιδευτής θα προχωρήσει το Power Walk όπως φαίνεται στο Παράρτημα 1.2. Συζήτηση: Ο στόχος του Power Walk είναι να απεικονίσει τις δυνάμεις εξουσίας, τις

	διακρίσεις και την ευαλωτότητα που μπορεί να προκύψουν. Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία, ο Εκπαιδευτής θα πει στην ομάδα ότι το επόμενο βήμα είναι να εξετάσουμε πώς μειώνουμε την ευαλωτότητα και πως θέτουμε σε ισχύ προστατευτικά μέτρα.
Ενότητα 3 Διαφάνειες 39-42	3.3 Ελάχιστα πρότυπα/ κριτήρια για την προστασία του παιδιού (15 Λεπτά) Σημείωση για τον Εκπαιδευτή Υπάρχουν δύο επιλογές σε αυτήν την ενότητα, ανάλογα με το επίπεδο αγγλικών στην ομάδα. Βήμα 1 Επιλογή 1: Βίντεο Προστασίας Εάν τα αγγλικά της ομάδας είναι αρκετά καλά, προβάλετε το Βίντεο 'Προστασία παιδιών' που περιγράφει τις ελάχιστες αρχές και πρότυπα προστασίας. Το βίντεο επικεντρώνεται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και απεικονίζει τα βασικά πρότυπα προστασίας που πρέπει να δώσουμε προσοχή. Επιλογή 2: Παρουσίαση των αρχών προστασίας του παιδιού Αν τα αγγλικά της ομάδας δεν είναι αρκετά καλά, ο Εκπαιδευτής θα παρουσιάσει τις αρχές προστασίας που περιγράφονται στο έγγραφο Ελάχιστα Πρότυπα για την Προστασία των Παιδιών στην Ανθρωπιστική Δράση. Χρησιμοποιώντας τις διαφάνειες του PowerPoint, ο Εκπαιδευτής θα συζητήσει τη σημασία της εφαρμογής των ακόλουθων Αρχών Προστασίας: Αρχή 1: Αποφύγετε να εκθέσετε τους ανθρώπους σε περαιτέρω βλάβες ως αποτέλεσμα των ενεργειών σας Αρχή 2: Εξασφαλίστε την πρόσβαση των ανθρώπων σε αμερόληπτη βοήθεια Αρχή 3: Προστατεύστε τους ανθρώπους από σωματική και ψυχολογική βλάβη που προέρχεται από τη βία και τον εξαναγκασμό Αρχή 4: Βοηθήστε τους ανθρώπους να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους και να έχουν πρόσβαση στις διαθέσιμες λύσεις απο τις συνέπειες της κακοποίησης Αρχή 5: Ενισχύστε τα συστήματα προστασίας των παιδιών Αρχή 6: Ενισχύστε την δύναμη των παιδιών στην ανθρωπιστική δράση Βήμα 2 Μετά τη χρήση είτε της επιλογής 1 είτε της επιλογής 2, ο Εκπαιδευτής θα συζητήσει τα συγκεκριμένα πρότυπα προστασίας των παιδιών (child protection standards) για την Έμφυλη Βία Ο κανόνας (standard) είναι ο εξής : Όλα τα παιδιά ενημερώνονται και προστατεύονται από τη Σεξουαλική Βία και την

Έμφυλη Βία και πρέπει να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες αντιμετώπισης των επιζώντων θυμάτων ανάλογα με την ηλικία, το φύλο, το αναπτυξιακό στάδιο, την αναπηρία και το πολιτιστικό / θρησκευτικό υπόβαθρο.

Βήμα 3

Ο Εκπαιδευτής θα εισάγει στη συνέχεια μια συζήτηση για το πώς η ομάδα πιστεύει ότι μπορούμε να επιτύχουμε αυτόν τον Κανόνα. Τι ενέργειες πρέπει να κάνουμε;

Ο Εκπαιδευτής θα γράψει τις ιδέες της ομάδας σε ένα χαρτί στον πίνακα και στη συνέχεια θα συμπληρώσει τις ακόλουθες πληροφορίες από τα 'Ελάχιστα Πρότυπα για την Προστασία των Παιδιών'.

Οι βασικές ενέργειες που πρέπει να επικεντρωθούμε περιλαμβάνουν:

1. Ετοιμότητα

- Συνεργαστείτε και συντονίστε ομάδες και συντελεστές της Έμφυλης Βίας
- Συλλέξτε και αναλύστε πληροφορίες σχετικά με τους υφιστάμενους κινδύνους Έμφυλης Βίας/ Σεξουαλικής Έμφυλης Βίας
- Χαρτογραφήστε τους υφιστάμενους φορείς παροχής υπηρεσιών, επίσημους και ανεπίσημους

2. Ανταπόκριση

A. Μείωση του κινδύνου

- Ενίσχυση της ικανότητας των κοινοτήτων να παρακολουθούν και να αντιμετωπίζουν τους κινδύνους Έμφυλης Βίας/ Σεξουαλικής Έμφυλης Βίας
- Ελέγχετε τακτικά και αντιμετωπίζετε τους κινδύνους Έμφυλης Βίας/ Σεξουαλικής Έμφυλης Βίας

B. Ανταπόκριση

- Ανάπτυξη / ενίσχυση και τακτική ενημέρωση των μέσων παραπομπής
- Ενίσχυση της ικανότητας των επίσημων και ανεπίσημων παρόχων υπηρεσιών να παρέχουν φιλικές προς τα παιδιά υπηρεσίες
- Σύσταση ολοκληρωμένων και κατάλληλων υπηρεσιών διαχείρισης υποθέσεων
- Εξασφάλιση εναλλακτικής φροντίδας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πολιτική
- Παροχή πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα και την αναφορά των περιστατικών ή κινδύνων Έμφυλης Βίας/ Σεξουαλικής Έμφυλης Βίας

Γ. Πρόληψη

- Ενίσχυση και υποστήριξη των παιδιών και των φροντιστών τους μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης
- Εργασία με κοινότητες, οικογένειες και νέους για την αντιμετώπιση κοινωνικών και πολιτιστικών κανόνων σχετικά με την Έμφυλη Βία/ Σεξουαλική Έμφυλη Βία

Βήμα 4

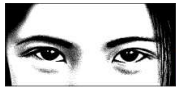
Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης, ο Εκπαιδευτής θα εξηγήσει στην ομάδα το πως πρόκειται να αξιοποιήσουμε αυτά τα πρότυπα και πώς μπορούμε πρακτικά να τα εφαρμόσουμε στους τομείς όπου εργαζόμαστε.

Ενότητα 4: Σημάδια και επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας

Διάρκεια και θεματικές	90 Λεπτά 4.1 Κίνδυνος και ευαλωτότητα 4.2 Δείκτες της Έμφυλης Βίας 4.3 Συνέπειες της Έμφυλης Βίας 4.4 Δύναμη και αντοχή 4.5 Η προσέγγιση με 'Επίκεντρο τον Επιζώντα' και η Προσέγγιση με βάση τη δυναμική του
	Στόχοι Μέχρι το τέλος της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορούν: • Να προσδιορίσουν τους κινδύνους και την ευαλωτότητα που μπορεί να αντιμετωπίσουν τα παιδιά και οι νέοι σε κίνηση • Να περιγράψουν τα σημάδια της Έμφυλης Βίας • Να περιγράψουν τις επιπτώσεις και τις συνέπειες της Έμφυλης Βίας • Να αναλύσουν τη σημασία των αρχών της δύναμης και της αντοχής όταν εργαζόμαστε με παιδιά και νέους εν κινήσει
	Υλικό ✓ Σημειώσεις ✓ Flip-Chart Χαρτί and Μαρκαδόροι ✓ Post-it Αυτοκόλλητα σημειωματάρια
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Προετοιμάστε κομμάτια χαρτιού A4 για χρήση στην ενότητα "Συνέπειες της Έμφυλης Βίας" 2. Εκτυπώστε το Παράρτημα 1.3 Μελέτη Περιστατικού Έμφυλης Βίας, Συνέπειες και Αντοχή 3. Εκτύπωση Εγχειριδίου 2.3 Έμφυλη Βία. Ποια είναι τα σημάδια; Ποιες είναι οι συνέπειες

Ενότητα 4 Διαφάνειες 43-47	4.1 Κίνδυνος και ευαλωτότητα (25 λεπτά) Βήμα 1 Ο Εκπαιδευτής θα προβάλει πρώτα το Βίντεο που απεικονίζει το ταξίδι ενός κοριτσιού ενώ βρίσκεται σε κίνηση. Δεν υπάρχουν ιδιαίτερες απαιτήσεις γνώσης ξένης γλώσσας για το βίντεο.

Βήμα 2: Ομαδική εργασία

Μετά την αναπαραγωγή του βίντεο, χωρίστε την ομάδα σε 2 υποομάδες.

1. Ζητήστε από τις υποομάδες να σχεδιάσουν μια εικόνα παιδιού / νέου.
2. Οι ομάδες θα συζητήσουν στη συνέχεια τι πιστεύουν ότι μπορεί να κάνει το παιδί / νέος να είναι ευάλωτο, και τι είναι αυτό που το θέτει σε κίνδυνο; Μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες από το υλικό που παρουσιάστηκε στο βίντεο για περισσότερες πληροφορίες
3. Στη συνέχεια η κάθε υποομάδα θα ζωγραφίσει ή θα γράψει λέξεις γύρω από την εικόνα του παιδιού/νέου που θα περιγράψουν τους λόγους που θέτουν σε κίνδυνο τα παιδιά και τους νέους αλλά και τις καταστάσεις που τους καθιστούν ευάλωτους

Βήμα 3: Κάθε ομάδα θα παρουσιάσει στη συνέχεια τις εικόνες και τις σκέψεις της σχετικά με τον κίνδυνο και την ευαλωτότητα. Μετά την παρουσίαση, ο Εκπαιδευτής θα συμπληρώσει τις πληροφορίες που απαιτούνται, με τις ακόλουθες λεπτομέρειες:

Ο κίνδυνος και η ευαλωτότητα μπορεί να αυξηθεί από τους εξής παράγοντες:

1. Ιστορικό ψυχικής υγείας
2. Προηγούμενο τραύμα και συνεχιζόμενο τραύμα
3. Προηγούμενο ιστορικό κακοποίησης και παραμέλησης
4. Εκμετάλλευση και Έμφυλη Βία κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης
5. Διαχωρισμός από τους ενήλικες κηδεμόνες
6. Έλλειψη υπηρεσιών ή κατάλληλων υποστηρικτικών υπηρεσιών
7. Φτώχεια, συγκρούσεις και εκτοπισμός
8. Έλλειψη ασφαλούς καταφυγίου

Αυτές είναι μερικές από τις πτυχές που μπορούν να επηρεάσουν τον κίνδυνο και την ευαλωτότητα και να αυξήσουν την ανάγκη των παιδιών για να έχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες προστασίας.

Βήμα 4: Ποιος είναι σε κίνδυνο

Για να τερματίσετε αυτήν την ενότητα, ο Εκπαιδευτής θα παραδώσει την Υπόθεση Εργασίας του παραρτήματος 2.3 (Ποια είναι η άσκηση με τον μεγαλύτερο κίνδυνο) και θα θέσει τα παρακάτω ερωτήματα:

1. Αποφασίστε αν πιστεύετε ότι το παιδί κινδυνεύει και γιατί.
2. Βαθμολογήστε τη σειρά των σεναρίων από την άποψη της επικινδυνότητας - δηλαδή ποιο είναι το πιο επικίνδυνο, το επόμενο πιο επικίνδυνο κλπ.

Δώστε στην ομάδα περίπου 5 λεπτά για να ολοκληρώσει αυτό το εγχείρημα και στη συνέχεια εξετάστε όλες τις περιπτώσεις, προσδιορίζοντας που υπάρχει ο μεγαλύτερος κίνδυνος και για ποιο λόγο.

Ενότητα 4

Διαφάνειες

4.2 Δείκτες της Έμφυλης Βίας (20 Λεπτά)

Ο Συτονιστής θα συζητήσει ότι τώρα που έχουμε κατανοήσει ορισμένους από τους κινδύνους και την ευαλωτότητα των παιδιών και της νεολαίας εν κινήσει, θα εξετάσουμε μερικούς από τους δείκτες που μπορεί να υποδηλώνουν την ύπαρξη Έμφυλης Βίας.

Προαιρετικό Βίντεο (Διαφάνεια 48)

48-51

Εάν τα αγγλικά της ομάδας είναι αρκετά καλά, ο Εκπαιδευτής θα ξεκινήσει αυτήν την ενότητα με το βίντεο σχετικά με το θέμα Ευαλωτότητα και Ενδείξεις της Έμφυλης Βίας

Βήμα 1 Προειδοποιητικοί δείκτες και σημεία ανησυχίας

Ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από την ομάδα να εντοπίσει κάποιους προειδοποιητικούς δείκτες ή σημεία που εγείρουν ανησυχία και αφορούν την Έμφυλη Βία.

Με βάση τις απαντήσεις της ομάδας, ο Εκπαιδευτής θα επισημάνει ότι τα ακόλουθα είναι προειδοποιητικοί δείκτες και σημεία που προκαλούν ανησυχία:

Να είστε προσεκτικοί σε οποιονδήποτε από τους παρακάτω δείκτες, καθώς μπορεί να αποτελούν ένδειξη ότι ένα παιδί κινδυνεύει και έχει ανάγκη προστασίας:

1. Σε κάθε περίπτωση όπου υπάρχει ένα σημάδι ή μια αναφορά σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης (για παράδειγμα, μώλωπες, μολύνσεις κ.λπ.)
2. Όταν ένα παιδί φαίνεται φοβισμένο από τους γονείς του ή από άλλους ενήλικες με τους οποίους συνταξιδεύει
3. Παιδιά που ταξιδεύουν μόνα τους ή σε ομάδες αλλά χωρίς την συνοδεία ενηλίκων
4. Παιδιά που ταξιδεύουν με ενήλικες που δεν έχουν σχέση με αυτούς και είναι χωρίς γονέα ή επίσημο κηδεμόνα ή όταν ένα κορίτσι ταξιδεύει μόνο του με πολλούς άντρες ή μεγαλύτερα αγόρια
5. Όπου οι γονείς φαίνονται αδιάφοροι ή αγνοούν το πού βρίσκονται τα παιδιά τους ή αδιαφορούν για την ευημερία των παιδιών τους
6. Παιδιά πεινασμένα ή χωρίς κατάλληλη ενδυμασία - και παράλληλα ο γονέας να μην προσπαθεί να ζητήσει βοήθεια
7. Τα ασθενή / άρρωστα παιδιά όπου ο γονέας αρνείται την παροχή ιατρικής περίθαλψης
8. Γονείς που είναι επιθετικοί σωματικά ή προφορικά με τα παιδιά - ειδικά αν το παιδί είναι αρκετά μικρό
9. Εάν ένα παιδί ζητήσει να διαχωριστεί από την οικογένειά του
10. Εάν ένα παιδί λέει ότι είναι δυσαρεστημένο / κακομεταχειριζόμενο.

Εκτός από αυτά τα συμπτώματα, ενδέχεται να υπάρχουν επιπλέον σωματικά, συναισθηματικά και συμπεριφορικά συμπτώματα που υποδεικνύουν ότι μπορεί να υπάρξει κακομεταχείριση.

Βήμα 2: Ομαδική εργασία πάνω στα σημάδια/ ενδείξεις της Έμφυλης Βίας

Ο Εκπαιδευτής θα διαιρέσει τότε την ομάδα σε 2 υποομάδες:

1. Παιδιά
2. Νέοι

Κάθε υποομάδα θα εξετάσει αυτά που θεωρεί ότι είναι τα σωματικά, συναισθηματικά, κοινωνικά και συμπεριφορικά σημάδια που μπορεί να παρουσιάσει ένα παιδί ή ένας νέος/νέα και θα τα παρουσιάσει στην ευρύτερη ομάδα.

Εάν είναι απαραίτητο, ο Εκπαιδευτής θα συμπληρώσει και τις ακόλουθες πληροφορίες:

Σωματικά σημάδια

- Πόνος, κηλίδα, πληγές, αιμορραγίες ή εκκρίσεις στα γεννητικά όργανα, στον πρωκτό ή το στόμα.
- Έντονος ή επαναλαμβανόμενος πόνος κατά τη διάρκεια της ούρησης ή των κινήσεων του εντέρου.

- Ατυχήματα ούρησης ή ακαθαρσιών που δεν σχετίζονται με την εκπαίδευση τουαλέτας και προσωπικής υγιεινής
- Απώλεια ή αύξηση βάρους.
- Έλλειψη προσωπικής φροντίδας και υγιεινής.
- Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές μεταπτώσεις

Κοινωνικοί δείκτες

- Παιδιά που ταξιδεύουν με ενήλικες με τους οποίους δεν φαίνεται να συγγενεύουν.
- Ένα κορίτσι που ταξιδεύει με μια ομάδα ανδρών ή μεγαλύτερων αγοριών.
- Παιδιά που συναντώνται μόνα τους με Εργαζόμενους σε περιέργες/ ύποπτες στιγμές.
- Παιδιά που έχουν ξαφνικά πρόσβαση ανεξήγητα σε χρήματα, δώρα, επιπλέον βοήθεια κ.λπ. (αυτό μπορεί να σημαίνει ότι το παιδί έχει πέσει θύμα εξαναγκασμού, συναλλακτικής ή καταναγκαστικής σεξουαλικής επαφής ώστε να εξασφαλίσει την επιβίωσή του)

Συμπεριφορικοί και Συναισθηματικοί δείκτες: Παιδιά ηλικίας 5-9³

- Κλάμα, γκρίνια, ουρλιαχτά περισσότερο από το συνηθισμένο.
- Προσκολλημένα ή ασυνήθιστα συνδεδεμένα με τους Φροντιστές.
- Αρνούμενα να φύγουν από «ασφαλή» μέρη.
- Δυσκολία στον ύπνο ή ύπνο για μεγάλα χρονικά διαστήματα.
- Απώλεια της δυνατότητας για συζήτηση, απώλεια ελέγχου κύστης ή και άλλης αναπτυξιακής παλινδρόμησης.
- Γνώση ή ενδιαφέρον για σεξουαλικές πράξεις ακατάλληλες για την ηλικία τους.
- Φόβος για συγκεκριμένους ανθρώπους, χώρους, δραστηριότητες ή για ενδεχόμενη επίθεση.
- Συμπεριφορά νηπίου (ούρηση στο κρεβάτι ή απαίτηση να τους ντύσουν οι γονείς).
- Ξαφνικά αρνούνται να πάνε στο σχολείο.
- Αγγίζουν πολύ τα απόκρυφα σωματικά τους σημεία.
- Αποφεύγουν την οικογένεια και τους φίλους σας ή γενικά κλείνονται στον εαυτό τους
- Άρνηση να φάνε ή να θέλουν να φάνε όλη την ώρα.

Συμπεριφορικοί και Συναισθηματικοί δείκτες: Νέοι-νέες ηλικίας 10-19⁴

- Κατάθλιψη, κλάμα ή υπέρμετρη συναισθηματική ευαισθησία.
- Εφιάλτες (κακά όνειρα) ή διαταραχή ύπνου.
- Προβλήματα στο σχολείο ή άρνηση παρακολούθησης μαθημάτων.
- Εμφάνιση θυμού ή δυσκολίες στις σχέσεις με τους συμμαθητές και χρήση βίας, ανυπακοή και ασέβεια προς κάθε Αρχή.
- Αποφυγής δημιουργίας σχέσεων, συμπεριλαμβανομένης της απόσυρσης από την οικογένεια και τους φίλους.
- Αυτοκαταστροφική συμπεριφορά (ναρκωτικά, αλκοόλ, αυτοτραυματισμοί).
- Αλλαγές στις σχολικές επιδόσεις.
- Εμφάνιση διαταραχών φαγητού, άρνηση να φάνε ή να θέλουν να φάνε όλη την ώρα.
- Αυτοκτονικές σκέψεις ή τάσεις.

³ Φροντίδα για επιζώντες σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών Οδηγίες για τους παρόχους υπηρεσιών υγείας και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών σε ανθρωπιστικούς χώρους (IRC) 2019.

⁴ Φροντίδα για επιζώντες σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών Οδηγίες για τους παρόχους υπηρεσιών υγείας και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών σε ανθρωπιστικούς χώρους (IRC) 2019.

	• Αυτοτραυματισμός. • Αναβίωση και επαναφορά των περιστατικών κακοποίησης, που βίωσαν στο παρελθόν
Ενότητα 4 Διαφάνειες 52-54	4.3 Επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας (15 Λεπτά) Βήμα 1: Ο Εκπαιδευτής θα συζητήσει με την ομάδα ότι η Έμφυλη Βία μπορεί να έχει μακροχρόνιες συνέπειες στη ζωή ενός παιδιού και ενός νέου. Βήμα 2: Προκειμένου να επεξηγηθούν οι συνέπειες της Έμφυλης Βίας, ο Εκπαιδευτής θα εφαρμόσει την ακόλουθη άσκηση. 1. Δώστε ένα κομμάτι χαρτιού A4 σε κάθε συμμετέχοντα και ζητήστε να χωρίσουν το κομμάτι χαρτί σε 10 κομμάτια ίσου μεγέθους 2. Σε κάθε κομμάτι χαρτιού, ο καθένας θα γράψει 1 πράγμα που είναι σημαντικό για αυτόν. Αυτό θα μπορούσε να είναι κάτι που έχει ο ίδιος (ένα τηλέφωνο, ένα αυτοκίνητο κ.λπ.), ή αρχές όπως η ελευθερία, τα ταξίδια, η αγάπη και η οικογένεια / φίλοι. 3. Αφού οι συμμετέχοντες έχουν γράψει 1 πράγμα σε κάθε κομμάτι χαρτιού, θα αναποδογυρίσουν τα κομμάτια χαρτιού έτσι ώστε να μην μπορούν να δουν τι γράφτηκε Ο Εκπαιδευτής στη συνέχεια θα διαβάσει στην ομάδα τα επόμενα: 1. Φανταστείτε ότι είστε ένα 10χρονο κορίτσι, που ζείτε την κανονική σας ζωή όταν ενημερώνεστε ότι ένα πραξικόπημα συμβαίνει και πρέπει να προετοιμαστείτε να φύγετε από το σπίτι σας. Οδηγία: Οι συμμετέχοντες θα σηκώσουν και στη συνέχεια θα πετάξουν 2 κομμάτια από τα χαρτιά τους χωρίς να δουν τις λέξεις που αυτά περιέχουν. Πρέπει να τους μείνουν 8 κομμάτια χαρτιού. 2. Ετοιμάζετε να αφήσετε το σπίτι με την οικογένειά σας όταν μια ένοπλη ομάδα σπάει την πόρτα σας και πυροβολεί τον πατέρα σας. Στη συνέχεια, βγάζουν από το σπίτι εσάς και η μητέρα σας. Οδηγία: Οι συμμετέχοντες θα γυρίσουν στα δεξιά τους και θα πετάξουν 2 κομμάτια των χαρτιών του διπλανού τους χωρίς να δουν τις λέξεις. Θα πρέπει να μείνουν με 6 κομμάτια χαρτιού. 3. Εσείς και η μητέρα σας καταφέρνετε να ξεφύγετε από την ένοπλη ομάδα και η μητέρα σας μαθαίνει για έναν διακινητή που μπορεί να σας βοηθήσει να φτάσετε στην Ευρώπη. Βρίσκετε τον διακινητή και συμφωνεί να σας πάει, αλλά δεν έχετε αρκετά χρήματα για τους δυο σας. Η μητέρα σας επιμένει να ξεκινήσετε χωρίς αυτήν και σας λέει ότι θα βρει περισσότερα χρήματα και σύντομα θα έρθει να σας βρει. Οδηγία: Οι συμμετέχοντες θα γυρίσουν στα δεξιά τους και θα πετάξουν 2 κομμάτια των χαρτιών του διπλανού τους χωρίς να δουν τις λέξεις. Θα πρέπει να μείνουν με 4 κομμάτια χαρτιού. 4. Κατά την άφιξή σας στην Ευρώπη, σας παραλαμβάνει ένας άνθρωπος που υπόσχεται ότι θα σας φροντίσει. Σας μεταφέρει σε ένα σπίτι όπου παίρνει όλα τα υπάρχοντά σας και σας κλειδώνει σε ένα δωμάτιο. Μετά από λίγο καιρό, ένας

άντρας έρχεται και σας επιτίθεται σεξουαλικά.

Οδηγία: Οι συμμετέχοντες θα σηκώσουν και στη συνέχεια θα πετάξουν 2 κομμάτια από τα χαρτιά τους χωρίς να δουν τις λέξεις που αυτά περιέχουν. Πρέπει να τους μείνουν 2 κομμάτια χαρτιού.

5. Καταφέρνετε να ξεφύγετε από το σπίτι και να βρείτε ένα κέντρο που φροντίζει παιδιά. Είστε τρομαγμένοι για το τι θα συμβεί σε σας, έτσι επιλέγετε να μην αποκαλύψετε τι συνέβη. Έχετε εφιάλτες και δεν μπορείτε να κοιμηθείτε.

Οδηγίες: Οι συμμετέχοντες θα λάβουν τα τελευταία 2 κομμάτια των δικών τους χαρτιών χωρίς να εξετάσουν τα λόγια και να επιλέξουν 1 για να τα ξεφορτωθούν. Πρέπει να παραμείνουν με 1 κομμάτι χαρτί.

Οι συμμετέχοντες μπορούν στη συνέχεια να δουν τη μία λέξη που έχουν αφήσει.

Ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από την ομάδα να διαβάσει ένα προς ένα τι έχει απομείνει.

Αναστοχασμός:

Ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από την ομάδα να προβληματιστεί σχετικά με το πώς αισθάνθηκαν κατά τη διάρκεια της άσκησης. Πώς αισθάνθηκαν όταν τους αφαίρεσαν τα πράγματα που τους ήταν σημαντικά; Μήπως νιώθουν θυμωμένοι, πληγωμένοι, αναστατωμένοι;

Πώς αισθάνονται για το 1 πράγμα που έχουν αφήσει;

Στη συνέχεια ο Εκπαιδευτής θα συζητήσει τον αντίκτυπο της Έμφυλης Βίας και τις μακροπρόθεσμες συνέπειες που μπορεί να έχει. Ορισμένες από τις συνέπειες περιλαμβάνουν:

Έλλειψη αποκάλυψης/ αναφοράς περιστατικού

Μία από τις βασικές επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας είναι η εξασθένηση της εμπιστοσύνης και αυτό μπορεί να επηρεάσει την δυνατότητα και την προθυμία των θυμάτων να αποκαλύψουν την κακοποίηση. Ο Εκπαιδευτής θα επισημάνει ότι τα παιδιά συχνά δεν αποκαλύπτουν τα περιστατικά εξαιτίας:

- ο Το παιδί μπορεί να φοβάται ότι θα στιγματιστεί από την κοινότητά του.
- ο Το παιδί μπορεί να φοβάται την τιμωρία από τον επιτιθέμενο.
- ο Το παιδί μπορεί να μην καταλάβει ότι βιώνει κακοποίηση.
- ο Το παιδί μπορεί να φοβάται για την ασφάλεια της οικογένειάς του.
- ο Το παιδί μπορεί να είναι σε κατάσταση σοκ μετά από ένα τραυματικό περιστατικό.
- ο Το παιδί μπορεί απλώς να φοβάται να «μπει σε μελάδες».

	ο Το παιδί μπορεί να ανησυχεί για την απώλεια βοήθειας / υποστήριξης εάν αναφέρει το περιστατικό. ο Το παιδί μπορεί να ανησυχεί για την εμπιστευτικότητα. ο Μπορεί να μην υπάρχει κανείς στον οποίο να το αναφέρει. Στη συνέχεια, ο Εκπαιδευτής θα συζητήσει με την ομάδα ότι ενώ εξετάζουμε τον κίνδυνο και την ευαλωτότητα, πρέπει επίσης να εξετάσουμε τη δύναμη και την αντοχή του παιδιού.
Ενότητα 4 Διαφάνειες 55-57	4.4 Δύναμη και αντοχή (15 λεπτά) Βήμα 1: Ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από την ομάδα να εξετάσει την εικόνα στη διαφάνεια. Τι πιστεύουν ότι είναι αντοχή και τι κάνει το παιδί δυνατό; Ο Εκπαιδευτής θα καθορίσει στη συνέχεια Τι είναι η αντοχή; Η " αντοχή ", όπως ορίζεται από την 'Διαδραστική Ομάδα Εργασίας Προστασίας Παιδιών', είναι η ικανότητα των ατόμων, των οικογενειών και των κοινοτήτων να υπομείνουν και να αποκαθιστούν τις αντιξοότητες που αντιμετωπίζουν. Βήμα 2: Υποθέσεις Εργασίας, Παράρτημα 1.3 Δείκτες Έμφυλης Βίας, Συνέπειες και αντοχή Ο Εκπαιδευτής θα χωρίσει στη συνέχεια την ομάδα σε μικρές ομάδες για να εργαστεί σε μια υπόθεση Εργασίας που συνδυάζει την εκμάθηση αυτής της ενότητας με την ομαδικότητα. Οι υποομάδες θα διαβάσουν την υπόθεση Εργασίας και στη συνέχεια θα περιγράψουν: 1. Τους κίνδυνους και την ευαλωτότητα των παιδιών που αντιμετωπίζουν και βιώνουν Έμφυλη Βία 2. Ποιες είναι οι ενδείξεις ύπαρξης Έμφυλης Βίας 3. Κάποια σημεία που δείχνουν την αντοχή των παιδιών Επιτρέψτε στις υποομάδες 10 λεπτά συζήτησης και στη συνέχεια συζητήστε όλοι μαζί τις απαντήσεις της κάθε υποομάδας
Ενότητα 4 Διαφάνειες 58-60	4.5 Η προσέγγιση με Επίκεντρο τον επιζώντα και η Προσέγγιση με βάση τη δύναμη του (15 λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα τερματίσει αυτήν την Ενότητα με ένα σύντομο περίγραμμα δύο βασικών αρχών που πρέπει να ακολουθήσουμε όταν εργαζόμαστε με την Έμφυλη Βία στα παιδιά. Το πρώτο είναι μια προσέγγιση με επίκεντρο τον επιζώντα από περιστατικό Έμφυλης Βίας και το δεύτερο είναι μια προσέγγιση που βασίζεται στη δύναμη του. Βήμα 1: Ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει από την ομάδα να καθορίσει τόσο τη 'Προσέγγιση με επίκεντρο τον επιζώντα' όσο και τη 'Προσέγγιση με βάση τη δύναμη' .

Ο Εκπαιδευτής θα συμπληρώσει τις απαντήσεις τους τονίζοντας ότι:

Η **Προσέγγιση με επίκεντρο τον επιζών** αναγνωρίζει το γεγονός ότι κάθε άτομο είναι μοναδικό, αντιδρά διαφορετικά στη Σεξουαλική και την Έμφυλη Βία και έχει διαφορετικές ανάγκες. Η προσέγγιση αυτή προάγει το σεβασμό των δικαιωμάτων των επιζώντων τοποθετώντας τα στο επίκεντρο του συστήματος υποστήριξης. Η προσέγγιση που επικεντρώνεται στους επιζώντες θα πρέπει να εφαρμόζεται από όλους όσους έρχονται σε επαφή με επιζώντες ανεξαρτήτως του ρόλου τους στην κοινότητα ή την επαγγελματική θέση.

- Δείξτε σεβασμό, φροντίδα, αντιμετωπίστε τον επιζώντα με αξιοπρέπεια σεβόμενοι τις αποφάσεις του.
- Διατηρείτε την εμπιστευτικότητα.
- Εξασφαλίστε την ασφάλεια του επιζώντος.
- Εφαρμόστε αυτές τις αρχές χωρίς διακρίσεις.

Μια προσέγγιση βασισμένη στη δύναμη είναι αυτή που επικεντρώνεται στα δυνατά σημεία και την αντοχή των παιδιών και των νέων και όχι μόνο στις προκλήσεις και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν.

Προκειμένου η προσέγγιση αυτή να καταδείξει τον αντίκτυπό της, ο Εκπαιδευτής θα διαβάσει την ακόλουθη υπόθεση εργασίας:

Υπόθεση Εργασίας⁵

Η Gajari είναι 16 ετών και είναι από το Μπαγκλαντές. Είναι ασυνόδευτη ανήλικη καθώς και οι δύο γονείς της πνίγηκαν προσπαθώντας να έρθουν στην Ευρώπη. Για να επιβιώσει, έπρεπε να μετακομίσει σε μια άλλη οικογένεια με καταγωγή από το Μπαγκλαντές, αλλά εκεί της φέρονται πολύ άσχημα. Την βάζουν να κάνει όλες τις δουλειές του σπιτιού και την χτυπούν. Ένας από τους άνδρες του σπιτιού την βίασε δύο φορές. Πρόσφατα, η οικογένεια άρχισε να οργανώνει συγκεντρώσεις στο σπίτι. Κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων παρακίνησαν την Gajari να έχει σεξουαλική επαφή με έναν άγνωστο άνδρα. Το κορίτσι υποπεύεται ότι ο άνθρωπος πληρώνει την οικογένεια με αντάλλαγμα τις σεξουαλικές υπηρεσίες της. Η Gajari φοβάται πάρα πολύ να αρνηθεί. Οι γείτονες γνωρίζουν ότι κακοποιείται και μια μέρα, μια γυναίκα που ζει στο ίδιο κτίριο έρχεται να της μιλήσει και προσπαθεί να την πείσει να πάει στην αστυνομία. Της λέει ότι η κακοποίηση δεν θα σταματήσει και ότι ανησυχεί για αυτήν. Η Gajari αρνείται ότι η οικογένεια την κακοποιεί και λέει ότι όλα είναι μια χαρά.

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να υποθέσουν γιατί η Gajari αρνείται οποιαδήποτε βοήθεια;

Μεταξύ των λόγων μπορεί να είναι οι εξής.

- Η Gajari μπορεί να είναι πολύ φοβισμένη για να μιλήσει έξω, μπορεί να υποστεί περαιτέρω βία εάν πει σε άλλους ανθρώπους τι της συμβαίνει.
- Δεν εμπιστεύεται τις Αρχές και μπορεί να αισθάνεται ότι δεν έχει πουθενά αλλού να πάει.
- Μπορεί να ανησυχεί για το πού θα πάει αν η οικογένειά την διώξει από το σπίτι.

Ρωτήστε τους συμμετέχοντες τι θα μπορούσαν να κάνουν τα μέλη της Κοινότητας για να βοηθήσουν την Gajari;

Συγκεντρώστε τις απαντήσεις σας στα μικρά αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων. Ενδέχεται τα παραδείγματα να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα.

⁵ UNHCR SGBV PREVENTION and RESPONSE Training Manual. 2016.

- Να μην την επικρίνουν
- Συνεχίζοντας την επαφή μαζί της, η Κοινότητα προσπαθεί να την γνωρίσει καλύτερα
- Της παρέχουν ένα σημείο για επικοινωνία αν επιθυμήσει να ζητήσει βοήθεια
- Δεν της λένε τι πρέπει να κάνει, αλλά την ενημερώνουν σχετικά με τις επιλογές για λήψη βοήθειας

Διαβάστε το δεύτερο μέρος της ιστορίας

Η Gajari αισθάνεται απομονωμένη και φοβισμένη και δεν βλέπει καμία διέξοδο . Η κατάσταση της υγείας της δεν είναι καλή και έχει συνεχώς πόνο στη κάτω κοιλιακή χώρα. Κάθε φορά που πηγαίνει στο κέντρο υγείας, η νοσοκόμα της δίνει αντιβιοτικά και παυσίπονά της και την στέλνει σπίτι. Η νοσοκόμα υποψιάζεται ότι κάτι δεν πάει καλά, αλλά δεν το φανερώνει.

Ρωτήστε τους συμμετέχοντες ποια είναι τα εμπόδια που εμποδίζουν την Gajari να μιλήσει στη νοσοκόμα;

Βεβαιωθείτε ότι έχουν σημειωθεί τα ακόλουθα

- Μπορεί να μην υπάρχει η απαραίτητη εμπιστοσύνη (ιατρικό απόρρητο).
- Η κλινική μπορεί να μην έχει ιδιωτικό χώρο για μια ιδιωτική συνομιλία.
- Μπορεί να μην γνωρίζει ότι μπορεί να μιλήσει για αυτό το ζήτημα στην κλινική.
- Μπορεί να μην τολμήσει να μιλήσει στον υπάλληλο αν είναι άνδρας.

Ρωτήστε τους συμμετέχοντες, τι μπορεί να κάνει ο Πάροχος Υγειονομικής Περίθαλψης για να βοηθήσει την Gajari;

Βεβαιωθείτε ότι έχουν αναφερθεί τα ακόλουθα

- Ρώτησε την Gajari για την κατάσταση στο σπίτι της ;
- Ρώτησε την Gajari αν αντιμετωπίζει προβλήματα για τα οποία θέλει να μιλήσει ;
- Έδειξε κατανόηση και προσπάθησε να κερδίσει την εμπιστοσύνη της Gajari ;
- Παρέμεινε ουδέτερη/αντικειμενική ;
- Παρείχε πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες υπηρεσίες που διαθέτει η κλινική ;
- Παρείχε στην Gajari πληροφορίες, για παράδειγμα, σχετικά με τη διαδικασία παραπομπής, τις προσφερόμενες υπηρεσίες και τους κανόνες εμπιστευτικότητας ;
- ρώτησε την Gajari αν πηγαίνει κάτι καλά στη ζωή της ; Ανέδειξε οποιεσδήποτε δυνάμεις και ρώτησε για τις αντοχές της ;

Συζητήστε με την ομάδα ότι αυτές είναι οι αρχές μιας προσέγγισης με επίκεντρο τον επιζώντα και με βάση τις δυνάμεις/ αντοχές του ατόμου που υφίσταται Σεξουαλική και Έμφυλη Βία.

Ολοκληρώστε την ενότητα με μια συζήτηση σχετικά με τις αλλαγές ή τις προσαρμογές που αισθάνονται ότι πρέπει να κάνουν όταν εργάζονται ώστε να μπορούν να εξασφαλίσουν την σωστή εφαρμογή αυτών των προσεγγίσεων .

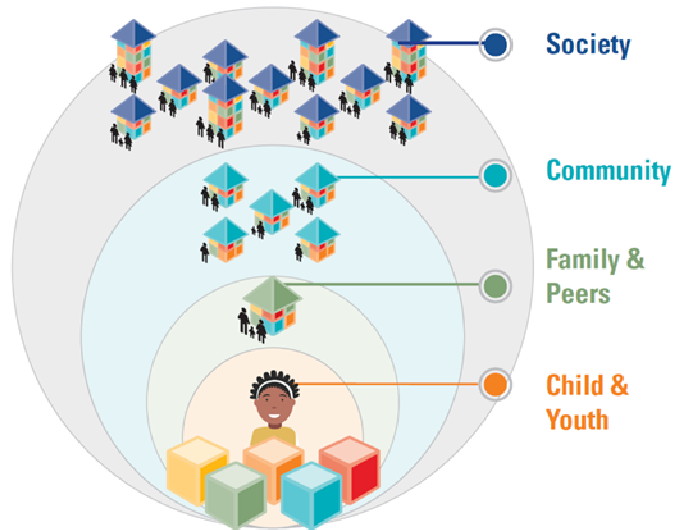

Ενότητα 5: Πρόληψη της Έμφυλης Βίας: Αξιολόγηση του κινδύνου και οικοδόμηση προστασίας

Διάρκεια και θεματικές	45 Λεπτά 5.1 Αξιολόγηση κινδύνου και ανάλυση πλαισίου 5.2 Αξιολογώντας την Δυναμική και την Προστασία
	Στόχοι Στο τέλος αυτής της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορούν: • Να διεξάγουν την αξιολόγηση κινδύνου στον τόπο εργασίας τους • Να αναπτύξουν μια κατανόηση του Κοινωνικοοικολογικού μοντέλου και να αξιολογούν τόσο τους κινδύνους όσο και τους προστατευτικούς παράγοντες
	Υλικό ✓ Σημειώσεις ✓ Flip-Chart Χαρτί and Μαρκαδόροι ✓ Post-it σημειωματάρια
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Προετοιμάστε το εγχειρίδιο 2.4 Προληπτικά μέτρα για την Έμφυλη Βία: Αξιολογώντας τον Κίνδυνο και το Αναλυτικό Πλαίσιο 2. Προετοιμάστε το Εγχειρίδιο 2.5 Εργαλείο αξιολόγησης κινδύνων Έμφυλης Βίας για Παιδιά και Νέους 1.

Οδηγίες Εκπαιδευτή

Ενότητα 5 Διαφάνειες 61-62	5.1 Αξιολόγηση κινδύνου και ανάλυση πλαισίου (30 Λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα πει στην ομάδα ότι αυτή η ενότητα θα κινηθεί τώρα πιο βαθιά στην εστίαση και στην κατανόηση των κινδύνων που μπορεί να αντιμετωπίσουν τα παιδιά και οι νέοι στις περιοχές όπου εργαζόμαστε. Θα χρησιμοποιήσουμε ένα εργαλείο αξιολόγησης κινδύνου και στη συνέχεια ένα πρόσθετο εργαλείο για να αρχίσουμε να εξετάζουμε τα δυνατά σημεία. Σύμφωνα με το Κοινωνικοοικολογικό μοντέλο της UNICEF και το ' Πλαίσιο για την υποστήριξη της ευημερίας' της Terre de hommes, υπάρχουν τέσσερα επίπεδα που πρέπει να κατανοηθούν και να αξιολογηθούν προκειμένου να προσφέρουμε αποτελεσματικά και εύστοχα προγράμματα και υποστήριξη στα παιδιά. Αυτά τα επίπεδα περιλαμβάνουν το άτομο, τις σχέσεις, την κοινότητα και την κοινωνία.

Μέσα μοντέλα όπως αυτά μπορούμε να αρχίσουμε να διερευνούμε την συνολική εμπειρία του παιδιού και να αρχίσουμε να εφαρμόζουμε Πρότυπα Προστασίας που θα απευθύνονται τόσο στην πρόληψη όσο και στην παρέμβαση.

Ο Εκπαιδευτής θα υπογραμμίσει ότι το Μοντέλο παρέχει επίσης ένα πλαίσιο για τον εντοπισμό σημείων κινδύνου που μας βοηθούν να κατανοήσουμε:

Σε ατομικό επίπεδο: Ποιο είναι το προσωπικό ιστορικό και οι παράγοντες κινδύνου που μπορεί να αυξήσουν την πιθανότητα ενός παιδιού ή νέου να γίνει θύμα Έμφυλης Βίας ; Αξιολογούμε τους προστατευτικούς παράγοντες και τις δυνάμεις / αντοχή του ατόμου.

Προσωπικές σχέσεις όπως η οικογένεια, οι φίλοι, οι στενοί συνεργάτες και οι συμμαθητές μπορεί να επηρεάσουν τους κινδύνους να γίνει κάποιος/α θύμα Έμφυλης Βίας . Αξιολογούμε τους προστατευτικούς παράγοντες και τις δυνάμεις / αντοχή στις προσωπικές σχέσεις.

Οι μηχανισμοί της κοινότητας από τους οποίους προκύπτουν οι κοινωνικές σχέσεις, όπως τα σχολεία, οι γειτονιές και οι χώροι εργασίας, επηρεάζουν επίσης την Έμφυλη Βία . Οι παράγοντες κινδύνου εδώ μπορεί να περιλαμβάνουν τη φτώχεια, τη μετανάστευση και την ύπαρξη εμπορίας ανθρώπων και εκμετάλλευσης. Αξιολογούμε τους προστατευτικούς παράγοντες και τις δυνάμεις / αντοχή της κοινότητας.

Οι κοινωνικοί και πολιτιστικοί παράγοντες επηρεάζουν την ενθάρρυνση ή τον περιορισμό της Έμφυλης Βίας . Αυτοί περιλαμβάνουν την ύπαρξη νομοθεσίας και νόμων όσον αφορά την Έμφυλη Βία , οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές, καθώς και κοινωνικές και πολιτιστικές προδιαγραφές(νόρμες) όπως η κυριαρχία των ανδρών στις γυναίκες, η γονική κυριαρχία πάνω στα παιδιά και τα πολιτιστικά πρότυπα που ενθαρρύνουν την Έμφυλη Βία.

Αυτό το εργαλείο αξιολόγησης θα σας καθοδηγήσει στα τέσσερα επίπεδα με μια σειρά ερωτήσεων για να αρχίσετε να αξιολογείτε τον κίνδυνο Έμφυλης Βίας που υπάρχει στο περιβάλλον σας.

Χαρτογραφώντας το πλαίσιο/περιβάλλον τους

Ο Εκπαιδευτής θα καταναίμει την ομάδα σε μικρές ομάδες. Η σύνθεση της κάθε νέας ομάδας θα εξαρτηθεί από τη χώρα ή το περιβάλλον στο οποίο τα μέλη της εργάζονται. Εάν όλα τα μέλη της ομάδας προέρχονται από την ίδια χώρα, τότε χωρίστε σε ομάδες με βάση το επάγγελμά τους. Αν κάνουν όλοι το ίδιο επάγγελμα ή είναι από τον ίδιο

	οργανισμό, χωρίστε τα μέλη σε τυχαίες μικρές ομάδες. Παράρτημα 2.4 Προφυλάξεις από την Έμφυλη Βία: Αξιολόγηση κινδύνου και ανάλυση πλαισίου και 2.5 Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνων Έμφυλης Βίας για Παιδιά και Νέους. Τα μέλη κάθε ομάδας θα πραγματοποιήσουν 'εκτίμηση κινδύνου και ανάλυση πλαισίου' της περιοχής στην οποία εργάζονται. Η ομάδα θα απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις που περιγράφονται στην αξιολόγηση και στη συνέχεια θα συμπληρώσει το εγχειρίδιο ανάλυσης κινδύνου Έμφυλης Βίας . Καθώς πρόκειται για μακρά άσκηση, ο Εκπαιδευτής θα μετακινείται από ομάδα σε ομάδα, αξιολογώντας εάν οι ομάδες χρειάζονται οποιαδήποτε υποστήριξη ή έχουν οποιοσδήποτε ερωτήσεις. Όταν οι υποομάδες ολοκληρώσουν την ανάλυσή τους, θα παρουσιάσουν τα ευρήματά τους στην ευρύτερη ομάδα															
Ενότητα 5 Διαφάνεια 63	5.2 Αξιολογώντας Πλεονεκτήματα και Πόρους (15 Λεπτά) Όπως περιγράφεται στην προηγούμενη ενότητα, πρέπει επίσης να αξιολογήσουμε τα πλεονεκτήματα και τους πόρους, καθώς και τους κινδύνους. Μετά την παρουσίαση των Κινδύνων, οι ομάδες θα επιστρέψουν στις μικρές ομάδες τους και στη συνέχεια θα χαρτογραφήσουν τα Πλεονεκτήματα και τους Πόρους όπου εργάζονται. Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει κάποια από τα Πλεονεκτήματα και τους Πόρους που έχουν βρει. <table border="1" data-bbox="427 1019 1401 1317"><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Μεμονωμένα άτομα</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Προσωπικές Σχέσεις</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Κοινότητα</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Κοινωνία</td><td></td><td></td></tr></table>				Μεμονωμένα άτομα			Προσωπικές Σχέσεις			Κοινότητα			Κοινωνία		
Μεμονωμένα άτομα																
Προσωπικές Σχέσεις																
Κοινότητα																
Κοινωνία																

Ενότητα 6: Περιορισμός του κινδύνου και Σχεδιασμός δράσεων

Διάρκεια και θεματικές	50 λεπτά 6.1 Περιορισμός του κινδύνου 6.2 Σχεδιασμός δράσεων
	Στόχοι Στο τέλος αυτής της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορούν: • Να αναπτύξουν ένα σχέδιο για τον μετριασμό του κινδύνου και την αποτροπή εμφάνισης Έμφυλης Βίας • Ανάπτυξη σχεδίου δράσης που θα εφαρμόσουν κατά την επιστροφή στους τόπους εργασίας τους
	Υλικό ✓ Σημειώσεις ✓ Πίνακας, Flip-Chart Χαρτί and Μαρκαδόροι ✓ Post-it σημειωματάρια
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Προετοιμάστε το εγχειρίδιο 2.6 Κίνδυνοι και μετριασμός / πρόληψη της Έμφυλης Βίας

Οδηγίες του Εκπαιδευτή

Ενότητα 6 Διαφάνειες 64-65	6.1 Περιορισμός του κινδύνου (25 λεπτά) Η επόμενη Ενότητα βασίζεται στην εκπαίδευση όλης της ημέρας και εστιάζει στην ανάπτυξη ενός προγράμματος μετριασμού ή πρόληψης για την παύση της Έμφυλης Βίας ή την εξασφάλιση ότι οι υπηρεσίες που παρέχουμε και οι τόποι εργασίας μας βασίζονται τόσο στη 'προσέγγιση με επίκεντρο τον επιζώντα' όσο και στη 'Προσέγγιση με βάση τη δύναμη του'. Ξανατοποθετήστε τους συμμετέχοντες στις μικρές ομάδες της προηγούμενης ενότητας και παραδώστε τους το εγχειρίδιο 2.6 Κίνδυνοι και μετριασμός / πρόληψη της Έμφυλης Βίας Ο σκοπός αυτής της άσκησης είναι να επικεντρωθούν στα παρακάτω: 1. Επιλέξτε έναν προσδιορισμένο κίνδυνο 2. Επιλέξτε μια στρατηγική μετριασμού 3. Ανάπτυξη σχεδίου εφαρμογής 1. Επιλέξτε έναν προσδιορισμένο κίνδυνο

	2. Επιλέξτε μια στρατηγική μετριασμού 3. Αναπτύξτε ένα σχέδιο εφαρμογής Βήμα 1 Βήμα 2 Βήμα 3 Ενθαρρύνετε την κάθε υποομάδα να είναι δημιουργική στο σχεδιασμό και στην μετέπειτα παρουσίασή στην ευρύτερη ομάδα. Ζητήστε από την κάθε υποομάδα να παρουσιάσει και στη συνέχεια συζητήστε το πώς θα δράσουν όταν επιστρέψουν στην εργασία τους.
Ενότητα 6 Διαφάνεια 66	6.2 Σχεδιασμός Δράσης (25 Λεπτά) Η τελευταία ενότητα της ημέρας επικεντρώνεται στον 'Σχεδιασμό Δράσης'. Καθένας από τους συμμετέχοντες πρέπει να ολοκληρώσει την ενότητα 'Σχεδιασμός Δράσης' του φυλλαδίου. Θα προσδιορίσουν το πώς θα: Αποτρέψουν τον κίνδυνο Έμφυλης Βίας Εφαρμόσουν την Προσέγγιση με επίκεντρο τον επιζώντα και τη Προσέγγιση με βάση τη δύναμη του Να παρουσιάσουν και να συζητηθούν όλα τα Σχέδια Δράσης

Απολογισμός 1ης μέρας

Τέλος της Ημέρας 1 Διαφάνειες 67-68	Τέλος της Ημέρας 1 (25 λεπτά) Ερωτήσεις: Ρωτήστε την ομάδα εάν υπάρχουν τυχόν εκκρεμείς ερωτήσεις. Προβληματισμοί: Οι Συμμετέχοντες ολοκληρώνουν τις σκέψεις τους στο Βιβλίο 2.7 Τέλος της Ημέρας 1 Προβληματισμοί. Αξιολόγηση: Χρησιμοποιώντας εργαλεία που διδάχθηκαν στην ενότητα Εισαγωγή, ολοκληρώστε μια αξιολόγηση Τέλους της Ημέρας. Υπενθυμίστε στην ομάδα την ώρα έναρξης της Δεύτερης Ημέρας.

Ημέρα 2 Καλωσόρισμα

Διάρκεια και θεματικές	30 Λεπτά
	Στόχοι Ο στόχος αυτής της ενότητας είναι να καλωσορίσει τους συμμετέχοντες στην Ημέρα 2.
	Υλικό ✓ Σημειώσεις ✓ Flip-Chart Χαρτί and Μαρκαδόροι ✓ Post-it σημειωματάρια ✓ Μια μπάλα
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή Καμία

Οδηγίες Εκπαιδευτή

 Καλωσόρισμα στην Ημέρα 2 Διαφάνεια 69	Ο Εκπαιδευτής θα καλωσορίσει την Ομάδα στην 2η ημέρα και θα κάνει μια επισκόπηση του τι θα καλύψει η ημέρα αυτή. Για να 'ξεστάνετε' τους συμμετέχοντες για την δεύτερη ημέρα, ζητήστε από την ομάδα να σχηματίσει ένα κύκλο. Ένα άτομο θα κρατάει την μπάλα και θα πεί ένα πράγμα που έμαθε την προηγούμενη μέρα. Στη συνέχεια θα ρίχνει την μπάλα σε άλλο μέλος της ομάδας που με τη σειρά του θα πει ένα άλλο πράγμα που έμαθε. Συνεχίστε γύρω από τον κύκλο μέχρι όλοι οι συμμετέχοντες να έχουν την ευκαιρία να πουν ένα πράγμα που έμαθαν.
 Καλωσόρισμα στην Ημέρα 2 Διαφάνεια 70	Έλεγχος συναισθημάτων Καθώς κάποιο υλικό είναι εξαιρετικά ευαίσθητο και μπορεί να προκαλέσει έντονα συναισθήματα, είναι σημαντικό να κάνετε έναν σχετικό έλεγχο με τους συμμετέχοντες. Ο Εκπαιδευτής θα ρωτήσει εάν κάποιος θα ήθελε να μιλήσει για κάποιον προβληματισμό του τέλους της προηγούμενης μέρας

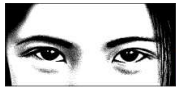

	<table border="1"><tr><td data-bbox="427 241 737 526"></td><td data-bbox="737 241 1066 526"></td><td data-bbox="1066 241 1378 526"></td></tr></table>			
Συζητήστε με την ομάδα οποιοδήποτε συναίσθημα, άγχος ή προκλήση που προέκυψαν την προηγούμενη ημέρα και στη συνέχεια συζητήστε τις στρατηγικές για τη διαχείριση του άγχους. Ο Εκπαιδευτής θα εξηγήσει στην ομάδα ότι ο τρόπος με τον οποίο διαχειριζόμαστε το άγχος μας είναι εξαιρετικά σημαντικός όταν εργαζόμαστε με τα περιστατικά Έμφυλης Βίας και θα υπάρξει μια ενότητα όπου θα συζητήσουμε τον Έμμεσο και το Δευτερογενή Τραυματισμό.				

Ενότητα 7: Η ανταπόκρισή μας στα περιστατικά Έμφυλης Βίας

Διάρκεια και θεματικές	150 Λεπτά (2,5 ώρες με διαλείμματα) 7.1 Κατευθυντήριες Αρχές για την Εργασία με αυτούς που έχουν υποστεί Έμφυλη Βία 7.2 Βασικές πεποιθήσεις και στάσεις 7.3 Εργασία ανεξαιρέτου κουλτουρας 7.4 Δημιουργία του Ασφαλούς Χώρου 7.5 Υποστήριξη παιδιού ή νέου που αποκαλύπτει περιστατικό/α Έμφυλης Βίας												
	Στόχοι Στο τέλος αυτής της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορούν: • Να προσδιορίσουν τις κατευθυντήριες αρχές για τη συνεργασία με άτομα που έχουν υποστεί Έμφυλη Βία • Να εξετάσουν τις βασικές πεποιθήσεις και στάσεις τους • Να συνειδητοποιήσουν το τί σημαίνει να εργάζεσαι με άτομα προερχόμενα απο διαφορετικές κουλτούρες • Να σχεδιάσουν ένα σχέδιο δράσης για τη δημιουργία ενός Ασφαλούς Χώρου • Να έχουν τις δεξιότητες και την ικανότητα να υποστηρίξουν παιδιά ή νέους που αποκαλύπτουν περιστατικό/α Έμφυλης Βίας												
	Υλικό ✓ Σημειώσεις ✓ Flip-Chart Χαρτί and Μαρκαδόροι ✓ Post-it σημειωματάρια												
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή Ο Εκπαιδευτής θα πρέπει να προετοιμάσει τα ακόλουθα: <table border="0"><tr><td>1. Να προετοιμάσει το Παράρτημα</td><td>1.4: Βασικές πεποιθήσεις και στάσεις</td></tr><tr><td>2. » » Εγχειρίδιο</td><td>2.7: Λήξη της ημέρας- αποτίμηση</td></tr><tr><td>3. » » Εγχειρίδιο</td><td>2.8: Ανταπόκριση της Έμφυλης Βίας</td></tr><tr><td>4. » » Εγχειρίδιο</td><td>2.9: Αρχές αναφοράς της Έμφυλης Βίας</td></tr><tr><td>5. » » Εγχειρίδιο</td><td>2.10: Υπόθεση Εργασίας</td></tr><tr><td>6. » » Εγχειρίδιο</td><td>2.11: Παιχνίδια ρόλων</td></tr></table>	1. Να προετοιμάσει το Παράρτημα	1.4: Βασικές πεποιθήσεις και στάσεις	2. » » Εγχειρίδιο	2.7: Λήξη της ημέρας- αποτίμηση	3. » » Εγχειρίδιο	2.8: Ανταπόκριση της Έμφυλης Βίας	4. » » Εγχειρίδιο	2.9: Αρχές αναφοράς της Έμφυλης Βίας	5. » » Εγχειρίδιο	2.10: Υπόθεση Εργασίας	6. » » Εγχειρίδιο	2.11: Παιχνίδια ρόλων
1. Να προετοιμάσει το Παράρτημα	1.4: Βασικές πεποιθήσεις και στάσεις												
2. » » Εγχειρίδιο	2.7: Λήξη της ημέρας- αποτίμηση												
3. » » Εγχειρίδιο	2.8: Ανταπόκριση της Έμφυλης Βίας												
4. » » Εγχειρίδιο	2.9: Αρχές αναφοράς της Έμφυλης Βίας												
5. » » Εγχειρίδιο	2.10: Υπόθεση Εργασίας												
6. » » Εγχειρίδιο	2.11: Παιχνίδια ρόλων												

Οδηγίες Εκπαιδευτή

Ενότητα 7

Διαφάνειες 71-73

7.1 Βασικές αρχές για την εργασία με παιδιά ή νέους/ες που αποκαλύπτουν περιστατικό/α Έμφυλης Βίας (10 λεπτά)

Πριν από την έναρξη της ενότητας, μοιράστε το εγχειρίδιο 2.8: Αντιμετώπιση στην Έμφυλη Βία και το Εγχειρίδιο 2.9: Αρχές αναφοράς της Έμφυλης Βίας

Ο Εκπαιδευτής θα ξεκινήσει λέγοντας ότι το επίκεντρο αυτής της ενότητας είναι ο καλύτερος δυνατός τρόπος ανταπόκρισης και υποστήριξης περιστατικών αποκάλυψης Έμφυλης Βίας

Το πρώτο βήμα είναι η κατανόηση των βασικών αρχών για τη συνεργασία με θύματα Έμφυλης Βίας, που περιλαμβάνουν:

Ο Εκπαιδευτής θα ενημερώσει την ομάδα περί των ορισμών κάθε κατηγορίας και στη συνέχεια θα τονίσει ότι ο στόχος είναι να ενισχυθεί η αντοχή των παιδιών και των νέων.

Οι ορισμοί είναι:

1. Προωθούμε το βέλτιστο συμφέρον του Νέου/Νέας και του Παιδιού

Το βέλτιστο συμφέρον του Νέου/Νέας και του Παιδιού έχει κεντρική σημασία για την καλή φροντίδα. Ένα πρωταρχικό συμφέρον για τα παιδιά και τη νεολαία είναι η διασφάλιση της σωματικής και συναισθηματικής τους ασφάλειας - με άλλα λόγια, της ευημερίας τους - σε όλη τη διάρκεια της φροντίδας και της περίθαλψής τους. Όλες οι ενέργειες πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων για ασφάλεια και συνεχή ανάπτυξη δεν τίθενται ποτέ σε κίνδυνο.

2. Εξασφαλίζουμε την Ασφάλεια & Παρηγοριά

Η ασφάλεια και η ανακούφιση του θύματος είναι η πρώτη μας προτεραιότητα. Τα παιδιά και οι νέοι που αποκαλύπτουν περιστατικό/κα Έμφυλης Βίας απαιτούν παρηγοριά, ενθάρρυνση και υποστήριξη από τους Παρόχους Υπηρεσιών.

3. Εξασφαλίζουμε τη δέουσα εμπιστευτικότητα

Οι πληροφορίες σχετικά με την εμπειρία παιδικής / νεανικής κακοποίησης πρέπει να συλλέγονται, να χρησιμοποιούνται, να μοιράζονται και να αποθηκεύονται κατά τρόπο άκρως εμπιστευτικό. Σε ορισμένες περιοχές όπου οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται, σύμφωνα

	με τον τοπικό νόμο, να καταγγέλλουν την κακοποίηση παιδιών στις τοπικές αρχές, οι υποχρεωτικές διαδικασίες καταγγελίας θα πρέπει να κοινοποιούνται στα παιδιά και τους φροντιστές τους κατά την έναρξη της παροχής υπηρεσιών. Σε περιπτώσεις όπου κινδυνεύει η υγεία ή η ασφάλεια ενός παιδιού, υπάρχει και η άρση απορρήτου για την προστασία του παιδιού. 4. Λήψη αποφάσεων Τα παιδιά και οι νέοι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε αποφάσεις που έχουν συνέπειες στη ζωή τους. Το επίπεδο συμμετοχής του παιδιού στη λήψη αποφάσεων θα πρέπει να είναι κατάλληλο με το επίπεδο ωριμότητας και ηλικίας του παιδιού. 5. Μη διακριτική μεταχείριση και αποκλειστικότητα Όλα τα παιδιά και οι νέοι πρέπει να έχουν ίση και δίκαιη μεταχείριση. 6. Σεβασμός Πρέπει να δείχνουμε σεβασμό στα παιδιά και τη νεολαία ανά πάσα στιγμή Στόχος = Ενίσχυση της αντοχής των παιδιών και των νέων Όταν εργαζόμαστε με παιδιά και νέους, πρέπει να έχουμε την βασική πεποίθηση και στάση ότι είναι δυνατά άτομα. Με την εφαρμογή των παραπάνω αρχών, μπορούμε να βασιστούμε στο μοναδικό δυναμικό και στις ξεχωριστές δυνατότητες του κάθε παιδιού και νέου/ας και στην ικανότητα του να ανακάμψει. Είναι ευθύνη των Παρόχων Υπηρεσιών να εντοπίζουν και να αξιοποιούν αυτές τις φυσικές δυνάμεις, ως μέρος της διαδικασίας ανάκαμψης και επούλωσης.
Ενότητα 7 Διαφάνειες 74-75	7.2 Βασικές πεποιθήσεις και στάσεις (15 λεπτά) Πριν αρχίσουμε να εργαζόμαστε σε υποθέσεις Έμφυλης Βίας στα παιδιά και τη νεολαία, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι έχουμε τις σωστές συμπεριφορές. Ο Εκπαιδευτής θα αναλάβει να το μεταδώσει στην ομάδα μέσω της άσκησης "Στάσεις και πεποιθήσεις" του Παραρτήματος 1.4 Αφού ολοκληρωθεί η άσκηση, ο Εκπαιδευτής θα τονίσει: Πριν εργαστούμε με τα παιδιά, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι έχουμε τις σωστές συμπεριφορές. Αυτό απαιτεί ότι τα παιδιά και οι νέοι έχουν το δικαίωμα: - Για Υγιεινή ανάπτυξη. - Για φροντίδα, αγάπη και υποστήριξη. - Για ακρόαση και για συμμετοχή στις αποφάσεις που τα αφορούν και τα επηρεάζουν. - Για μια ζωή χωρίς βία. - Για διαμοιρασμό των πληροφοριών που τα αφορούν κατά τρόπο που κατανοούν Επιπλέον, υπάρχουν συγκεκριμένες πεποιθήσεις που είναι απολύτως ζωτικές για τους παρόχους υπηρεσιών που έχουν όταν εργάζονται με θύματα Έμφυλης Βίας. Περιλαμβάνουν την πεποίθηση ότι τα παιδιά και οι νέοι: - Λένε την αλήθεια για τα περιστατικά Έμφυλης Βίας. - Δεν είναι υπαίτια για το ότι είναι θύματα Έμφυλης Βίας. - Μπορούν να αναρρώσουν και να ανακάμψουν από τα περιστατικά Έμφυλης Βίας.

	- Δεν πρέπει να στιγματίζονται, να νιώθουν ντροπή ή να γελοιοποιούνται. Οι ενήλικες, συμπεριλαμβανομένων των φροντιστών και των πάροχων υπηρεσιών, έχουν την ευθύνη να βοηθήσουν ένα παιδί ή νέο/α να ανακάμψει πιστεύοντάς το και όχι κατηγορώντας το για αυτά που του έχουν συμβεί.
Ενότητα 7 Διαφάνειες 76-77	7.3 7 Εργασία με άτομα από διαφορετικές Κουλτούρες (20 Λεπτά) Καθώς εργαζόμαστε με παιδιά και νέους από διαφορετικούς πολιτισμούς, είναι σημαντικό να συζητήσουμε πώς να εργαστούμε πιο αποτελεσματικά με όλες τις κουλτούρες. Ο Εκπαιδευτής θα εισάγει την ομάδα στις βασικές αρχές κάθε κουλτούρας Όταν ασχολούμαστε με την κουλτούρα, είναι σημαντικό να: • Συμμετέχουμε σε πρακτικά ζητήματα και βασικές ανάγκες - τρόφιμα, ρούχα κλπ. Αυτό μπορεί να είναι ένας χρήσιμος και συγκεκριμένος τρόπος εμπλοκής και ανάπτυξης εμπιστοσύνης με διαφορετικούς πολιτισμούς. Σε πολλούς πολιτισμούς, η παροχή τροφής και φιλοξενίας αποτελεί ένδειξη σεβασμού. • Σκεφτείτε προσεκτικά τη γλώσσα του σώματος, τον τόνο της φωνής κλπ. Για παράδειγμα, προσπαθήστε να μην κοιτάτε αυστηρά και μη φιλικά και αποφύγετε να στέκεστε μαζί σε ομάδες, καθώς μπορεί να είναι δύσκολο για τους ανθρώπους να σας προσεγγίσουν. Θυμηθείτε ότι σε πολλούς πολιτισμούς η σωματική επαφή μεταξύ ανδρών και γυναικών που δεν συγγενεύουν σε κάποιο βαθμό, θεωρείται ακατάλληλη. Επίσης, αναλογιστείτε σχετικά με το τύσιμο και την εμφάνιση και πώς μπορεί αυτό να παρερμηνευτεί. • Προσπαθήστε να διασφαλίσετε ότι υπάρχουν σύμβολα στις τοπικές γλώσσες και εικόνες. Έχοντας φωτογραφίες (για παράδειγμα, ρούχα, τρόφιμα, λεωφορεία κ.λπ.) μπορεί να βοηθήσει στην επικοινωνία με τα άτομα, όπου υπάρχουν προβλήματα γλώσσας και ένας μεταφραστής δεν είναι διαθέσιμος. • Δώστε προσοχή στην κοινωνική τάξη. Συχνά είναι σημαντικό να προσδιορίσετε ποιοι είναι οι ' Άνθρωποι Κλειδιά' της ομάδας τους οποίους πρέπει να συμβουλευτούμε ή να προσεγγίσουμε αρχικά προκειμένου να μιλήσουμε και με τα άλλα μέλη. Για παράδειγμα, μια μεγαλύτερη γυναίκα ή άνδρας θα αποτελεί την κεφαλή του νοικοκυριού. • Εργασία με μεταφραστές - Μη ζητάτε από τους μεταφραστές απλά και μόνο να διαβιβάζουν μηνύματα αλλά παρακολουθήστε τους, ώστε να συμπεριληφθείτε στη συζήτηση. Αυτό βοηθά στην ανάπτυξη σχέσεων και στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Οι μεταφραστές πρέπει επίσης να συμμετέχουν στην εκπαίδευση. • Να είστε προνοητικοί - μην περιμένετε πάντα να σας προσεγγίσουν για βοήθεια. Το να πηγαίνεις και να ρωτάς εκλαμβάνεται διαισθητικά ως επιθυμία να βοηθήσεις. • Θυμηθείτε ότι οι άνθρωποι που είναι διαφορετικοί (από εσάς, τους εργαζόμενους) δεν είναι απαραίτητως οι ίδιοι (ο ένας με τον άλλον) - αποφύγετε να υποθέσετε ότι όλοι οι άνθρωποι από την «ίδια» χώρα, την οικογένεια ή τον τοπικό πολιτισμό ακολουθούν τους ίδιους κανόνες συμπεριφοράς, Βεβαιωθείτε ότι ρωτάτε τους ανθρώπους τι ακριβώς θέλουν και σεβαστείτε τις επιλογές τους. • Να είστε «αδέξιος» παρά «έξυπνάκις» - παρόλο που μπορεί να ανησυχείτε για την προσβολή ή τον εκνευρισμό των παιδιών και των οικογενειών λόγω έλλειψης κατανόησης, είναι ασφαλέστερο να ρωτάτε παρά να αγνοείτε την έννοια των πραγμάτων. Ερωτήσεις όπως «Μπορείτε να με βοηθήσετε να καταλάβω γιατί αυτό είναι σημαντικό για εσάς;» μπορεί να βοηθήσει στην οικοδόμηση μιας θετικής σχέσης εργασίας με εκείνους από διαφορετικό πολιτισμικό / εθνοτικό υπόβαθρο, καθώς αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως ένας τρόπος που δείχνετε ότι θέλετε να καταλάβετε παρά να κρίνετε . • Θυμηθείτε ότι η κουλτούρα δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για κακοποίηση - μην υποθέσετε ότι μια συγκεκριμένη συμπεριφορά είναι μια πολιτιστική

	πρακτική και ως εκ τούτου να την θεωρείτε αποδεκτή. Εάν έχετε αμφιβολίες, ζητήστε οδηγίες από έναν συνεργάτη / επόπτη ή έναν οργανισμό που εξειδικεύεται στα παιδιά. • Να εργάζεστε με ανοιχτό και διαφανή τρόπο - εάν έχετε αμφιβολίες, ρωτήστε! Συζητήστε τις ιδέες, τις υποθέσεις και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζετε, με τους συναδέλφους και τους διευθυντές σας, ώστε να σας βοηθήσουν. Ομαδική εργασία Στη συνέχεια ο Εκπαιδευτής θα διαιρέσει την ομάδα σε μικρές υποομάδες. Στις μικρές τους ομάδες θα συζητήσουν τα ερωτήματα: Σε ποιά σημεία εντοπίζουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις κατά την εργασία με διαφορετικούς πολιτισμούς; Ποια ήταν η πιο ικανοποιητική πτυχή της συνεργασίας τους με διαφορετικούς πολιτισμούς; Τι στρατηγικές έχουν ανακαλύψει / αναπτύξει για να δουλεύουν με ανθρώπους από άλλες κουλτούρες Ως άνδρας - που εργάζεται με γυναίκες, εργάζεται με άνδρες, δουλεύει με παιδιά Ως γυναίκα - που εργάζεται με γυναίκες, εργάζεται με άνδρες, δουλεύει με παιδιά Οι ομάδες θα συζητήσουν τις απαντήσεις τους στις παραπάνω ερωτήσεις και στη συνέχεια θα επιστρέψουν στην ευρύτερη ομάδα για συζήτηση.
 Ενότητα 7 Διαφάνειες 78-79	7.4 Δημιουργία Ασφαλούς χώρου (15 λεπτά) Το τελευταίο τμήμα που θα εξετάσουμε πριν προχωρήσουμε στο πώς να υποστηρίξουμε τις εκμυστηρεύσεις περιστατικών Έμφυλης Βίας είναι το πώς δημιουργούμε έναν ασφαλή χώρο για τις γνωστοποιήσεις αυτές. Συζητήστε με την ομάδα ότι μπορεί να είναι εξαιρετικά δύσκολο για τα παιδιά να μιλούν για Έμφυλη βία και γι' αυτό είναι απαραίτητο να δημιουργήσουμε ένα χώρο όπου θα προστατεύεται η συναισθηματική και σωματική ασφάλεια τους. Ομαδική εργασία Χωρίστε το γκρουπ σε μικρές ομάδες και βάλτε τις να συζητήσουν: Στο πεδίο όπου εργάζεσαι τι θα μπορούσες να κάνεις για να δημιουργήσεις έναν ασφαλή χώρο για παιδιά και νέους; Ορίστε ότι κάθε ομάδα θα πρέπει να καταλήξει σε 3 στρατηγικές τις οποίες θα μπορεί να εφαρμόσουν κατά την επιστροφή τους στο χώρο εργασίας τους και να τις παρουσιάσουν στην ευρύτερη ομάδα.
 Ενότητα 7 Διαφάνειες	7.5 Υποστήριξη σε ένα παιδί ή νέο που αποκαλύπτει περιστατικό έμφυλης βίας (90 λεπτά) Το υπόλοιπο αυτής της ενότητας θα επικεντρωθεί στο πώς υποστηρίζουμε ένα παιδί ή νέο που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης Βίας.

80-85

Αρχές Γνωστοποίησης Έμφυλης βίας⁶⁷

Οι πληροφορίες επικεντρώνονται στο πώς να υποστηρίξουμε με τον καλύτερο τρόπο ένα παιδί ή νέο που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης Βίας. Μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις όπου υποπτεύεστε ότι συμβαίνει Έμφυλη βία ή ότι περιστατικό Έμφυλης Βίας έχει αναφερθεί σε κάποιον άλλο. Σε αυτές τις περιπτώσεις συζητήστε την αποκάλυψη με κάποιον επιβλέποντα και ακολουθήστε τις υποχρεωτικές, στο πεδίο εργασίας σας, οδηγίες υποβολής αναφοράς.

Υποστήριξη παιδιού ή νέου που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης βίας

Οι παρακάτω οδηγίες βασίζονται στις αρχές των Ψυχολογικών Πρώτων Βοηθειών, καθοδήγηση από το IASC για το πώς να υποστηρίξετε άτομα που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία και κατευθυντήριες αρχές που έχουν χαραχτεί στο οδηγό του IRC 'Φροντίδα για Παιδιά που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία'.

Χρησιμοποιώντας την παρουσίαση Powerpoint, ο Εκπαιδευτής θα σκαγραφίσει τις παρακάτω αρχές:

Δες

Άκου

Σύνδεσε

Δες

- Αντιμετωπίστε άμεσες ανάγκες, όπως η ιατρική φροντίδα. Παιδιά και νέοι που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία μπορεί επίσης να χρειαστούν ρούχα μετά από επίθεση, προκειμένου να αισθάνονται ασφαλείς ή να επανακτήσουν το αίσθημα αξιοπρέπειας. Μερικές φορές απλά και μόνο η προσφορά ενός ποτηριού νερό ή ενός χαρτομάντηλου μπορεί να είναι εξαιρετικά ανακουφιστική..

- Δώστε προσοχή στη μη λεκτική επικοινωνία ή στη γλώσσα του σώματος του παιδιού / νέου..

- Αναρωτηθείτε εάν το παιδί / νέος φαίνεται φοβισμένος ή ανήσυχος.

- Αναρωτηθείτε εάν το παιδί / νέος φαίνεται να πονάει ή να είναι τραυματισμένο.

- Δώστε προσοχή στη δική σας μη λεκτική επικοινωνία και τη γλώσσα του σώματος. Εάν λέτε ότι είστε ήρεμοι, αλλά το σώμα σας εμφανίζει σημάδια δυσφορίας και θυμού, το παιδί είναι λιγότερο πιθανό να αισθανθεί ασφαλές.

Άκου

Επικοινωνιακές δεξιότητες

Ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνούμε με τα παιδιά και τους νέους είναι θεμελιώδους σημασίας για να διασφαλίσουμε ότι αισθάνονται ασφαλείς να αποκαλύπτουν τα περιστατικά

⁶ Εγχειρίδιο IRC. Φροντίδα για Παιδιά που έχουν επιβιώσει από Σεξουαλική κακοποίηση. Κατευθυντήριες οδηγίες για τους παρόχους υγείας και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών σε περιβάλλον ανθρωπιστικής βοήθειας (2019).

⁷ Πώς να υποστηρίξετε άτομα που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία όταν δεν υπάρχει στην περιοχή σας διαθέσιμη δομή για Έμφυλη βία.

Έμφυλης βίας και στη συνέχεια να υποστηριχθούν μόλις προβούν στη γνωστοποίηση. Πρέπει να μεταδώσουμε άμεση εμπιστοσύνη, φροντίδα και ενσυναίσθηση προκειμένου το άτομο που έχει βιώσει Έμφυλη βία να είναι πρόθυμο να εμπλακεί αμεσότερα, βοηθώντας έτσι τον πάροχο να προσφέρει κατάλληλη φροντίδα και επούλωση.

Οι κατευθυντήριες αρχές όταν μιλάμε για παιδιά και νέους είναι:

Να είστε ενθαρρυντικοί, παρηγορητικοί και υποστηρικτικοί και να καθυστερήσετε το παιδί

- Μείνετε όσο πιο ήρεμοι γίνεται. Αφήστε το παιδί να μοιραστεί και να μιλήσει όσο θέλει.
- Πάντα να αφήνετε το παιδί να ολοκληρώσει την πρόταση του πριν να απαντήσετε, ακόμη και αν είστε πολύ ανήσυχοι για αυτό
- Χρησιμοποιήστε ανοιχτές ερωτήσεις για να αφήσετε το παιδί να χρησιμοποιήσει τα δικά του λόγια για να περιγράψει την εμπειρία του.
- Αποφύγετε ερωτήσεις Ναι/Όχι και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Χρησιμοποιήστε εκφράσεις καταπραϊντικές όπως:

- ✓ Σε πιστεύω
- ✓ Δεν φταις εσύ
- ✓ Χαίρομαι που μου το είπες
- ✓ Είσαι πολύ γενναίος/α που μου μίλησες

Μην προκαλείτε Βλάβη

Μην θυμώνετε με ένα παιδί, μην αναγκάσετε ένα παιδί να απαντήσει σε μια ερώτηση που δεν είναι έτοιμο να απαντήσει, μην αναγκάσετε ένα παιδί να μιλήσει για Έμφυλη βία πριν να είναι έτοιμο, μην κάνετε το παιδί να επαναλάβει την ιστορία κακοποίησης τους του πολλές φορές σε διαφορετικούς ανθρώπους

Μιλήστε με τρόπο κατανοητό σε Παιδιά και Νέους

Να αναγνωρίζετε ότι μιλάμε σε παιδιά και νέους σύμφωνα με την ηλικία και το στάδιο ανάπτυξης.

Δώστε προσοχή στην Μη-λεκτική επικοινωνία

Δώστε προσοχή στα σημάδια κατά πόσο η συζήτηση στεναχωρεί το παιδί ή ο νέο/νέα. Σταματήστε τη συζήτηση αν προκαλεί στενάχωρα συναισθήματα στο παιδί/ νέο. Και θα πρέπει να γίνει σεβαστό αν το παιδί ή ο νέο/νέα δεν επιθυμεί πλέον να μιλήσει.

Ενδυναμώνετε το Παιδί/ Νέο

- ✓ Σεβαστείτε την γνώμη, τα πιστεύω και τις σκέψεις του παιδιού/νέου.
- ✓ Σεβαστείτε το δικαίωμα του παιδιού να σταματήσει να μιλά μαζί σας οποιασδήποτε στιγμή. Αν ένα παιδί επιθυμεί να σταματήσει τη συζήτηση βεβαιωθείτε ότι γνωρίζετε με ποιό τρόπο να επικοινωνήσει μαζί σας και/ή προσφέρετε του πληροφορίες για τις διαθέσιμες πηγές υποστήριξης. Να αποφεύγετε να δώσετε υποσχέσεις που δεν μπορείτε να τηρήσετε
- ✓ Εξηγήστε στο παιδί/νέο ότι μπορεί να χρειαστεί να μοιραστείτε κάποιες από τις πληροφορίες για την ασφάλεια του.

Σύνδεσε

Σημείωση: με βάση την ηλικία και την ικανότητα τους να παίρνουν αποφάσεις τα παιδιά θα πρέπει να συμμετέχουν στη λήψη απόφασης σχετικά με το τι θα συμβεί μετά από μια γνωστοποίηση. Η βαρύτητα της γνώμης ενός παιδιού θα πρέπει να κρίνεται ανά περίπτωση ανάλογα με την ηλικία, το επίπεδο ωριμότητας, το αναπτυξιακό στάδιο και πολιτισμικούς, περιβαλλοντικούς και παραδοσιακούς παράγοντες.

	Αν κάποιος ενήλικας ή φροντιστής δεν ήταν παρών κατά τη συζήτηση, ρωτήστε το παιδί/νέο αν υπάρχει κάποιος ενήλικας που εμπιστεύεται. Φέρτε αυτό το άτομο στο παιδί/νέο ή συνοδεύστε το παιδί/νέο σε αυτό το άτομο για να συνεχίσετε την συζήτηση και να κουβεντιάσετε τι θα συμβεί στη συνέχεια. Αν δεν υπάρχει κάποιος προστάτης ενήλικας ή κάποιος που να εμπιστεύεται το παιδί ακολουθήστε τις οδηγίες κοινωνικής πρόνοιας της χώρας στην οποία εργάζεστε, αναφορικά με την άμεση προστασία. Να έχετε πάντοτε κατά νου την ασφάλεια και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Να ακολουθείτε τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με αναφορά περιστατικού της οργάνωσης και της χώρας στην οποία εργάζεστε. Εάν το παιδί/νέος ζητήσει υπηρεσίες ή υποδείξει ότι μπορεί να χρειαστεί βοήθεια που δεν μπορείτε να δώσετε προσωπικά, χρησιμοποιήστε τον οδηγό Πόρων Αντίδρασης στην Έμφυλη Βία που δημιουργήσατε στην Ενότητα 6 για να παρέχετε σχετικές, επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους κατάλληλους διαθέσιμους πόρους. Μπορείτε να παραπέμψετε το παιδί/νέο ή/και τον φροντιστή σε αυτούς τους πόρους με τη συγκατάθεσή τους. Μετά τη συζήτησή σας, βεβαιωθείτε ότι το παιδί/νέος διαμένει με ενήλικα που εμπιστεύεται ή με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες προστασίας παιδιών, εάν αυτό είναι απαραίτητο. Μην το αφήσετε μόνο του ήσυχους Φροντίδα μετά την Αποκάλυψη Περιστατικού Μπορεί να μην είναι στο ρόλο σας να παρέχετε φροντίδα στο παιδί ή το νέο μετά από μια αποκάλυψη περιστατικού, αλλά μπορεί να είναι χρήσιμο να γνωρίζετε τί μπορεί να χρειαστεί ένα παιδί/νέος. Μετά την αντιμετώπιση των αναγκών άμεσης προστασίας, μπορεί να χρειαστούν μακροπρόθεσμη: ✓ Ψυχολογική Υποστήριξη ✓ Υποστήριξη κοινωνικών αναγκών όπως να βεβαιωθείτε ότι επιστρέφει στο σχολείο ή συμμετέχει σε εκδηλώσεις της κοινότητας και της οικογένειας ✓ Φροντίδα, για παράδειγμα ένα ασφαλές σπίτι αν δεν μπορεί να επιστρέψει στο παρόν σπίτι του
Ενότητα 7 Διαφάνεια 86	Υπόθεση Εργασίας Για να απεικονίσετε τις αρχές που μόλις σκιαγραφήθηκαν, χωρίστε την ομάδα σε μικρές ομάδες και εργαστείτε στο Εγχειρίδιο Εργασίας Υποθέσεων 2.10. Βάλτε την ομάδα να συζητήσει τις ερωτήσεις μετά την Υπόθεση Εργασίας και στη συνέχεια καλέστε τις ομάδες για μια μεγάλη ομαδική συζήτηση σχετικά με: 1. Τι έκανε καλά η Ana Maria σε αυτή την κατάσταση; 2. Ακολούθησε τις αρχές Δες- Άκου- Σύνδεσε ; 3. Τι άλλο θα μπορούσε να έχει κάνει.
Ενότητα 7 Διαφάνεια 87	Επίδειξη Παιγνιδιού Ρόλων Ο Εκπαιδευτής θα κάνει τώρα μια επίδειξη του πώς να μιλήσετε σε ένα παιδί που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης βίας. Ο Εκπαιδευτής θα πει στην ομάδα ότι πρόκειται να κάνουν μια επίδειξη ρόλων χρησιμοποιώντας την υπόθεση εργασίας με την Άννα Μαρία και την Aisha. Ο Εκπαιδευτής θα ζητήσει έναν εθελοντή από την ομάδα για να παίξει το ρόλο της Aisha.

	Στη συνέχεια, ο Εκπαιδευτής θα κάνει μια επίδειξη υποστήριξης ενός παιδιού ή νέου που αποκάλυψε περιστατικό Έμφυλης βίας χρησιμοποιώντας το μοντέλο Δες- Άκου- Σύνδεσε. Μετά την ολοκλήρωση του παιχνιδιού ρόλων, ενημέρωση με την ομάδα γύρω από ό, τι παρατήρησαν. Τι πήγε καλά; Τι θα έκαναν διαφορετικά;
Ενότητα 7 Διαφάνεια 88	Παιχνίδι Ρόλων Στη συνέχεια, ο Εκπαιδευτής θα χωρήσει την ομάδα σε μικρότερες ομάδες των 3(τριών ατόμων) αν είναι δυνατόν. Οι ομάδες θα εξασκηθούν στο Δες- Άκου- Σύνδεσε χρησιμοποιώντας το Εγχειρίδιο Παιχνιδιού Ρόλων 2.11. Οδηγίες για την αναπαγωγή ρόλων Ο Εκπαιδευτής θα πει στην ομάδα ότι τώρα πρόκειται να εξασκηθούμε στον τρόπο με τον οποίο θα μιλήσουμε σε ένα παιδί ή σε νέους που αποκαλύπτουν περιστατικά Έμφυλης βίας. Στην ομάδα σας θα υπάρχουν τρεις ρόλοι: 1. Παρατηρητής: Παρατηρεί το παιχνίδι ρόλων και παρέχει ανατροφοδότηση(feedback) στο πρόσωπο στο οποίο γνωστοποιείται το περιστατικό. Έχουν χρησιμοποιήσει το Δες- Άκου- Σύνδεσε, χρησιμοποίησαν αποτελεσματικές επικοινωνιακές δεξιότητες; 2. Παιδί/νέος: Παίξετε το ρόλο σύμφωνα με τις πληροφορίες που δίνονται. 3. Το πρόσωπο στο οποίο γνωστοποιείται το περιστατικό Έμφυλης βίας: Παρέχει υποστήριξη στο παιδί/νέο με βάση τα υλικά/γνώσεις που μόλις μάθαμε. Παρέχει Συνδέσμους με υπηρεσίες με βάση τους νόμους υποχρεωτικής αναφοράς της χώρας σας και τις οδηγίες του οργανισμού σας. Θα έχετε την ευκαιρία να παίξετε κάθε ρόλο. Παρακαλώ αφιερώστε περίπου 15 λεπτά για το Παιχνίδι Ρόλων και στη συνέχεια 5 λεπτά ενημέρωση με τα σχόλια του Παρατηρητή. Χωρίστε την ομάδα και μετά ο Εκπαιδευτής θα κινηθεί μεταξύ των ομάδων για να παρατηρήσει. Μόλις κάθε μέλος της ομάδας είχε την ευκαιρία να παίξει και τους τρεις ρόλους, να επαναφέρετε την ομάδα για μια ομαδική συζήτηση. Ο Εκπαιδευτής θα ρωτήσει: 1. Τι έμαθαν από το παιχνίδι ρόλων; 2. Τι αποτέλεσε πρόκληση; 3. Υπάρχουν ερωτήσεις.

Ενότητα 8: Διαχείριση Περιστατικών, Παραπομπές και Υποβολή Αναφορών

Διάρκεια και Θέματα	45 Λεπτά 8.1 Αρχές Διαχείρισης Περιστατικών 8.2 Παραπομπές 8.3 Υποβολή Αναφοράς και Υποχρεωτική Αναφορά
	Στόχοι Στο τέλος αυτής της Ενότητας, οι συμμετέχοντες θα μπορούν: • Να περιγράψουν τις αρχές διαχείρισης υποθέσεων όταν εργάζονται με περιστατικά Έμφυλης βίας σε παιδιά και νέους • Να κάνουν παραπομπές όπου απαιτείται για παιδιά και νέους που έχουν βιώσει Έμφυλη βία • Να γνωρίζουν τις οδηγίες υποχρεωτικής υποβολής αναφορών εκεί όπου εργάζονται
	Υλικά ✓ Φυλλάδια ✓ Πίνακας και μαρκαδόροι ✓ Post-it Αυτοκόλλητα σημειωματάρια
	Προετοιμασία για τον Εκπαιδευτή 1. Να ετοιμάσει το Εγχειρίδιο 2.12 Διαχείριση Περιστατικών, Παραπομπές και Αναφορά 2. Να ετοιμάσει το Εγχειρίδιο 2.13 Χαρτογράφηση Υπηρεσιών

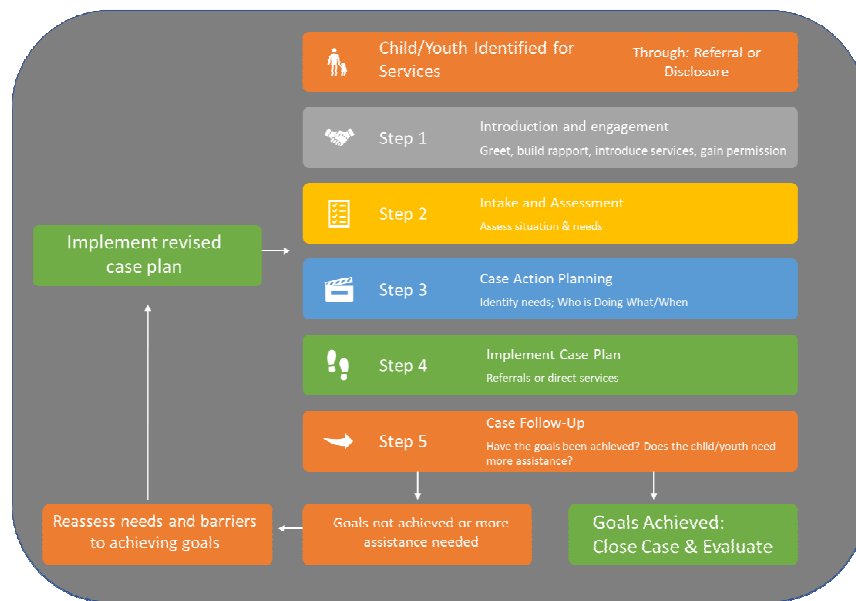
Οδηγίες για τον Εκπαιδευτή

Ενότητα 8 Διαφάνειες 89-93	8.1 Αρχές Διαχείρισης Περιστατικού (case management) (25 λεπτά) Τι είναι η Διαχείριση Περιστατικού? Ο Εκπαιδευτής θα περιγράψει στην ομάδα ότι οι ακριβείς ορισμοί της διαχείρισης υποθέσεων ποικίλλουν ελαφρά σε όλους τους τομείς της Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Ο ορισμός της διαχείρισης των περιστατικών κοινωνικής μέριμνας, ο οποίος αποτελεί το πρωτεύον υπόδειγμα που προσαρμόζεται στον τομέα της Έμφυλης βίας στα πλαίσια της Ανθρωπιστικής Βοήθειας και χρησιμοποιείται από την Εθνική Ένωση Κοινωνικών Λειτουργιών των ΗΠΑ, έχει ως εξής: "Η διαχείριση υποθέσεων με βάση την κοινωνική μέριμνα είναι μια μέθοδος παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με την οποία ένας επαγγελματίας κοινωνικός λειτουργός αξιολογεί τις ανάγκες του παθόντα και της οικογένειάς του και τακτοποιεί, συντονίζει, παρακολουθεί, αξιολογεί και υποστηρίζει ένα πακέτο πολλαπλών υπηρεσιών, προκειμένου να ανταποκριθεί στις πολύπλοκες ανάγκες του συγκεκριμένου περιστατικού."⁸

⁸ Εθνική Ένωση Κοινωνικών Λειτουργιών, http://www.socialworkers.org/practice/standards/sw_case_mgmt.asp#def.

Η Διαδικασία⁹

Πως λειτουργεί η Διαχείριση Περιστατικών διασυννοριακά;

Ο Εκπαιδευτής θα ρωτήσει την ομάδα αν έχει εμπειρία στη διαχείριση περιστατικών διασυννοριακά. Αυτή τη στιγμή, αυτό δεν γίνεται αποτελεσματικά και αποτελεί έναν τομέα βελτίωσης για να διευκολυνθεί η διαχείριση των περιστατικών για παιδιά και νέους.

Ποιος είναι ο ρόλος σας στη Διαχείριση Περιστατικών;

Η επόμενη ερώτηση που θα θέσουμε στην ομάδα είναι: Ποιος είναι ο ρόλος τους στη διαχείριση περιστατικών; Μπορεί να μην έχουν ενεργό ρόλο, αλλά μπορεί να εμπλέκονται σε ορισμένα στοιχεία της διαχείρισης περιστατικών, ιδίως εάν προσφέρουν υπηρεσίες σε παιδιά και νέους.

Διαχείριση Περιστατικών Υπόθεσης Εργασίας

Χωρίστε την ομάδα σε μικρές υποομάδες.

Για να επισημάνετε τη διαδικασία, θα πρέπει η ομάδα να επιστρέψει στη **Υπόθεση Εργασίας 2.10** και να χρησιμοποιήσει το Εγχειρίδιο **2.12 Διαχείριση Περιστατικών, Παραπομπές και Αναφορές**. Ζητήστε από την ομάδα να χαρτογραφήσει ένα σχέδιο Διαχείρισης Περιστατικού για την Aisha. Βάλτε κάθε ομάδα να παρουσιάσει το σχέδιό της και να συζητήσει ποια θα είναι τα επόμενα βήματα αν:

1. Το σχέδιο δεν λειτουργεί
2. Η Aisha αποφασίζει να μετακινηθεί σε διαφορετική χώρα.

Ενότητα 8
Διαφάνεια 94

8.2 Παραπομπή Περιστατικού (15 λεπτά)

Στόχος αυτού του τμήματος της ενότητας είναι να βοηθήσει την ομάδα να σκεφτεί μέσω ποιου τρόπου μπορεί να παραπέμψει στους τομείς όπου τα μέλη της εργάζονται. Δώστε στην ομάδα το Εγχειρίδιο και την **Χαρτογράφηση Υπηρεσιών 2.13** και υποδείξτε ότι υπάρχουν πίνακες όπου μπορούν να εισαγάγουν πληροφορίες παραπομπής.

Εάν τα μέλη της ομάδας εργάζονται στον ίδιο οργανισμό ή στον ίδια περιοχή, χωρίστε την ομάδα σε μικρές υποομάδες και βάλτε τους να κάνουν μια γρήγορη σύσκεψη για το πού θα είναι μπορούν να κάνουν παραπομπές. Μπορούν να χαρτογραφήσουν

⁹ Εγχειρίδιο IRC. Φροντίδα για Παιδιά που έχουν επιβιώσει από Σεξουαλική κακοποίηση. Κατευθυντήριες οδηγίες για τους παρόχους υγείας και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών σε περιβάλλον ανθρωπιστικής βοήθειας 2019.

	τους πόρους παραπομπής και στη συνέχεια να συμπληρώσουν τις λεπτομέρειες μόλις επιστρέψουν στην δουλεία τους.
 Ενότητα 8 Διαφάνεια 95	8.3 Αναφορά και Υποχρεωτική Αναφορά (5 λεπτά) Για να ολοκληρώσετε αυτήν την ενότητα, Συζητήστε με την ομάδα την έννοια της υποχρεωτικής αναφοράς. Γνωρίζουν πού λειτουργούν οι κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή αναφορών τόσο για την οργάνωσή τους όσο και για τη χώρα; Έχουμε καλύψει αυτές τις πληροφορίες στο παρελθόν στην εκπαίδευση, αλλά είναι σημαντικό να τονίσουμε και να διασφαλίσουμε ότι η ομάδα γνωρίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή αναφορών και την υποχρεωτική υποβολή αναφορών.

Ενότητα 9: Έμμεσο, Δευτερογενές Τραύμα και Αυτοβοήθεια

Διάρκεια και Θέματα 	90 λεπτά 9.1 Τι είναι το Έμμεσο και Δευτερογενές Τραύμα 9.2 Ευεξία και Αντοχή
	Στόχοι Μέχρι το τέλος της Ενότητας οι συμμετέχοντες θα μπορούν να: • Σκιαγραφούν τους στρεσογόνους παράγοντες πίεσης που αντιμετωπίζουν σήμερα στο ρόλο τους • Ορίζουν το έμμεσο και δευτερογενές τραύμα • Καταστρώνουν ένα σχέδιο ευημερίας και αντοχής
	Υλικά ✓ Φυλλάδια ✓ Πίνακας και μαρκαδόροι ✓ Post-it Αυτοκόλλητα σημειωματάρια
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Να τυπώσει το Εγχειρίδιο 2.14: Έμμεσο / Δευτερεύον Τραύμα και Αυτοβοήθεια

Οδηγίες για τον Εκπαιδευτή

 Ενότητα 9 Διαφάνειες 96-98	9.1 Τι είναι το Έμμεσο και Δευτερογενές Τραύμα (30 λεπτά) Πριν ξεκινήσει η Ενότητα, μοιράστε το Εγχειρίδιο 2.14: Έμμεσο και Δευτερογενές Τραύμα και Αυτοβοήθεια Έμμεσο και Δευτερογενές Τραύμα Ο Εκπαιδευτής θα περιγράψει στην ομάδα ότι η ευεξία τους είναι απαραίτητη για να διαχειριστούν το άγχος και να οικοδομήσουν ψυχικό σθένος. Για όσους εργάζονται σε περιβάλλοντα όπου εκτίθενται σε εξαιρετικά τραυματικές ιστορίες, εικόνες ή υλικά, το δευτερογενές τραυματικό άγχος και το επακόλουθο τραύμα είναι πραγματικοί κίνδυνοι. Ενδέχεται να αντιμετωπίσετε συμπτώματα τραύματος στην ίδια κλίμακα, σαν να είχατε βιώσει άμεσα το συμβάν. Αυτό δημιουργεί προκλήσεις τόσο για εσάς όσο και για την εργασία σας. Ο αντίκτυπος αυτού του γεγονότος μπορεί να είναι ένα συναίσθημα αποκοπής από τον εαυτό σας και τον κόσμο γύρω σας, εφιάλτες που σχετίζονται με την εργασία, αισθήματα απόγνωσης και απελπισίας και μια πιο αρνητική άποψη για τα πράγματα. Ομαδική Άσκηση Ο Εκπαιδευτής χωρίζει την ομάδα σε μικρές υποομάδες όπου θα συζητήσουν και θα προετοιμάσουν μια παρουσίαση πάνω στις παρακάτω ερωτήσεις:

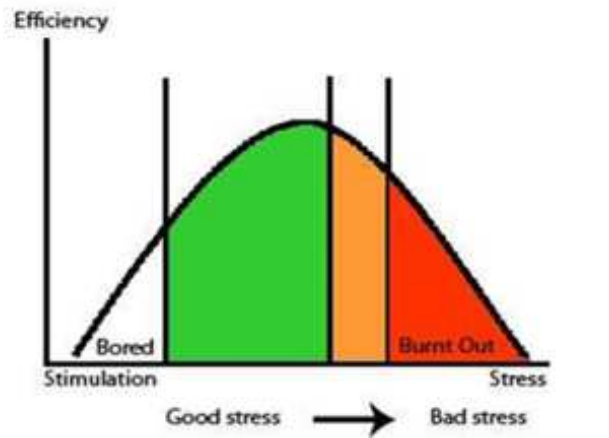

	1. Τι άγχος αντιμετωπίζεται επί του παρόντος ως αποτέλεσμα της δουλειάς; 2. Ποιος είναι ο αντικτυπο του στρες; Βάλτε κάθε ομάδα να παρουσιάσει ξάνα και να συζητήσει.
Ενότητα 9 Διαφάνειες 99-105	9.2 Ευεξία και Αντοχή (60 λεπτά) Τώρα που κατανοήσαμε τι στρεσογόνους παράγοντες αντιμετωπίζουμε και τον αντίκτυπο τους , μπορούμε να αρχίσουμε να αμβλύνουμε μερικές από τις επιπτώσεις από το άγχος που αντιμετωπίζουμε εφαρμόζοντας ένα ισχυρό Σχέδιο Ευεξίας . Τι είναι το άγχος; Συζητήστε με την ομάδα ότι μπορούμε να έχουμε καλό και κακό άγχος Τι είναι καλό άγχος ; Ρωτήστε την ομάδα τι νομίζουν ότι είναι το καλό άγχος ; Το άγχος δεν είναι πάντοτε αρνητικό. Κάποιες φορές η πίεση μπορεί να είναι καλή. Μπορεί να μας ωθήσει στην αφοσίωση και την επιτυχία. Μπορεί να χρειαζόμαστε αυτή την πίεση ή το άγχος ως κίνητρο. Όταν το άγχος μας βοηθά να προκαλέσουμε τον εαυτό μας και να είμαστε ενεργοί, μπορεί να είναι θετικό, κρατώντας μας στην πράσινη ζώνη μας Τι είναι το κακό άγχος; Ζητήστε από την ομάδα κάποια παραδείγματα κακού άγχους Όταν έχουμε υπερβολικό άγχος στη ζωή μας, μπορούμε να νιώσουμε υπερφορτωμένοι, εξουθενωμένοι και υπερ- εξαντλημένοι. Αυτό απειλεί την ικανότητά μας να αντιμετωπίζουμε επιτυχώς καταστάσεις. Μπορούμε να αρχίσουμε να νιώθουμε εξαντλημένοι (αντί για ενεργοποιημένοι) αντιμετώπι με οποιαδήποτε με τις ακόλουθες πιέσεις: ▪ Ακούγοντας τραυματικές και εξαιρετικά δυσάρεστες ιστορίες ▪ Όταν γινόμαστε μάρτυρες δυστυχίας ▪ Αντιμετωπίζουμε μεγάλη αύξηση του φόρτου εργασίας ▪ Περαιτέρω σημαντική αύξηση του φόρτου εργασίας ▪ Όταν εργαζόμαστε μέχρι αργά ▪ Όταν υπάρχουν εντάσεις στην ομάδα ▪ Αποχώρηση ενός βασικού συναδέλφου ▪ Απώλεια της χρηματοδότησης ▪ Επαναλαμβανόμενη ασθένεια ή τραυματισμός

Πράσινη/ Κίτρινη /Κόκκινη Ζώνη

Εισαγωγή της έννοιας Πράσινη/ Κίτρινη /Κόκκινη Ζώνη

Συζητήστε με την ομάδα ότι αν φροντίζουμε καλά τον εαυτό μας είμαστε στην Πράσινη Ζώνη . Ένα μέρος όπου αισθανόμαστε καλά και χαρούμενοι.

Εάν το άγχος είναι παρατεταμένο, μπορούμε να προχωρήσουμε σε μια **Κίτρινη Ζώνη** όπου δημιουργείται το άγχος μας. Αν ακόμα δεν διαχειριστούμε το άγχος μας, μπορεί να μετακινηθεί σε μια **Κόκκινη Ζώνη** και να μας αφήσει να αισθανόμαστε εξουθενωμένοι ή άρρωστοι.

Πράσινη ζώνη

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γυρίσουν στη σελίδα 44 στο βιβλίο εργασίας των συμμετεχόντων. Ζητήστε από την ομάδα να ολοκληρώσει την ενότητα της πράσινης ζώνης.

Συζητήστε εν συντομία Τι κρατά την ομάδα στην πράσινη ζώνη.

Κίτρινη Ζώνη

Ζητήστε από την ομάδα να συμπληρώσει το εδάφιο της κίτρινης ζώνης.

Συζητήστε εν συντομία σχετικά με το Τι είδους άγχος τους ωθεί στην Κίτρινη Ζώνη. Πώς γνωρίζουν πότε έχουν άγχος;

Κόκκινη ζώνη

Ζητήστε από την ομάδα να συμπληρώσει το εδάφιο της κόκκινης ζώνης.

Συζητήστε εν συντομία σχετικά με το τι είδους άγχος τους ωθεί στην Κόκκινη Ζώνη. Πώς γνωρίζουν ότι έχουν φτάσει στο όριο της κόπωσης ;

Σχέδιο Ευεξίας και Αντοχή

Τελειώστε τη συνεδρία ζητώντας από κάθε άτομο να αρχίσει να ολοκληρώνει το δικό του σχέδιο ευεξίας και ψυχικού σθένους. Τι δεσμεύσεις θα αναλάβουν ώστε να παραμείνουν στην πράσινη ζώνη;

Ολοκληρώστε την Ενότητα, βάζοντας κάθε άτομο να παρουσιάσει το σχέδιό του και να πει ένα πράγμα που θα κάνει για να φροντίσει τον εαυτό του και να τον κρατήσει στην Πράσινη Ζώνη.

Τέλος Εκπαίδευσης

Διάρκεια και Θεματικές	75 λεπτά Συμπεράσματα και επόμενα βήματα Χρήση του Child-Hub/Κόμβος για το Παιδι Αξιολόγηση Καταληκτικό τέστ
	Στόχοι Στο τέλος της Ενότητας οι συμμετέχοντες θα μπορούν να: • Ορίζουν ποια θα είναι τα επόμενα βήματα τους μετά την εκπαίδευση. • Έχουν πρόσβαση στο Child-Hub για πρόσθετο υλικό • Παρέχουν ανατροφοδότηση για την εκπαίδευση
	Υλικά ✓ Φυλλάδια ✓ Πίνακας και μαρκαδόροι ✓ Post-it Αυτοκόλλητα σημειωματάρια
	Προεργασία για τον Εκπαιδευτή 1. Τυπώστε το Παράρτημα 1.5 Εκπαίδευση Τέστ Μέτρησης Πριν και Μετά και 1.6 Αξιολόγηση Εκπαίδευσης. 2. Τυπώστε το Εγχειρίδιο 2.15 Πόροι 3. Ετοιμάστε χαρτί για την τελευταία άσκηση

Οδηγίες για τον Εκπαιδευτή

Διαφάνεια 106	Συμπεράσματα και επόμενα βήματα (10 λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα σας ρωτήσει αν υπάρχουν τυχόν αναπάντητες ερωτήσεις και στη συνέχεια, θα ενημερώσει την ομάδα ότι είναι πλέον καιρός να τελειώσει η εκπαίδευση τους. Μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, οι συμμετέχοντες μπορούν να βρουν περισσότερες πληροφορίες μέσω του Φυλλαδίου πόρων καθώς και μέσω του Child-Hub

 Διαφάνεια 107	Χρήση του Child-Hub -Κόμβου για το Παιδί (10 λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα ενημερώσει την ομάδα για το Child-Hub όπου μπορούν να έχουν πρόσβαση σε επιπλέον εκπαίδευση.
 Διαφάνεια 108	Αξιολόγηση (15 λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα μοιράσει στην ομάδα την Αξιολόγηση της Εκπαίδευσης.
 Διαφάνεια 109	Τεστ Μετά (10 λεπτά) Ο Εκπαιδευτής θα μοιράσει στην ομάδα το τεστ μετά το τέλος εκπαίδευσης .
 Διαφάνεια 110	Τέλος (25 λεπτά) Αφού όλοι ολοκληρώσουν την αξιολόγηση και το τελικό τεστ εκπαίδευσης, συγκεντρώστε την ομάδα σε ένα κύκλο. Δώστε σε κάθε άτομο ένα κομμάτι χαρτί (κατά προτίμηση σκληρό χαρτί) και βάλτε τους να σχεδιάσουν το χέρι τους. Στη συνέχεια, θα κολλήσετε την κάρτα στην πλάτη. Βάλτε την ομάδα να περπατήσει γύρω από το δωμάτιο και να γράψει λόγια εκτίμησης στο χέρι στην πλάτη κάποιου. Αυτά είναι τα μηνύματά επιβεβαίωσης και εκτίμησης για να προχωρήσουν στο έργο που κάνουν. Μόλις όλοι έχουν γράψει στις κάρτες, πάρτε την κάρτα από την πλάτη κάθε συμμετέχοντα και αφήστε τους λίγα λεπτά για να διαβάσουν τις λέξεις. Στη συνέχεια, ζητήστε από την ομάδα να επιστρέψει στον κύκλο και να δηλώσει το κομμάτι μάθησης που ήταν το πιο σημαντικό για αυτούς. Ευχαριστήστε όλους για την παρακολούθηση και τελειώστε την εκπαίδευση!

Παράρτημα 1: Υλικά του Εκπαιδευτή

Παράρτημα 1.0: Παιδιά και Νέοι εν κινήσει, Ιστορίες

Παράρτημα 1.1: Υποθέσεις Εργασίας Έμφυλης βίας

Παράρτημα 1.2: Power Walk

Παράρτημα 1.3: Έμφυλη βία Δείκτες, Συνέπειες και Αντοχή

Παράρτημα 1.4: Άσκηση σε Βασικές στάσεις και Πεποιθήσεις

Παράρτημα 1.5: Τεστ- Πριν και Μετά

Παράρτημα 1.6: Φόρμα Αξιολόγησης

Παράρτημα 1.0: Ιστορίες Παιδιών και Νέων εν κινήσει

Η Ιστορία του Ibrahim *

«Είμαι από τη Δυτική Αφρική. Η ζωή δεν ήταν εύκολη. Ο μεγαλύτερος αδελφός μου έφτασε στην Ευρώπη το 2011, οπότε ο μικρότερος αδερφός μου σκέφτηκε ότι πρέπει να προσπαθήσουμε να πάμε και εμείς. Χρειάστηκε ένα χρόνο για να φτάσουμε στην Ιταλία. Το ταξίδι από το Αγαδέζ [στην Νιγηρα], στη Λιβύη ήταν πολύ σκληρό, το ίδιο και τα σύνορα του Νίγηρα και της Λιβύης. Τόσοι πολλοί άνθρωποι πέθαναν στην έρημο, σαν να ήταν ποταμός. "Ήμασταν μια ομάδα αγοριών και κοριτσιών που ταξίδευαν μαζί. Περάσαμε 40 ημέρες στην έρημο. Είδαμε πολλά εγκαταλελειμμένα αυτοκίνητα με νεκρούς μέσα. Αν προσπαθήσετε να πάτε μόνος, θα πεθάνετε. Υπήρχε τόση πείνα και πόνος. Συναντάς πολλούς ανθρώπους που πρόκειται να πεθάνουν. Τα κορίτσια είναι ισχυρότερα από τα αγόρια - πρέπει να είναι, προκειμένου να τα καταφέρουν. Χαθήκαμε για μέρες στην έρημο. Ήμασταν κουρασμένοι και πεινασμένοι και καταλήξαμε να μαλώνουμε. Σε κάνει να μισείς τον εαυτό σου. Μέχρι τη στιγμή που φτάσαμε στη Λιβύη, πολλοί από εμάς είχαν απαχθεί. Μερικοί από εμάς ήταν τυχεροί επειδή είχαμε έναν καλό οδηγό [δικαινητή]. Δεν ξέρεις αν είναι καλοί ή κακοί, αλλά μας είπε τα πάντα εκ των προτέρων για το τι να περιμένουμε στο ταξίδι και ήταν ειλικρινής. Είχα κολλήσει για επτά μήνες στη Λιβύη. Ήταν πολύ άσχημα. Είδαμε έναν φίλο μας να βιάζεται. Ήταν μια κακή, άσχημη εμπειρία. Είδαμε και ακούσαμε πολλά τρομερά πράγματα - είδαμε βασανιστήρια και δολοφονίες.

Τελικά έφτασα στην Ιταλία. Ο μικρότερος αδερφός μου δεν τα κατάφερε, αλλά δεν μπορώ να μιλήσω γι 'αυτό. Ήμουν σε κακό καταυλισμό (camp) [στη νότια Ιταλία]. Εργαζόμασταν σαν δούλοι - ακόμα είμαστε σκλάβοι. Είναι σαν ένας άλλος κόσμος. Δεν κατάλαβα ότι αυτή είναι η Ιταλία. Τώρα έχω τα έγγραφά μου, αλλά δεν μπορώ να νοικιάσω σπίτι. Ένας Ιταλός φίλος θα κανονίσει μια συνάντηση με έναν ιδιοκτήτη, αλλά στη συνέχεια θα εμφανιστώ και δεν θα θέλουν να νοικιάσουν σε μένα. Δεν νοικιάζουν στους Αφρικανούς, οπότε δεν μπορώ να βρω μέρος για να ζήσω. Οι άνθρωποι πάντα σκέφτονται κάτι κακό για μένα. Στο Μετρό, δεν κινούμαι, δεν αγγίζω κανέναν. Όλοι νομίζουν ότι είμαστε εγκληματίες. Η αστυνομία μας επιτίθεται στους καταυλισμούς. Σε έναν καταυλισμό, η αστυνομία έφτασε και άρχισε να χτυπάει ανθρώπους-υπήρχαν περισσότεροι από 100 άνθρωποι που ζούσαν εκεί. Ήταν πολύ λάθος. Έσπρωξαν ένα αγόρι από τον δεύτερο όροφο και ήταν πολύ κακό. Η ιστορία μου είναι πολύ οδυνηρή. Φαίνομαι να είναι εντάξει. Οι άνθρωποι νομίζουν ότι είμαι αστειός χαρούμενος, αλλά πρέπει να καπνίσω [μαριχουάνα] για να κοιμηθώ. Δεν μπορώ να κοιμηθώ, δεν μπορώ να είμαι μόνος μου, δεν μπορώ να σταματήσω να σκέφτομαι τα πράγματα, ειδικά το μέλλον μου στην Ιταλία. "

*Επεξεργασμένο για λόγους μήκους, συνοχής και εμπιστευτικότητας

Πηγή: <https://www.womensrefugeecommission.org/images/zdocs/Libya-Italy-Report-03-2019.pdf>

Βασανιστικά Ταξίδια

Πηγή: UNICEF Βασανιστικά ταξίδια, Σεπτέμβριος 2017, Παιδιά και νέοι εν κινήσει στη Μεσόγειο Θάλασσα, που βρίσκονται σε κίνδυνο εμπορίας ανθρώπων και εκμετάλλευσης

Τα παιδιά και οι νέοι που μεταναστεύουν για να αποφύγουν τον κίνδυνο ή να αναζητήσουν ένα καλύτερο μέλλον βρίσκουν λίγες ασφαλείς και κανονικές διόδους. Τα κανονικά κανάλια μετανάστευσης (που επιτρέπονται με ανθρωπιστικές, φοιτητικές ή επαγγελματικές βίζες, προγράμματα οικογενειακής επανένωσης ή επανεγκατάστασης προσφύγων) είναι περιορισμένα και κλειστά για τους περισσότερους.

Αυτό αφήνει σε πολλούς τη μόνη επιλογή να μισθώσουν διακινητές για να τους βοηθήσουν να διασχίσουν τα σύνορα. Οδηγημένοι μέσα από παράνομες διαδρομές, οι νέοι εν κινήσει και οι πρόσφυγες ταξιδεύουν εν μέσω πλήθους κινδύνων -

Αψηφώντας την κάψα της ερήμου στοιβαγμένοι σε φορτηγά, σκαρφαλωμένοι στην κορυφή εμπορευματικών αμαξοστοιχιών, διασχίζουν τις άγριες θάλασσες μέσα σε βάρκες που δεν προορίζονταν ποτέ να μεταφέρουν τόσους πολλούς ανθρώπους. Μπορεί να μπλοκαριστούν in transit (κατά την διάρκεια της μετάβασης), να στερηθούν τα βασικά όπως ασφαλές καταφύγιο, καθαρό νερό, υγειονομική περίθαλψη και εκπαίδευση. Η απόγνωση τους και η επιθυμία τους να προχωρήσουν μπορεί να τους οδηγήσει στο να πέσουν θύματα εργασιακής εκμετάλλευσης.

Οι ενήλικες από τους οποίους τα παιδιά εξαρτώνται για να τα βοηθήσουν κατά τη διάρκεια των ταξιδιών τους (όπως οι διακινητές που μπορούν να προσλάβουν) μπορούν να επωφεληθούν από την ευαλωτότητα τους. Τα παιδιά ενδέχεται να πέσουν θύματα κακοποίησης και βίας ή να διακινηθούν για σεξουαλική εκμετάλλευση ή εξαναγκαστική εργασία. Οι δράστες ποικίλουν: από τους διακινητές και τους εμπόρους ανθρώπων, αφενός, στους συνριοφύλακες, τον στρατό ή την αστυνομία, αφετέρου.

“Είμασταν σαν πραγματικοί σκλάβοι”

Τα δίδυμα αδέρφια Aïmato και Ibrahim, 16 ετών, μετανάστευσαν από την Γκάμπια μόνοι τους, το ταξίδι τους θα πληρωνόταν με αντάλλαγμα την εργασία τους μετά την άφιξή τους στη Λιβύη. Δεν περίμεναν ότι αυτή η δουλειά θα ήταν παρόμοια με δουλειά. Μαζί με άλλους 200 Αφρικανούς της υποσαχάριας Αφρικής πέρασαν δύο μήνες εργασίας σε ένα αγρόκτημα, με διαρκείς ξυλοδαρμούς και απειλές. Όταν τελείωνε η δουλειά της ημέρας, έμεναν κλειδωμένοι για να μην μπορέσουν να ξεφύγουν. Μετά από αυτή τη δοκιμασία, η είσοδος στη σαθρή φουσκωτή σχεδία που τους έφερε στην Ιταλία ήταν μια ανακούφιση. Μια άλλη νέα που μετακινήθηκε από τη Γκάμπια, η 17χρονη Sanna, περιέγραψε ότι ήταν πρόθυμη να αναλάβει οποιαδήποτε εργασία για να πάρει τα χρήματα που χρειαζόταν για να συνεχίσει στο δρόμο της. "Αλλά οι Λίβυοι μερικές φορές αρνούσαν να μας πληρώσουν", λέει, "και αν συζητήσουμε μαζί τους, θα έβγαζαν ένα όπλο. Δεν μπορείς να κάνεις τίποτα, ήμασταν σαν σκλάβοι. "

Κρατούμενοι

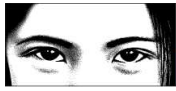
Η Lovette, 16 ετών, που έφυγε από τη Νιγηρία και ταξίδεψε στη Λιβύη, περιέγραψε ότι συνελήφθη μαζί με τους άλλους νέους της ομάδας της και ότι κρατήθηκε επειδή δεν είχε χαρτιά. Στριμωγμένοι σε ένα υπερπλήρες κελί, οι γυναίκες και τα κορίτσια σιτιζόταν μόνο τρεις ημέρες την εβδομάδα και οι φρουροί τις ξυλοκοπούσαν εάν παραπονούνταν. Η Lovette και οι συγκρατούμενοι της έσπασαν μια πόρτα για να ξεφύγουν. Αμέσως έφυγαν και μπήκαν σε ένα σκάφος για την Ιταλία. Ο Ahmed, 17 ετών, ένας ασυνόδευτος πρόσφυγας από το Qamishli της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας που ταξίδεψε με τον

16χρονο αδελφό του, περιέγραψε ότι κρατούνταν σε αστυνομικό τμήμα για εβδομάδες μετά την είσοδό του στην Ελλάδα, επειδή οι αρχές δεν μπορούσαν να βρουν άλλο μέρος γι 'αυτόν.

Παράρτημα 1.1: Υποθέσεις Εργασίας περιστατικών Έμφυλης βίας

Προσδιορισμός του τύπου της παρούσας έμφυλης βίας (Προσαρμοσμένο από την UNICEF 'Ένα παιδί είναι παιδί')

Υπόθεση Εργασίας 1

Ο **Aimamo**, 16 ετών, και ο δίδυμος αδελφός του αναγκάστηκαν να εργάζονται σε ένα αγρόκτημα στη Λιβύη για δύο μήνες για να πληρώσουν τους διακινητές τους. Το περιέγραψε ως παρόμοιο με τη δουλειά: Αν προσπαθήσεις να τρέξεις, σε πυροβολούν και πεθαίνεις. Εάν σταματήσεις να εργάζεσαι, σε χτυπούν. ... Κάποτε, αναπαύτηκα για μόνο πέντε λεπτά, και ένας άνδρας με χτύπησε με ένα καλάμι. Μετά τη δουλειά, σε κλειδώνουν μέσα.

Υπόθεση Εργασίας 2

Παιδιά πρόσφυγες, όπως ο 16χρονος **Malik** από το Χεράτ του Αφγανιστάν, περιγράφουν ότι ξυλοκοπήθηκαν και τραυματίστηκαν από την συνοριακή αστυνομία στην Ουγγαρία. Ένας ξυλοδαρμός από την αστυνομία είχε ως συνέπεια την εξάρθρωση του γόνατου του Malik. Ένας άλλος πρόσφυγας από το Αφγανιστάν, ο 16χρονος **Karim** από το Maidan Wardak, περιγράφει ότι ξυλοκοπήθηκε από την αστυνομία με ραβδιά και τις τέσσερις ή πέντε φορές που προσπάθησε να διασχίσει τα σύνορα στην Ουγγαρία. "Γνωρίζουμε ότι αυτό είναι παράνομο", λέει ο Karim, "αλλά δεν έχουμε άλλο τρόπο. Ξέρουμε ότι είναι το καθήκον τους, αλλά δεν πρέπει να μας χτυπάνε γιατί είμαστε άνθρωποι κι εμείς". Αυτός και άλλα παιδιά εν κινήσει περιγράφουν επίσης πως η αστυνομία χρησιμοποιεί σπρέι πιπεριού και τα σκυλιά της για να επιτεθούν σε παιδιά.

Υπόθεση Εργασίας 3

Στα 17, η **Mary** έφυγε από τη Νιγηρία για να ξεφύγει από μια ζωή χωρίς προοπτικές και χωρίς κανένα στήριγμα. Τη σύστησαν στον **Ben**, ο οποίος δήλωσε ότι γνώριζε ανθρώπους στην Ευρώπη και θα μπορούσε να την βοηθήσει να βρει δουλειά και να πληρώσει τα έξοδα της - **25.000 ευρώ**. Αλλά αυτό που ξεκίνησε τόσο ελπιδοφόρα γρήγορα μετατράπηκε σε εφιάλτη.

Όταν έφτασε στη Λιβύη, σημείο αναχώρησής της για την Ευρώπη, ο Ben εμφάνισε το αληθινό του πρόσωπο. "Όλα όσα είχε πει ο Ben (...ότι θα μας αντιμετώπιζαν καλά και ότι θα είμαστε ασφαλείς) ήταν λάθος. Ήταν ψέμα", λέει. Πολλά από τα κορίτσια που έμειναν μαζί με τη Mary κατά τη διάρκεια των τριών μηνών που πέρασε στο Gharyan βιάστηκαν, συμπεριλαμβανομένης της ίδιας της Mary. Ο Ben την απείλησε να την παραδώσει σε κάποιον άλλο και να την αφήσει στη Λιβύη. Αργότερα την βίασε.

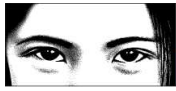
Η δοκιμασία της στη Λιβύη συνεχίστηκε για μήνες. Αυτή και τα άλλα κορίτσια μεταφέρθηκαν στην Τρίπολη και στη συνέχεια στη Sabratha. Κρατήθηκαν φυλακισμένες σε ένα σπίτι, στερούνταν τροφή, χωρίς να έρχεται κανείς σε επαφή για βοήθεια. "Ήθελα να ξεφύγω, αλλά δεν μπορούσα - δεν είχα λεφτά, ούτε τηλέφωνο. Δεν ήξερα καν από πού έπρεπε να ξεφύγω", λέει.

Αφού τελικά τις έβαλαν σε ένα πλοίο για την Ιταλία, η Mary και οι συγκαταρούμενες της έπρεπε να διασωθούν από την ιταλική ακτοφυλακή. Ένα άλλο κορίτσι, που είχε κάνει το ταξίδι ήδη μια φορά και επέστρεφε αφού απελάθηκε, είπε στη Mary τι την περίμενε τώρα. "Μου είπε ότι επρόκειτο να με χρησιμοποιήσουν ως πόρνη".

Υπόθεση Εργασίας 4

Ο 16χρονος **Karim**, από τον Maidan Wardak του Αφγανιστάν, ξέμεινε από χρήματα καθοδόν για την Ευρώπη. Για να επιβιώσει και να χρηματοδοτήσει το ταξίδι του, πέρασε οκτώ μήνες φτιάχνοντας μπλουζάκια και παντελόνια για έναν κατασκευαστή κλωστοϋφαντουργίας στην Κωνσταντινούπολη, Ένας φίλος, που επίσης ήταν εργαζόμενο παιδί, τον σύστησε στην εταιρεία. Ήταν σκληρή δουλειά, απαιτούσε τη μετακίνηση κιβωτίων που ζύγισαν 40-50 κιλά. Για περίπου 30-40 λίρες την ημέρα, εργαζόταν 14 έως 15 ώρες, έξι ημέρες την εβδομάδα, μέχρι να κερδίσει τα 3.000 ευρώ που χρειαζόταν για να προχωρήσει.

Παράρτημα 1.2: Power walk

Σημείωση προς τον Εκπαιδευτή

Ο στόχος αυτής της άσκησης είναι να επισημάνει το χάσμα μεταξύ εξουσίας και ευαλωτότητας και να απεικονίσει πιθανές ευπάθειες που μπορεί να έχουν τα παιδιά και οι νέοι εν κινήσει.

Βήμα1:

Δώστε σε κάθε συμμετέχοντα ένα κομμάτι χαρτί με έναν χαρακτήρα γραμμένο πάνω του. Οι χαρακτήρες αναφέρονται στην **Ενότητα Α**. Βεβαιωθείτε ότι έχετε αρκετούς χαρακτήρες για κάθε συμμετέχοντα και ότι υπάρχει ισορροπία ισχυρών και ευάλωτων χαρακτήρων. Υπάρχουν 25 χαρακτήρες, αλλά ο Εκπαιδευτής μπορεί να προσθέσει και να διαγράψει χαρακτήρες, όταν χρειαστεί και κρίνει. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μετακινηθούν σε έναν ανοιχτό χώρο για την άσκηση.

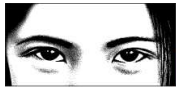
Βήμα2

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να παραμείνουν σε μια γραμμή στο πίσω μέρος του χώρου. Αυτή η γραμμή είναι το σημείο εκκίνησης της άσκησης. Ο κάθε συμμετέχων πρέπει να απεικονίσει νοερά τον εαυτό του στους ρόλους που έχουν δοθεί στο χαρακτήρα στο χαρτί και να φανταστεί ποιά μπορεί να είναι η ζωή τους. Εξηγήστε ότι οι χαρακτήρες τους πρέπει να κρατηθούν μυστικοί μέχρι να τους ζητηθεί να τους αποκαλύψουν. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ακούσουν τις δηλώσεις που θα διαβαστούν και για κάθε δήλωση στην οποία ο χαρακτήρας τους μπορεί να απαντήσει **ΝΑΙ**, θα πρέπει να κάνουν ένα βήμα μπροστά. Εάν η απάντηση είναι **ΟΧΙ**, δεν πρέπει να κινηθούν.

Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν οι οδηγίες είναι κατανοητές.

Διαβάστε τις παρακάτω δηλώσεις:

1. Μπορώ να επηρεάσω τις αποφάσεις της κυβέρνησης
2. Έχω πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας αν το χρειάζομαι
3. Έχω ένα σπίτι όπου μπορώ να κοιμηθώ τη νύχτα
4. Τρώω τουλάχιστον δύο πλήρη γεύματα την ημέρα
5. Δεν κινδυνεύω να κακοποιηθώ ή να πέσω θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης
6. Αποφασίζω πώς δαπανάται το εισόδημα μου.
7. Μπορώ να πάω στο σχολείο
8. Ο αρχηγός στην κοινότητά μου θα ακούσει αυτό που έχω να πω
9. Έχω καλή αντιμετώπιση αν πάω στο αστυνομικό τμήμα ή σε κυβερνητικό γραφείο
10. Αν ήμουν πεινασμένος, θα μπορούσα να αγοράσω φαγητό
11. Αν συλληφθώ, δεν θα αντιμετωπισθώ βίαια ή βάνουσα
12. Εάν ήθελα να διαμαρτυρηθώ για το πώς με αντιμετωπίζει η αστυνομία, ξέρω σε ποιον θα μπορούσα να απευθύνω για βοήθεια
13. Μπορώ να διαβάζω και να γράφω
14. Μπορώ να ταξιδεύω ελεύθερα αν το επιθυμώ
15. Μπορώ να αποφασίσω ποιον θέλω να παντρευτώ (ή να μην παντρευτώ)
16. Αν κάποιος με έβλαπτε, θα ήξερα πού να πάω για βοήθεια
17. Δεν βασίζομαι σε άλλους για φαγητό ή διαμονή
18. Αν χάσω τη δουλειά μου, υπάρχει ένα δίκτυο κοινωνικής προστασίας που θα με βοηθήσει
19. Αν χάσω το σπίτι μου, θα ήξερα σε ποιον να πάω για βοήθεια
20. Εάν απευθυνόμουν σε έναν περαστικό στο δρόμο και ζητούσα βοήθεια, θα με βοηθούσαν

Αφού διαβάσετε τις δηλώσεις:

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κοιτάξουν γύρω από το δωμάτιο.

1. Τι παρατηρούν;

2. Βάλτε κάθε συμμετέχοντα να διαβάσει τον χαρακτήρα του.

3. Οι συμμετέχοντες που είναι μπροστά να συζητήσουν γιατί συνέβη αυτό.

4. Να συζητήσουν οι συμμετέχοντες που έμειναν στο βάθος γιατί είναι εκεί πίσω.

5. Στη συνέχεια, ο Εκπαιδευτής θα θέσει τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πώς αισθάνθηκαν οι άνθρωποι στο πίσω μέρος όταν οι άλλοι προχωρούσαν;
- Πώς αισθάνθηκαν οι άνθρωποι στο μπροστά μέρος όταν προχωρούσαν μπροστά από τους άλλους;
- Μπορούν οι φωνές των συμμετεχόντων που δεν έκαναν κανένα ή μόνο λίγα βήματα να ακουστούν από τους μπροστά; Πώς θα μπορούσαν να ακουστούν;
- Ποια είναι η θέση των κοριτσιών, των αγοριών και των γυναικών σε σχέση με τους υπόλοιπους;
- Η απόσταση μεταξύ των συμμετεχόντων συμβολίζει τις πραγματικές αποστάσεις ή τις ανισότητες στις κοινότητες. Τι είδους είναι η ανισότητα? (Κοινωνικοοικονομική, πολιτιστική, αγροτική / αστική, κατάσταση κ.λπ.);
- Πώς αυτό επηρεάζει την προστασία του παιδιού.

6. Στη συνέχεια, συζητήστε ότι ένας από τους στόχους μας στην Προστασία των Παιδιών είναι να εξετάσουμε την απόσταση μεταξύ των πιο ισχυρών και των περισσότερο ευάλωτων. Πώς θα γεφυρώσουμε αυτό το κενό.

7. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες τις ιδέες τους για το τι μπορούμε να κάνουμε για να γεφυρώσουμε αυτό το κενό.

8. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι στο επόμενο εδάφιο θα συζητήσουμε τις βέλτιστες πρακτικές προστασίας του παιδιού και τι μπορούμε να εφαρμόσουμε για να αυξήσουμε την ασφάλεια και να μειώσουμε τις συνέπειες της ευαλωτότητας.

Χαρακτήρες του Power walk

Άνδρες (6)

Κοινωνικός Λειτουργός, Άνδρας, Ηλικία 55	Ιδιοκτήτης τοπικού καταστήματος και μέλος της τοπικής κυβέρνησης, Άνδρας, Ηλικία 43
Νέος εν κινήσει από τη Συρία, Άνδρας, Ηλικία 24	Αστυνομικός, Άνδρας, Ηλικία 60
Φοιτητής πανεπιστημίου, Άνδρας, έχει αναπηρία και χρειάζεται αναπηρικό αμαξίδιο, Ηλικία 20	Άστεγος άνδρας ο οποίος έχει ζήσει στο δρόμο για αρκετά χρόνια, Ηλικία 35

Γυναίκες (6)

Γυναίκα Γιατρός από το Μπαγκλαντές,	Γυναίκα Δασκάλα, Ηλικία 62

Μετανάστρια, Ηλικία 35	
Χήρα μητέρα, με τρία παιδιά ηλικίας 12,6 και 2, Ηλικία 44	Γυναίκα Υπουργός Παιδείας, Ηλικία 32
Άνεργη γυναίκα με μακροχρόνια ιατρικά προβλήματα, Ηλικία 50	Πρόσφατη Απόφοιτος Πανεπιστημίου η οποία μόλις ξεκίνησε την πρώτη της δουλειά ως λογίστρια, Ηλικία 24

Αγόρια (6)

Ασυνόδευτο παιδί εν κινήσει από το Καμερούν Ηλικία 13	Ντόπιο αγόρι, πηγαίνει σχολείο και ζει σε μια οικογένεια μεσαίου εισοδήματος, Ηλικία 7
Αγόρι του οποίου η μητέρα πέθανε πρόσφατα, πηγαίνει σχολείο, Ηλικία 14	Παιδί εν κινήσει από τη Συρία, Αγόρι, ταξιδεύει με την πενταμελή οικογένεια του, Ηλικία 5
Αγόρι από οικογένεια με άνεργους γονείς οι οποίοι δυσκολεύονται να παρέχουν τροφή και τα απαραίτητα για την οικογένεια, Ηλικία 15	Παιδί εν κινήσει από το Αφγανιστάν, ταξιδεύει με τους γονείς του, Αγόρι, Ηλικία 8

Κορίτσια (6)

Κορίτσι εν κινήσει από το Ιράκ που φροντίζει την μητέρα της, η οποία έχει υποστεί σοβαρό τραύμα κατά τη μετανάστευση, Ηλικία 14	Κορίτσι από τη Συρία, Ασυνόδευτο, ήταν θύμα παράνομης ανθρωπίνης διακίνησης, Ηλικία 15
Κορίτσι δημοτικού, ζει με τους γονείς της και είναι οικογένεια χαμηλού εισοδήματος, 10	Κορίτσι εν κινήσει από το Μαρόκο, ταξιδεύει με την οικογένεια της, Ηλικία 6
Κορίτσι εν κινήσει από το Αφγανιστάν, παντρεμένη με ηλικιωμένο άντρα, Ηλικία 13	Ντόπιο κορίτσι που πηγαίνει σχολείο και ζει με τους παππούδες της, οικογένεια μεσαίου εισοδήματος, Ηλικία 7

Παράρτημα 1.3: Δείκτες ύπαρξης Έμφυλης Βίας, Συνέπειες, Υπόθεση Εργασίας αντοχής

Οι ομάδες θα διαβάσουν τη Υπόθεση Εργασίας και στη συνέχεια θα σκιαγραφήσουν:

1. Τι κίνδυνους και βαθμούς ευαλωτότητας αντιμετωπίζουν και βιώνουν τα παιδιά;
2. Ποια είναι κάποια από τα σημάδια που καταδεικνύουν ότι μπορεί να λαμβάνει χώρα περιστατικό έμφυλης βίας;
3. Ποια είναι ορισμένα από τα σημάδια σθένους για τα παιδιά;

Μελέτη περίπτωσης

Μια οικογένεια φτάνει στο κέντρο υποδοχής που δουλεύετε. Υπάρχει μια μητέρα, ένας πατέρας και τέσσερα παιδιά. ένα 14χρονο αγόρι, ένα 13χρονο κορίτσι, ένα κορίτσι 4 ετών, και ένα μωρό 18 μηνών. Η οικογένεια ταξιδεύει ομαδικά μαζί με την ευρύτερη οικογένειά. Η οικογένεια είναι από τη Συρία και έχουν πληρώσει έναν διακινητή για να τους βοηθήσει να ταξιδέψουν στην Ευρώπη. Αναφέρουν ότι το ταξίδι ήταν εξαιρετικά δύσκολο, και είδαν πολλά "φρικτά πράγματα" στην πορεία. Έχοντας φτάσει στον τόπο προορισμού τους, η πρώτη προτεραιότητα της οικογένειας ήταν να πάρει φαγητό και ζεστά ρούχα. Τώρα που οι άμεσες ανάγκες τους έχουν εκπληρωθεί, οι άνδρες έχουν πάει να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ταξίδι, ενώ οι γυναίκες και τα παιδιά έχουν πάει να ξεκουραστούν σε έναν χώρο κατάλληλο για παιδιά. Το 18 μηνών παιδί γελάει και παίζει με τα παιχνίδια. Χαμογελάει και συμμετέχει με τα αδέρφια του και τα άλλα παιδιά. Το 4-χρονο κορίτσι είναι ντροπαλό και δεν φαίνεται να μιλάει σε κανέναν, ακόμα και στην οικογένειά της. Κάποια στιγμή, η μητέρα της βγαίνει έξω για να μιλήσει σε κάποιον. Το κορίτσι παρατηρεί ότι η μητέρα της έχει φύγει και αρχίζει να αναστατώνεται. Η μητέρα επιστρέφει και το κορίτσι ανακουφίζεται. Το 14χρονο αγόρι φαίνεται να βαριέται. Μιλάει αγγλικά και σου λέει ότι θέλει να πάει να βρει τον πατέρα του. Το 13χρονο κορίτσι παίζει με μερικά από τα άλλα παιδιά. Μετά σηκώνεται και ρωτάει αν κάποιος θα την πάει στην τουαλέτα. Οι γυναίκες απαντούν ότι είναι κουρασμένες και ότι θα πρέπει να πάει μόνη της. Φαίνεται νευρική.

Παράρτημα 1.4: Βασικές Πεποιθήσεις και Στάσεις

Αυτό το σύνολο ερωτήσεων βοηθά τους συμμετέχοντες να εξετάσουν τις πεποιθήσεις και τις στάσεις τους έναντι των ανηλίκων παιδιών και νέων.

Να βάλετε την ομάδα να σταθεί όρθια και να ορίσετε τη μία πλευρά του δωματίου ως **‘Συμφωνώ’** και η άλλη ως **‘Διαφωνώ’**.

Διαβάστε τις ακόλουθες δηλώσεις:

Δήλωση*	Συμφωνώ	Διαφωνώ
Τα παιδιά έχουν να προσφέρουν κάτι στην κοινότητα	X	
Ο/Η επιζών/επιζήσασα μπορεί να φταίει για την Έμφυλη βία		X
Τα παιδιά και οι νέοι θα πρέπει να σιωπούν και να μην μιλούν για Έμφυλη βία		X
Για την έμφυλη βία ευθύνεται πάντοτε το θύμα	X	
Τα παιδιά και οι νέοι που έχουν υποστεί Έμφυλη βία είναι βρώμικα και κατεστραμμένα		X
Είναι δική μου ευθύνη να καταστήσω υπόλογους τους ενήλικες και τους φροντιστές, όταν κατηγορούν τα παιδιά και τους νέους που υπέστησαν Έμφυλη βία	X	
Η σεξουαλική κακοποίηση δεν προκαλεί ομοφυλοφιλία (δεν είναι γενεσιουργός αιτία της ομοφυλοφιλίας)		X
Το να κάνεις ένα παιδί να νιώθει ενοχή και ντροπή αφού υπέστη σεξουαλική βία είναι εντάξει κάποιες φορές		X
Είναι δική μου ευθύνη να υποστηρίξω ένα παιδί που έχει υποστεί Έμφυλη Βία ασχέτως με την άποψη της κοινότητάς που ανήκει	X	
Ένα παιδί μπορεί επίτηδες να επινοήσει ιστορίες για Έμφυλη βία		X
Τα παιδιά μπορούν να κακοποιηθούν σεξουαλικά από κοντινούς συγγενείς	X	
Τα παιδιά και οι νέοι αξίζουν ευγένεια και προστασία αν έχουν υποστεί Έμφυλη Βία και αυτό είναι δική μου ευθύνη	X	
Είναι δική μου ευθύνη να είμαι προσεκτικός/η για την συμπεριφορά μου και τις απόψεις μου σχετικά με τα παιδιά και την Έμφυλη Βία και να συμβουλευόμαι τον προϊστάμενό μου αν δω να κατηγορούν ή να κρίνουν κάποιον/α	X	
Τα παιδιά και οι νέοι που έχουν υποστεί Έμφυλη Βία δεν μπορεί να θεραπευτούν και να ανακάμψουν ώστε να ζήσουν μια φυσιολογική ζωή		X

Παράρτημα 1.5: Έλεγχος- μέτρηση- αποτίμηση πριν/ μετά την εκπαίδευση

Παρακαλώ βάλτε δίπλα στην σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις

Το 2017, πόσα ασυνόδευτα μικρά παιδιά κατέφτασαν σε Ελλάδα, Ιταλία και Βουλγαρία?33, 000 20, 000 45, 000 10, 000 **Τι κάνει ένα παιδί ή νέο ευπαθή στην Έμφυλη Βία?** Ιστορικό ψυχικής υγείας Προηγούμενο ή συνεχιζόμενο τραύμα Διαχωρισμός από τους ενήλικες που το προστατεύουν Όλα τα παραπάνω**Φύλο και Γένος είναι το ίδιο**Σωστό Λάθος **Τα αγόρια δεν μπορούν να επιβιώσουν από βία που βασίζεται στο φύλο, όπως ισχύει μόνο για τις γυναίκες και τα κορίτσια**Σωστό Λάθος **Τι είναι η Έμφυλη Βία?** Βία ενάντια σε κορίτσια και γυναίκες Κάθε βλαβερή πράξη που έχει ως αποτέλεσμα ή ενδέχεται να προκαλέσει σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη ή πόνο σε ένα άτομο με βάση το φύλο του. Βία που βασίζεται στις διαφορές της Σεξουαλικότητας μεταξύ Ανδρών και Γυναικών Όλα τα παραπάνω**Ποιοι είναι Παιδιά και νέοι εν κινήσει;** Όποιος μέχρι την ηλικία των 24 που έχει εγκαταλείψει τη χώρα τους εθελοντικά να ταξιδέψουν σε άλλη χώρα Ένα παιδί ή νεολαία που έχει εκτοπιστεί από συγκρούσεις και από φυσικές καταστροφές. παιδιά που μετακινούνται με τους γονείς τους ή μεταναστεύουν μόνοι τους και τα παιδιά που διακινούνται. Όλα τα παραπάνω**Όταν απαντάτε σε παιδί / νεαρό που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης Βίας, θα πρέπει να**

☐ Υποσχεθείτε εμπιστευτικότητα για την προστασία των καλύτερων συμφερόντων τους
☐ Ρωτήστε όσο το δυνατόν περισσότερες ερωτήσεις για να βεβαιωθείτε ότι καταλαβαίνετε την ιστορία
☐ Να καλλιεργείτε, να παρηγορείτε και να υποστηρίζετε και να ενισχύετε το παιδί / τη νεολαία
☐ Αναφέρετε μόνο το περιστατικό του παιδιού το οποίο σας δίνει την άδεια

Το 2017 πόσοι ασυνόδευτοι έφηβοι/ες κατέφτασαν σε Ελλάδα, Βουλγαρία και Ιταλία?	
33, 000 ☐	20, 000 ☒
45, 000 ☐	10, 000 ☐

Τι κάνει ένα παιδί/ νέο ευπαθή στην Έμφυλη Βία
☐ Ιστορικό ψυχικής υγείας
☐ Προηγούμενο ή συνεχιζόμενο τραύμα
☐ Διαχωρισμός από προστάτες ενήλικες
☒ Όλα τα παραπάνω

Αληθές ☐	Ψευδές ☒

Ψευδές: Το βιολογικό φύλο αναφέρεται σε βιολογικές διαφορές όπως τα χρωμοσώματα, τα ορμονικά προφίλ, τα εσωτερικά και εξωτερικά όργανα του φύλου. Το Έμφυλος ρόλος περιγράφει τα χαρακτηριστικά που μια κοινωνία ή πολιτισμός οριοθετεί ως αρσενικό ή θηλυκό.

Τα αγόρια δεν μπορούν να επιβιώσουν από την Έμφυλη Βία καθώς την υπόκεινται μόνο κορίτσια και γυναίκες	
Αληθές ☐	Ψευδές ☒

Και τα αγόρια μπορούν

Τι είναι η Έμφυλη Βία?
☐ Βία ενάντια σε κορίτσια και γυναίκες
☐ Κάθε βλαβερή πράξη που έχει ως αποτέλεσμα ή ενδέχεται να προκαλέσει σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη ή πόνο σε ένα άτομο με βάση το φύλο του.
☐ Βία που βασίζεται στις διαφορές της Σεξουαλικότητας μεταξύ Ανδρών και Γυναικών
☐ Όλα τα παραπάνω

Ποιοι είναι οι Παιδιά και η Νεολαία εν κινήσει;
☐ Όποιος μέχρι την ηλικία των 24 που έχει εγκαταλείψει τη χώρα τους εθελοντικά να ταξιδέψουν σε άλλη χώρα
☐ Ένα παιδί ή νεολαία που έχει εκτοπιστεί από συγκρούσεις και από φυσικές καταστροφές. παιδιά που μετακινούνται με τους γονείς τους ή μεταναστεύουν μόνοι τους. και τα παιδιά που διακινούνται.
☐ Όλα τα παραπάνω

Παράρτημα 1.6: Αξιολόγηση της εκπαίδευσης

Καθώς φτάνουμε στο τέλος της εκπαίδευσης, θα θέλαμε να συμμετάσχετε σε μια τελική αξιολόγηση απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις.

Παρακαλείσθε να περιγράψετε την πιο κατάλληλη απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις, όπου η χρήση του χαμογελαστού κώδικα προσώπου υποδεικνύει σε ποιο βαθμό εκτιμήσατε τα παρακάτω στοιχεία :

Α. Στόχοι της Εκπαίδευσης				
1.	Μου δώθηκαν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους στόχους της εκπαίδευσης πριν από την άφιξή μου			
2.	Η εκπαίδευση κάλυπτε τα θέματα που έπρεπε να μάθω			
3.	Οι στόχοι της κατάρτισης επιτεύχθηκαν			

Β. Σχεδιασμός του Σεμιναρίου				
4.	Έχω την αίσθηση ότι το περιεχόμενο της εκπαίδευσης έλαβε υπόψη όσα οι συμμετέχοντες θεωρείται σημαντικό να μάθουν			

Γ. Μέθοδολογία Εκπαίδευσης				
5.	Βρήκα τις διαφορετικές μεθόδους εκπαίδευσης που αναφέρονται παρακάτω για να είναι σχετικές και καλής ποιότητας			
	1. Διευκόλυνση / σε power point			
	2. Ομαδική Δουλειά			
	3. Ομαδικές Συζητήσεις			
	4. Παιχνίδια Ρόλων			
	5. Χρήση Μοντέλων			

	6, Βιντεοπροβολές			
	7. Παιχνίδια			
	8, Επαναλήψεις			
6.	Η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε ήταν κατανοητή			
7.	Η μεταφράσεις ήταν ακριβείς			

Δ. Κλίμα του Σεμιναρίου

8.	Η ατμόσφαιρα κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης βελτίωσε τη διαδικασία μάθησης			
9.	Η εκπαίδευση προώθησε την ομαδική εργασία και συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων			

Ε. Ο Εκπαιδευτής

10.	Ο Εκπαιδευτής είχε γνώση του αντικειμένου			
11.	Ο Εκπαιδευτής ήταν επικοινωνιακός			
12.	Ο Εκπαιδευτής ήταν ανοιχτός, τίμιος και δίκαιος προς όλους			

Παρακαλούμε για τα σχόλιά σας για την εκπαιδευτική Διαδικασία

Παράρτημα 2: Εγχειρίδια Συμμετεχόντων

Περιεχόμενα

Εγχειρίδιο 2.0: Πρόγραμμα εκπαίδευσης

Εγχειρίδιο 2.1: Ορισμοί

Εγχειρίδιο 2.2: Προστασία και διασφάλιση των παιδιών

Εγχειρίδιο 2.3: Έμφυλη Βία: Ποιές είναι οι ενδείξεις; Ποιες είναι οι συνέπειες;

Εγχειρίδιο 2.4: Πρόληψη Έμφυλης Βίας : Αξιολόγηση κινδύνου και ανάλυση πλαισίου

Εγχειρίδιο 2.5: Μετριάζοντας / προλαμβάνοντας τους κινδύνους της Έμφυλης Βίας

Εγχειρίδιο 2.6: Προβληματισμοί Τέλους Ημέρας

Εγχειρίδιο 2.7: Ανταπόκριση στην Έμφυλη Βία

Εγχειρίδιο 2.8: Διαχείριση περιπτώσεων, παραπομπές και αναφορές

Εγχειρίδιο 2.9: Έμμεσο/ Δευτερογενές Τραύμα και Αυτοβοήθεια

Έγχειρίδιο 2.0 Πρόγραμμα εκπαίδευσης

Ημερήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης

Εκπαίδευση: Ημέρα 1η

Ωρα	Ενότητα
09:00-10:30	Ενότητα 1: Καλωσόρισμα και Εισαγωγή Module 2: Έμφυλη Βία, παιδιά και νέοι σε κίνηση
Διάλειμμα	
10 :45-13 :00	Ενότητα 2: Έμφυλη Βία, παιδιά και νέοι σε κίνηση, συνέχεια Ενότητα 3 : Προστασία και διασφάλιση προστασίας παιδιών
Γεύμα	
14:00-15:30	Ενότητα 4 : Δείκτες και επιπτώσεις της Έμφυλης Βίας Ενότητα 5: Πρόληψη της Έμφυλης Βίας: Αξιολόγηση του κινδύνου και οικοδόμηση προστασίας
Διάλειμμα	
15:45-17:00	Ενότητα 6: Περιορισμός του κινδύνου και σχεδιασμός δράσεων Απολογισμός Ημέρας 1
Τέλος 1ης Ημέρας	

Εκπαίδευση: Ημέρα 2η

Ωρα	Ενότητα
09:00-10:30	Καλωσόρισμα και Ανασκόπηση 1 ^{ης} Ημέρας Ενότητα 7: Η ανταπόκρισή μας στα περιστατικά Έμφυλης Βίας
Διάλειμμα	
10 :45-13 :00	Ενότητα 7: Η ανταπόκρισή μας στα περιστατικά Έμφ. Βίας Ενότητα 8: Διαχείριση περιστατικών, παραπομπές και σύνταξη αναφορών
Γεύμα	
14:00-15:30	Ενότητα 9: Έμμεσο, Δευτερογενές Τραύμα και Αυτοφροντίδα
Διάλειμμα	
15:45-17:00	Ολοκλήρωση και επόμενα βήματα Χρήση ChildHub Δοκιμές και αξιολόγηση
Τέλος 2^{ης} Ημέρας	

Εγχειρίδιο 2.1 Ορισμοί

Παιδιά και νέοι σε κίνηση

Ποιος είναι παιδί; Το άρθρο 1 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) ορίζει το παιδί ως «κάθε ανθρωπίνον ηλικίας κάτω των 18 ετών, εκτός εάν σύμφωνα με την ισχύουσα για το παιδί νομοθεσία, η ενηλικίωση επέρχεται νωρίτερα». Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, το όργανο παρακολούθησης της Σύμβασης, ενθάρρυνε τα κράτη να αναθεωρήσουν την ηλικία της ενηλικίωσης αν είναι κάτω από 18 ετών και να αυξήσουν το επίπεδο προστασίας για όλα τα παιδιά κάτω των 18 ετών. Οι ανήλικοι θεωρούνται ότι δεν είναι σε θέση να αξιολογήσουν και να κατανοήσουν τις συνέπειες των επιλογών τους και να δώσουν συνειδητή συναίνεση, ειδικά για σεξουαλικές πράξεις.

Ποιος θεωρείται ως νέος; Ορισμός ηλικίας μεταξύ 16-24 ετών

Τα ασυνόδευτα παιδιά (αποκαλούμενα επίσης ασυνόδευτα ανήλικα) "είναι παιδιά που έχουν χωριστεί και από τους δύο γονείς τους καθώς και άλλους συγγενείς και δεν συνοδεύονται από κάποιον ενήλικο που είναι υπεύθυνος για τη φροντίδα σας σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή το έθιμο".

Παιδιά και νέοι εν κινήσει

Ο ορισμός παιδιά εν κινήσει "αναφέρεται σε παιδιά που μετακινούνται για διάφορους λόγους, οικειοθελώς ή ακούσια, εντός ή μεταξύ των χωρών, με ή χωρίς τους γονείς τους ή άλλους πρωταρχικούς φροντιστές. Αυτό περιλαμβάνει τα παιδιά που εκτοπίζονται από συγκρούσεις και φυσικές καταστροφές. τα παιδιά που μετακινούνται με τους γονείς τους ή μεταναστεύουν μόνα τους (π.χ. να επιδιώξουν καλύτερες ευκαιρίες ζωής, να αναζητήσουν εργασία ή εκπαίδευση ή να ξεφύγουν από καταστάσεις εκμετάλλευσης ή κακομεταχείρισης στο σπίτι) και τα παιδιά που διακινούνται ως θύματα εμπορίας.

Τι είναι ένας μετανάστης;

Ο μετανάστης, όπως ορίζεται από τον ΔΟΜ, αναφέρεται σε "κάθε άτομο που μετακινείται ή έχει μετακινηθεί σε ένα διεθνές σύνορο ή σε ένα κράτος μακριά από τον τόπο συνήθους διαμονής του, ανεξάρτητα από: το (1) νομικό καθεστώς του ατόμου, (2) εάν η μετακίνηση είναι εθελοντική ή ακούσια, (3) ποια είναι τα αίτια της μετακίνησης, ή (4) ποια είναι η διάρκεια της διαμονής. "

Παράνομη διακίνηση μεταναστών είναι "η πρόκληση, προκειμένου να αποκτηθεί άμεσα ή έμμεσα, οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος, της παράνομης εισόδου ενός προσώπου σε ένα συμβαλλόμενο κράτος του οποίου το πρόσωπο δεν είναι υπήκοος ή μόνιμος κάτοικος" . Η **εμπορία ανθρώπων** είναι "η πρόσληψη, η μεταφορά ή η παραλαβή προσώπων, με τη χρήση βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, απαγωγής, απάτης ή κατάχρησης εξουσίας με σκοπό την εκμετάλλευσή".

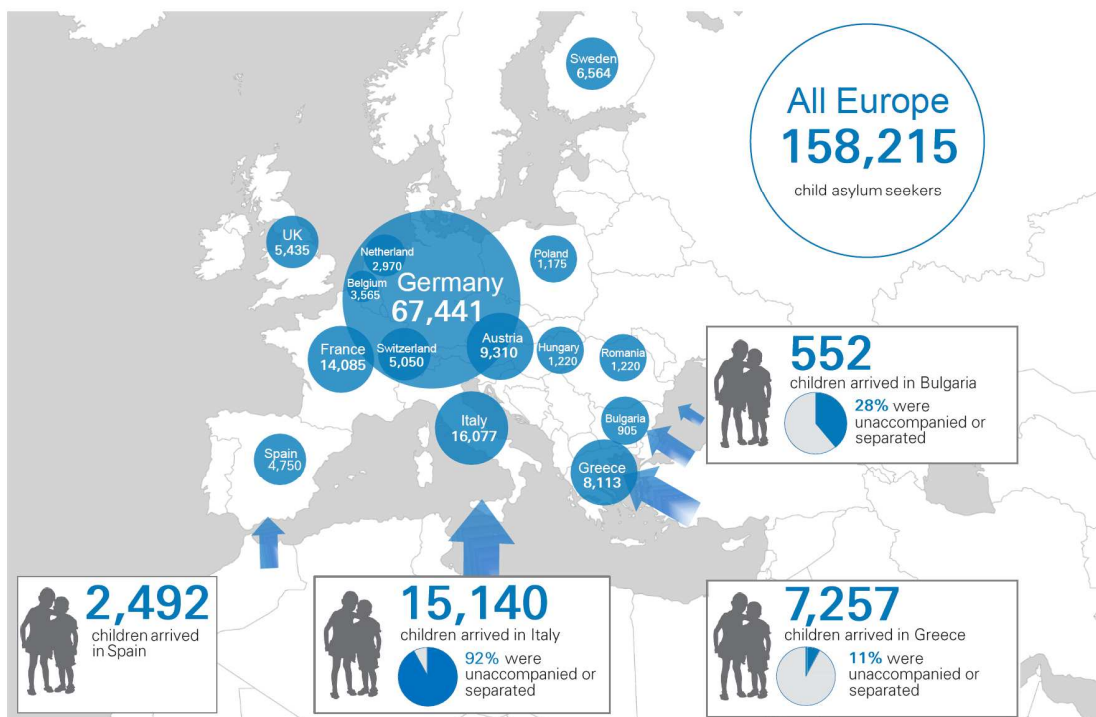
Που πηγαίνουν?

Child Asylum Seekers in Europe by Country of Destination

January to September 2017

unicef | for every child

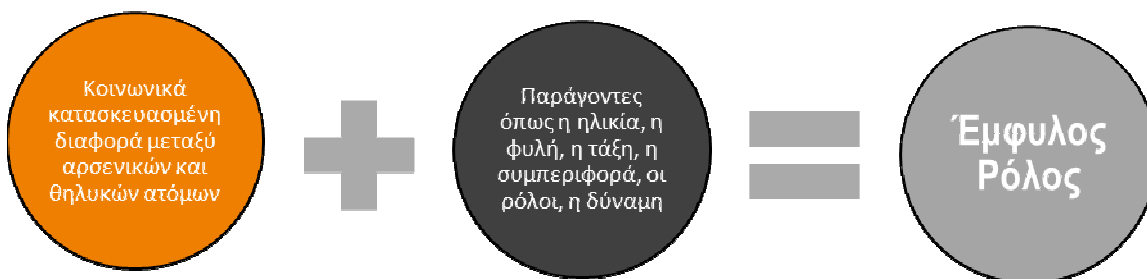
Refugee and Migrant Situation in Europe

Source: Eurostat, Hellenic Police; Italian Ministry of Interior; Bulgarian Ministry of Interior and Spanish Ministry of Interior.

Τι είναι το Γένος (κοινωνικό φύλο)

Ορισμός του Γένους:¹⁰

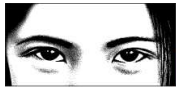

Ορισμός του Φύλου (βιολογικού φύλου):

Ο όρος φύλο αναφέρεται στα βιολογικά χαρακτηριστικά των αρσενικών και των θηλυκών. Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι εγγενή (δηλ. Εκείνα με τα οποία γεννιούνται οι άνθρωποι) και οι διαφορές τους περιορίζονται στις φυσιολογικές αναπαραγωγικές λειτουργίες.¹¹

¹⁰ IFRC Sexual and Gender-based violence: A two-day psychosocial training: Training Guide. 2015

¹¹ Ibid

Τι είναι η βία που βασίζεται στο φύλο

Με τον όρο Έμφυλη Βία αναφερόμαστε σε "κάθε πράξη που διαπράττεται κατά της βούλησης ενός ατόμου με βάση τα πρότυπα των φύλων και τις άνισες σχέσεις εξουσίας. Περιλαμβάνει απειλές βίας και εξαναγκασμού. Επιφέρει βλάβη στις γυναίκες, τα κορίτσια, τους άνδρες και τα αγόρια ».

Η Έμφυλη Βία είναι ένας όρος που περιλαμβάνει κάθε βλαβερή πράξη που διαπράττεται κατά της βούλησης ενός ατόμου και βασίζεται σε δομικές διαφορές κοινωνικής φύσης (δηλαδή στο γένος) μεταξύ ανδρών και γυναικών. Ο όρος «Έμφυλη Βία» χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο για να υπογραμμιστεί το γεγονός ότι οι διαρθρωτικές διαφορές εξουσίας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλο τον κόσμο, που βασίζονται στο γένος, θέτουν σε κίνδυνο το θηλυκό γένος για πολλαπλές μορφές βίας. Όπως συμφωνήθηκε στη Διακήρυξη για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών (1993), αυτό περιλαμβάνει πράξεις που προκαλούν σωματική, ψυχική ή σεξουαλική βλάβη ή οδύνη, απειλές ενδεχόμενων τέτοιων πράξεων, εξαναγκασμό και άλλες στερήσεις της ελευθερίας, στη δημόσια ή την ιδιωτική ζωή. Ο όρος χρησιμοποιείται επίσης από ορισμένους φορείς για να περιγράψει κάποιες μορφές σεξουαλικής βίας κατά των ανδρών ή / και στοχευμένη βία κατά των πληθυσμών ΛΟΑΤΚΙ και σε αυτές τις περιπτώσεις, αναφερόμαστε στη βία που σχετίζεται με άνισους έμφυλους κανόνες ανδρισμού και / ή πρότυπα ταυτότητας φύλου ». ¹²

Ο όρος Έμφυλη Βία χρησιμοποιείται συνήθως για να υπογραμμιστεί πώς η συστηματική ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών λειτουργεί ως ενοποιητικό και θεμελιώδες χαρακτηριστικό των περισσότερων μορφών βίας που διαπράττονται κατά γυναικών και κοριτσιών. Αυτός ο όρος χρησιμοποιείται επίσης όλο και περισσότερο από ορισμένους για να επισημάνει τις διαφορές ορισμένων μορφών βίας κατά των ανδρών και των αγοριών -ιδίως κάποιες μορφές σεξουαλικής βίας που διαπράττονται με ρητό σκοπό την ενίσχυση των ανισοτήτων φύλου, της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας. Τέλος, ο όρος αυτός χρησιμοποιείται επίσης από ορισμένους για να περιγράψει τη βία που διαπράττεται κατά των λεσβίων, των ομοφυλοφίλων, των αμφιφυλόφιλων, των τρανσέξουαλ, των queer (LGBTIQ) ατόμων που σύμφωνα με το ΟΗCHR οδηγείται από την επιθυμία τους να τιμωρήσουν όσους θεωρούν ότι αψηφούν τα επιβεβλημένα πρότυπα των φύλων ". ¹³

Τα περισσότερα κοινά είδη Έμφυλης Βίας σε παιδιά και νέους

Η Σεξουαλική κακοποίηση αναφέρεται σε «πραγματική ή επαπειλούμενη φυσική δυείσδηση σεξουαλικής φύσης, είτε με τη βία ή με άνισες ή εξαναγκαστικές συνθήκες.»

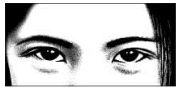
Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών είναι ο όρος που αναφέρεται σε οποιαδήποτε σεξουαλική δραστηριότητα μεταξύ ενός παιδιού και συγγενικού μέλους της οικογένειας του στενού οικογενειακού κύκλου (αιμομιξία) ή μεταξύ ενός παιδιού, ενός ενήλικου ή μεγαλύτερου παιδιού, εκτός της οικογένειας. Περιλαμβάνει ξεκάθαρη βία ή εξαναγκασμό και περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει συναίνεση από το θύμα, λόγω της ισχύος του δύναμης ή του νεαρού της ηλικίας του. ¹⁴

Συναισθηματική ή ψυχολογική κακοποίηση είναι η πρόκληση του συναισθηματικού ή ψυχικού πόνου ή τραύματος. Τα παραδείγματα εδώ περιλαμβάνουν απειλές σωματικής ή σεξουαλικής βίας, εκφοβισμό, ταπείνωση, αναγκαστική απομόνωση, κοινωνικό αποκλεισμό, καταδίωξη, λεκτική παρενόχληση, ανεπιθύμητη προστασία, παρατηρήσεις, χειρονομίες ή γραπτά λόγια σεξουαλικής ή απειλητικής φύσης, καταστροφή

¹² Inter-Agency Standing Committee, Guidelines for Integrating Gender-Based Violence Interventions in Humanitarian Action: Reducing Risk, Promoting Resilience and Aiding Recovery (2015), p. 322.

¹³ IASC, Guidelines for Integrating Gender-Based Violence Interventions in Humanitarian Actions, 2015

¹⁴ IFRC Sexual and Gender-based violence: A two-day psychosocial training: Training Guide. 2015

αγαπημένων πραγμάτων κλπ. Η σεξουαλική παρενόχληση περιλαμβάνεται σε αυτή την κατηγορία Έμφυλης Βίας.¹⁵

Η σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών "περιλαμβάνει την εκμετάλλευση παιδιών στην πορνεία, που ορίζεται στο άρθρο 2 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την πώληση παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία (2000), ως "χρήσημοποίηση ενός παιδιού σε σεξουαλικές δραστηριότητες έναντι αμοιβής ή οποιαδήποτε άλλης μορφή αντιπαροχής"¹⁶

Η σεξουαλική βία περιλαμβάνει "τουλάχιστον βιασμό / απόπειρα βιασμού, σεξουαλική κακοποίηση και σεξουαλική εκμετάλλευση. Η σεξουαλική βία είναι η «οποιαδήποτε σεξουαλική πράξη, απόπειρα σεξουαλικής πράξης, ανεπιθύμητα σεξουαλικά σχόλια ή προαγωγή ή πράξεις για την προώθηση της σεξουαλικότητας ενός ατόμου, με χρήση εξαναγκασμού, απειλών βλάβης ή σωματικής βίας, από οποιοδήποτε πρόσωπο ανεξάρτητα από τη σχέση του με το θύμα, "Η σεξουαλική βία λαμβάνει πολλές μορφές, όπως ο βιασμός, η σεξουαλική δουλεία και / ή η εμπορία ανθρώπων, η καταναγκαστική εγκυμοσύνη, η σεξουαλική παρενόχληση, η σεξουαλική εκμετάλλευση και / ή η κακομεταχείριση και η αναγκαστική έκτρωση."¹⁷

Οι εξαναγκαστικοί γάμοι και οι παιδικοί γάμοι (επίσης γνωστοί ως πρόωροι γάμοι). Ο εξαναγκαστικός γάμος είναι ο γάμος ενός ατόμου παρά τη θέλησή του. Ο παιδικός γάμος είναι επίσημος γάμος ή άτυπη ένωση πριν από την ηλικία των 18. Σημείωση: Παρόλο που κάποιες χώρες επιτρέπουν το γάμο πριν από την ηλικία των 18 ετών, τα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων τον χαρακτηρίζουν ως παιδικό γάμο, θεωρώντας ότι τα άτομα κάτω των 18 ετών αδυνατούν να δώσουν ενσυνείδητη συναίνεση. Ως εκ τούτου, ο παιδικός γάμος είναι μια μορφή καταναγκαστικού γάμου, καθώς τα παιδιά δεν είναι νομικά ικανά να συμφωνήσουν σε τέτοιες ενώσεις.¹⁸

Ο Βιασμός είναι η με φυσική βία ή η με άλλο τρόπο εξαναγκασμένη διείσδυση - έστω και ελαφρά - στον κόλπο, τον πρωκτό ή το στόμα, με πέος ή άλλο τμήμα σώματος. Περιλαμβάνει επίσης τη διείσδυση αντικειμένου στον κόλπο ή τον πρωκτό. Ο βιασμός περιλαμβάνει το συζυγικό βιασμό και τον πρωκτικό βιασμό / σοδομία. Η προσπάθεια να γίνει αυτό είναι γνωστή ως απόπειρα βιασμού. Ο βιασμός ενός προσώπου από δύο ή περισσότερους δράστες είναι γνωστός ως ομαδικός βιασμός.¹⁹

Η Σεξουαλική επίθεση είναι η οποιαδήποτε μορφή μη συναινετικής σεξουαλικής επαφής που δεν έχει ως αποτέλεσμα ή δεν περιλαμβάνει διείσδυση. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν την απόπειρα βιασμού, καθώς και ανεπιθύμητο φιλή, χάδια ή άγγιγμα των γεννητικών οργάνων και των γλουτών.²⁰

Η σεξουαλική παρενόχληση είναι ανεπιθύμητες σεξουαλική προτάσεις, αιτήματα για σεξουαλικές χάρες και άλλες λεκτικές ή σωματικές συμπεριφορές σεξουαλικής φύσης.²¹

Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων (FGM) αναφέρεται σε όλες τις διαδικασίες που συνεπάγονται τη μερική ή ολική αφαίρεση των εξωτερικών γυναικείων γεννητικών οργάνων ή άλλων τραυματισμών στα γυναικεία γεννητικά όργανα για μη ιατρικούς λόγους.²²

Η σωματική βία είναι πράξη σωματικής βίας που δεν έχει σεξουαλική φύση. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν το χτύπημα, το χαστούκι, τον πνιγμό, το κόψιμο, το σπρώξιμο, το κάψιμο, τον πυροβολισμό ή η χρήση οποιουδήποτε όπλου, επιθέσεων με οξύ ή οποιαδήποτε άλλης πράξης που προκαλεί πόνο, δυσφορία ή τραυματισμό.²³

¹⁵ Inter-Agency Standing Committee, Guidelines for Integrating Gender-Based Violence Interventions in Humanitarian Action, p. 321

¹⁶ World Health Organization, Technical Brief

¹⁷ Inter-Agency Standing Committee, Guidelines for Integrating Gender-Based Violence Interventions in Humanitarian Action, p. 322

¹⁸ IFRC Σεξουαλική και Έμφυλη βία: Διήμερη Ψυχοκοινωνική εκπαίδευση: Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης. 2015

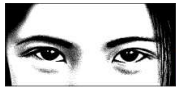
¹⁹ ο.π.

²⁰ Δι-υπηρεσιακή Διαρκής Επιτροπή, Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Ενσωμάτωση των Παρεμβάσεων ενάντια στην Έμφυλη βία σε περιβάλλον Ανθρωπιστικής Δράσης, σ. 322

²¹ ο.π.

²² ο.π., σ. 321

²³ ο.π., σ. 322

Η εμπορία ανθρώπων είναι "... η στρατολόγηση, η μεταφορά, η διακίνηση, η στέγαση ή η παραλαβή προσώπων, με απειλή ή χρήση βίας ή άλλες μορφές εξαναγκασμού, απαγωγής, απάτης, παραπλάνησης, κατάχρησης εξουσίας ή μιας θέσης ευαλωτότητας ή η παροχή ή της λήψης πληρωμών ή παροχών για την επίτευξη της συγκατάθεσης ενός προσώπου που έχει τον έλεγχο ενός άλλου προσώπου για σκοπούς εκμετάλλευσης. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει, τουλάχιστον, την εκμετάλλευση με τη μορφή της πορνείας ή άλλων μορφών σεξουαλικής εκμετάλλευσης, καταναγκαστική εργασία ή υπηρεσίες, δουλεία ή πρακτικών παρόμοιων με τη δουλεία, την υποτέλεια ή την αφαίρεση οργάνων"²⁴

Στέρηση πόρων, ευκαιριών ή υπηρεσιών: «Στέρηση νόμιμης πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους / περιουσιακά στοιχεία ή δυνατότητες διαβίωσης, εκπαίδευση, υγεία ή άλλες κοινωνικές υπηρεσίες. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν μια χήρα που αποτρέπεται από την λήψη κληρονομίας, τα εισοδήματα που αποσπώνται βίαια από έναν στενό εταίρο ή ένα μέλος της οικογένειάς, η παρεμπόδιση χρήσης αντισυλληπτικών από μια γυναίκα, απαγόρευση φοίτησης κοριτσιών στο σχολείο κλπ. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται και η «οικονομική κακοποίηση». Ορισμένες πράξεις περιορισμού μπορεί επίσης να εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή.²⁵

Η Εξαναγκασμένη οικιακή εργασία αναφέρεται σε περιπτώσεις όπου τα άτομα υποχρεώνονται να εργαστούν με τη χρήση βίας ή εκφοβισμού, ή με πιο διακριτικό τρόπο όπως η συσσώρευση χρέους, η παρακράτηση εγγράφων ταυτότητας ή οι απειλές καταγγελίας στις αρχές μετανάστευσης.²⁶

Εγχειρίδιο 2.2: Παιδική Προστασία και Διασφάλιση

Τι είναι τα Δικαιώματα του Παιδιού;

Η πιο σημαντική διεθνής συμφωνία η οποία διασφαλίζει τα δικαιώματα των παιδιών, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος της προστασίας, είναι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (UNCRC) 1989.

Το πλήρες έγγραφο μπορείτε να το βρείτε στο:

https://downloads.unicef.org.uk/wp-content/uploads/2010/05/UNCRC_united_nations_convention_on_the_rights_of_the_child.pdf?_ga=2.269208754.210365770.1560956883-869678471.1560956883

Τι είναι η Παιδική Προστασία;

Ο ορισμός της προστασίας των παιδιών, όπως συμφωνήθηκε από την Ομάδα Εργασίας για την Προστασία των Παιδιών, είναι "η πρόληψη και αντιμετώπιση της κακοποίησης, της παραμέλησης, της εκμετάλλευσης και της βίας κατά των παιδιών". Έτσι, η προστασία των παιδιών δεν είναι προστασία όλων των δικαιωμάτων των παιδιών, αλλά αναφέρεται σε ένα υποσύνολο αυτών των δικαιωμάτων.

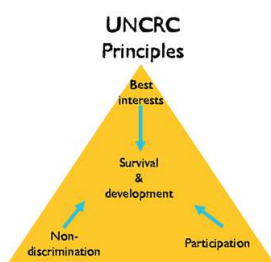
Η προστασία των παιδιών σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνει συγκεκριμένες δραστηριότητες από φορείς προστασίας του παιδιού, εθνικούς ή κοινοτικούς, ή / και από ανθρωπιστικό προσωπικό που λειτουργεί υποστηρικτικά. Περιλαμβάνει επίσης δραστηριότητες σε άλλους τομείς ανθρωπιστικής βοήθειας που έχουν ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της ασφάλειας των παιδιών, ακόμη και όταν δεν είναι ο συγκεκριμένος σκοπός τους.

²⁴ Δι-υπηρεσιακή Διαρκής Επιτροπή, Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Ενσωμάτωση των Παρεμβάσεων ενάντια στην Έμφυλη βία σε περιβάλλον Ανθρωπιστικής Δράσης, σ. 322

²⁵ ο.π. σ. 321

²⁶ https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/news/WCMS_237569/.../index.htm

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) Κατευθυντήριες αρχές

Υπάρχουν τέσσερις βασικές αρχές (παρακάτω διάγραμμα) που καθοδηγούν την παρέμβαση σε παιδιά σε όλα τα περιβάλλοντα. Είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση του τρόπου πλήρους εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού UNCRC. Παρέχουν τα μέσα με τα οποία ερμηνεύονται και επιτυγχάνονται τα θεμελιώδη άρθρα. Σύμφωνα με την αρχή του αδιαίρετου χαρακτήρα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κάθε μία από τις κατευθυντήριες αρχές πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε άρθρο.

Η τήρηση αυτών των αρχών είναι ιδιαίτερα δύσκολη όταν παρεμβαίνουμε σε πολύπλοκα πλαίσια, επειδή υπάρχουν πολλές ανταγωνιστικές προτεραιότητες και οι πιθανότητες να αγνοηθούν οι αρχές αυξάνονται.

Επιβίωση και Ανάπτυξη

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να προστατεύονται και να έχουν την ευκαιρία να αναπτυχθούν διανοητικά, συναισθηματικά, σωματικά και πνευματικά.

Μη Διάκριση

Όλοι πρέπει να αντιμετωπίζονται εξίσου, ανεξάρτητα από παράγοντες όπως φύλο, φυλή, θρησκεία, εθνικότητα

Βέλτιστο Συμφέρον

Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού είναι το κύριο μέλημα, που σημαίνει ότι σκεφτόμαστε πρώτα τα παιδιά, σε κάθε περίπτωση δράσης.

Συμμετοχή

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να ακούγεται η φωνή τους και η γνώμη τους για θέματα που τα επηρεάζουν.

Τι είναι η Διασφάλιση

Η Terre des hommes ορίζει την διασφάλιση ως "την ευθύνη των οργανώσεων να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό τους, οι επιχειρήσεις και τα προγράμματα δεν βλάπτουν τα παιδιά, δηλαδή ότι δεν εκθέτουν τα παιδιά σε κίνδυνο βλάβης και κακοποίησης και ότι οποιοδήποτε ενδιαφέρον έχει η οργάνωση για την ασφάλεια των παιδιών στις κοινότητες στις οποίες εργάζεται, αναφέρεται στις αρμόδιες αρχές".²⁷

Αυτό περιλαμβάνει τόσο προληπτικές ενέργειες ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες βλάβης, όσο και δράσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα πιθανά περιστατικά αντιμετωπίζονται κατάλληλα. Η ασφάλεια συνεπάγεται το ευρύτερο καθήκον φροντίδας των παιδιών αντί να προστατεύει μόνο το δικαίωμά τους στην προστασία (όπως ορίζεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, 1989) - αλλά ασχολείται κυρίως με τη βλάβη και την ευημερία, παρά με την πρόωση και προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών γενικά.

Αρχές Παιδικής Προστασίας

Αρχή 1: Αποφυγή έκθεσης των ανθρώπων σε περαιτέρω βλάβες ως αποτέλεσμα των ενεργειών σας

Αρχή 2: Εξασφάλιση της πρόσβασης των ανθρώπων σε αμερόληπτη βοήθεια

²⁷ Συνασπισμός Keeping Children Safe Coalition. www.keepingchildrensafe.org.uk

Αρχή 3: Προστασία των ανθρώπων από σωματικές και ψυχολογικές βλάβες που προκύπτουν από τη βία και τον εξαναγκασμό

Αρχή 4: Παροχή βοήθειας στους ανθρώπους προκειμένου να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, να αποκτήσουν πρόσβαση σε διαθέσιμα μέσα αποκατάστασης και να ανακάμψουν από τις επιπτώσεις της κακοποίησης

Αρχή 5: Ενίσχυση των συστημάτων προστασίας των παιδιών

Αρχή 6: Ενίσχυση του σθένους των παιδιών μέσω ανθρωπιστικής δράσης

Κριτήρια Προστασίας από Έμφυλη Βία

Όλα τα παιδιά είναι ενημερωμένα σχετικά και προστατεύονται από τη σεξουαλική και την έμφυλη βία και έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ανταπόκρισης επιζώντων ανάλογα με την ηλικία, το φύλο, το αναπτυξιακό στάδιο, την αναπηρία και το πολιτιστικό / θρησκευτικό υπόβαθρο.

Οι Δράσεις Κλειδιά στις οποίες πρέπει να επικεντρωνόμαστε περιλαμβάνουν:

1. Ετοιμότητα

- Συνεργασία και συντονισμό με τις ομάδες συντονισμού κατά της Έμφυλης Βίας και τους συντελεστές των ομάδων αυτών.
- Συλλέξτε και αναλύστε πληροφορίες σχετικά με τους υφιστάμενους κινδύνους Έμφυλης και Σεξουαλικής Έμφυλης Βίας.
- Χαρτογραφήστε τους τύπους και τις δυνατότητες των υφιστάμενων επίσημων και ανεπίσημων φορέων παροχής υπηρεσιών

2. Ανταπόκριση

A. Μείωση Κινδύνου

- Ενδυνάμωση της ικανότητας των κοινοτήτων να παρακολουθούν και να αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο Έμφυλης και Σεξουαλικής Έμφυλης Βίας.
- Τακτική παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου Έμφυλης και Σεξουαλικής Έμφυλης Βίας

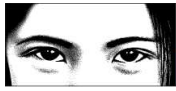
B. Ανταπόκριση

- Ανάπτυξη / ενίσχυση και τακτική ενημέρωση των διόδων παραπομπής
- Ενίσχυση της ικανότητας των πάροχων επίσημων και ανεπίσημων υπηρεσιών να παρέχουν φιλικές προς τα παιδιά υπηρεσίες
- Περιεκτικές και κατάλληλες υπηρεσίες διαχείρισης περιστατικών
- Εξασφάλιση εναλλακτικής φροντίδας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πολιτική
- Παροχή πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα και την υποβολή αναφοράς.

Γ. Πρόληψη

- Ενίσχυση και υποστήριξη των παιδιών και των φροντιστών τους μέσω εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Εργασία με κοινότητες, οικογένειες και νέους για την αντιμετώπιση κοινωνικών και πολιτιστικών κανόνων πίσω από την Έμφυλη και Σεξουαλική Έμφυλη Βία

Εγχειρίδιο 2.3: Έμφυλη Βία: Ποιες είναι οι ενδείξεις; Ποιες είναι οι συνέπειες;

Άσκηση: Ποιος κινδυνεύει περισσότερο;

Αυτή η σελίδα περιέχει μια σειρά σύντομων σεναρίων. Στις ομάδες σας εξετάστε κάθε κατάσταση και:

1. Αποφασίστε αν πιστεύετε ότι το παιδί κινδυνεύει και γιατί.
2. Κατατάξτε σε σειρά τα σενάρια από την οπτική του κινδύνου - δηλαδή ποιο είναι το πιο επικίνδυνο, το επόμενο πιο επικίνδυνο κλπ.

Σενάρια:

1. Ένα 17χρονο αγόρι που ταξιδεύει με έναν φίλο που είναι 19 ετών.
2. Ένα 13χρονο αγόρι που ταξιδεύει με τον θείο του και αρκετούς άλλους νέους.
3. Ένα 10χρονο κωφό κορίτσι που ταξιδεύει με τη μητέρα της.
4. Μια τρίχρονη που ταξιδεύει με τον πατέρα της και την έγκυο μητέρα της.
5. Μια τρίχρονη που ταξιδεύει με τον πατέρα και τη μητέρα της (που δεν είναι έγκυος).
6. Ένα 7χρονο αγόρι που έχει σωματική αναπηρία και ταξιδεύει με τα αδέρφια του, τη μητέρα, τον πατέρα και τη γιαγιά του.
7. Μια 7χρονη κοπέλα που ταξιδεύει με τη μητέρα της και άλλες οικογένειες και φίλους.
8. Μια 15χρονη κοπέλα που ταξιδεύει μόνο με τον πατέρα της.
9. Μια 15χρονη που ταξιδεύει με τον πατέρα της και με πολλά άλλα μέλη της οικογένειας, συμπεριλαμβανομένης μιας θείας.

Ευαλωτότητα και κίνδυνος Έμφυλης Βίας

Η ευαλωτότητα είναι τα χαρακτηριστικά που διαθέτει ή οι περιστάσεις στις οποίες βρίσκεται ένα άτομο και που μπορούν να το καταστήσουν ευάλωτο σε βλάβη.

Ο Κίνδυνος σχετίζεται με τη φύση της ίδιας της βλάβης και την πιθανότητα να εκδηλωθεί ο κίνδυνος. Αυτό περιλαμβάνει την εξέταση των προστατευτικών επιδράσεων.

Για παράδειγμα: Ένα παιδί με αναπηρίες μπορεί να είναι πολύ ευάλωτο σε κακοποίηση αλλά αν έχει μια αγαπημένη οικογένεια και ένα καλό δίκτυο υποστήριξης, μπορεί να βρίσκεται σε χαμηλό κίνδυνο. Ένα παιδί που ζει με την οικογένειά του και πηγαίνει στο σχολείο μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν είναι τόσο ευάλωτο, αλλά εάν ο πατέρας του πίνει και είναι βίαιος τότε το παιδί μπορεί να διατρέχει υψηλό κίνδυνο κακοποίησης και αμέλειας.

Είναι σημαντικό όλοι όσοι εργάζονται ή έρχονται σε επαφή με παιδιά να είναι σε θέση να εντοπίζουν γρήγορα τα παιδιά που ενδέχεται να διατρέχουν κίνδυνο κακοποίησης και χρειάζονται πρόσθετη αξιολόγηση ή / και υποστήριξη.

Προειδοποιητικές Ενδείξεις

Θα πρέπει αν είστε σε επιφυλακή για οποιονδήποτε από τους ακόλουθους δείκτες, καθώς μπορεί να αποτελούν ένδειξη ότι το παιδί κινδυνεύει και έχει ανάγκη προστασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα πρέπει να ελέγξετε με μια πιο εξειδικευμένη παιδική οργάνωση / να κάνετε μια παραπομπή ώστε να γίνει μια πιο λεπτομερής αξιολόγηση του παιδιού:

1. Σε κάθε περίπτωση όπου υπάρχει ένα σημάδι ή μια αναφορά σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης (για παράδειγμα μώλωπες, λοιμώξεις κ.λπ.)
2. Όταν ένα παιδί φαίνεται να φοβάται τους γονείς του ή άλλους ενήλικες με τους οποίους ταξιδεύει.
3. Παιδιά που ταξιδεύουν μόνα ή σε ομάδες αλλά χωρίς ενήλικες

4. Παιδιά που ταξιδεύουν με ενήλικες που δεν είναι συγγενείς και που δεν έχουν γονέα ή επίσημο κηδεμόνα
5. Όπου οι γονείς φαίνονται αδιάφοροι ή αγνοούν τη θέση ή την ευημερία των παιδιών τους
6. Παιδιά πεινασμένα ή χωρίς κατάλληλο ρουχισμό - και ο γονέας δεν προσπαθεί να ζητήσει βοήθεια
7. Παιδιά που είναι εξαντλημένα/ άρρωστα παιδιά και ο γονέας αρνείται ιατρική περίθαλψη
8. Γονείς που είναι σωματικά ή λεκτικά επιθετικοί με τα παιδιά - ειδικά αν το παιδί είναι μικρό
9. Εάν ένα παιδί ζητήσει να χωριστεί από την οικογένειά του
10. Εάν ένα παιδί λέει ότι είναι δυσαρεστημένο / υφίσταται κακομεταχείριση.

Δείκτες ύπαρξης Έμφυλης Βίας

Τόσο για παιδιά όσο και για νέους μπορεί να παρατηρήσουμε τα παρακάτω σωματικούς και κοινωνικούς δείκτες Έμφυλης Βίας:

Σωματικοί Δείκτες

- Πόνος, κηλίδα, πληγές, κοψίματα, αιμορραγία ή εκκενώσεις στα γεννητικά όργανα, στον πρωκτό ή στο στόμα.
- Έντονος ή επαναλαμβανόμενος πόνος κατά τη διάρκεια της ούρησης και / ή των κινήσεων του εντέρου.
- Ατυχήματα Ενούρησης και κοπράνων που δεν σχετίζονται με την εκπαίδευση τουαλέτας.
- Απώλεια βάρους ή αύξηση βάρους.
- Έλλειψη προσωπικής φροντίδας.
- Συναισθηματικά Συμπεριφορικά (σημάδια)

Κοινωνικοί δείκτες

- Ένα παιδί που ταξιδεύει με ενήλικες που δεν φαίνεται να έχουν συγγένεια μαζί του.
- Ένα κορίτσι που ταξιδεύει με μια ομάδα ανδρών ή μεγαλύτερων αγοριών.
- Παιδιά που συναντιούνται μόνο τους με εργαζόμενο ανθρωπιστικής βοήθειας σε περίεργες ώρες.
- Το παιδί έχει ξαφνικά πρόσβαση σε ανεξήγητα χρήματα, δώρα, επιπλέον βοήθεια κ.λπ. (αυτό μπορεί να σημαίνει ότι το παιδί έχει πέσει θύμα εξαναγκασμένου σεξ, ή συναλλαγής ή σεξ επιβίωσης)

Συμπεριφορικοί και Συναισθηματικοί Δείκτες: Παιδιά Ηλικίας 5-9²⁸

- Κλαίει, κλαψουρίζει, φωνάζει περισσότερο από το συνηθισμένο.
- Προσκολλημένο ή ασυνήθιστα συνδεδεμένο με τους φροντιστές.
- Αρνείται να αποχωρήσει από τους "ασφαλών" χώρων.
- Δυσκολία στον ύπνο ή συνεχής ύπνος.
- Απώλεια της δυνατότητας συζήτησης, απώλειας ελέγχου κύστης και άλλη αναπτυξιακή παλινδρόμηση.
- Εμφάνιση γνώσης ή ενδιαφέροντος για σεξουαλικές πράξεις

²⁸ Φροντίζοντας Παιδιά που Επιβίωσαν από Σεξουαλική Κακοποίηση. Οδηγίες για παρόχους ψυχοκοινωνικών και υπηρεσιών υγείας σε ανθρωπιστικό περιβάλλον (IRC) 2019.

ακατάλληλες για την ηλικία του.

- Φόβος για συγκεκριμένους ανθρώπους, χώρους ή δραστηριότητες ή για επίθεση.
- Να συμπεριφέρεται σαν μωρό (βρέχοντας το κρεβάτι ή θέλοντας να το ντύσουν οι γονείς).
- Ξαφνικά αρνείται να πάει στο σχολείο.
- Αγγίζει τα απόκρυφα μέρη του πολύ.
- Αποφεύγει την οικογένεια και τους φίλους ή γενικά είναι απόμακρο.
- Αρνείται να φάει ή να θέλει να τρώει όλη την ώρα.

Συμπεριφορικοί και Συναισθηματικοί δείκτες: Νέοι-νέες ηλικίας 10-19²⁹

- Κατάθλιψη, κλάμα ή υπέρμετρη συναισθηματική ευαισθησία.
- Εφιάλτες (κακά όνειρα) ή διαταραχή ύπνου.
- Προβλήματα στο σχολείο ή άρνηση παρακολούθησης μαθημάτων.
- Εμφάνιση θυμού ή δυσκολίες στις σχέσεις με τους συμμαθητές και χρήση βίας, ανυπακοή και ασέβεια προς κάθε Αρχή.
- Αποφυγής δημιουργίας σχέσεων, συμπεριλαμβανομένης της απόσυρσης από την οικογένεια και τους φίλους.
- Αυτοκαταστροφική συμπεριφορά (ναρκωτικά, αλκοόλ, αυτοτραυματισμοί).
- Αλλαγές στις σχολικές επιδόσεις.
- Εμφάνιση διαταραχών φαγητού, άρνηση να φάνε ή να θέλουν να φάνε όλη την ώρα.
- Αυτοκτονικές σκέψεις ή τάσεις.
- Αυτοτραυματισμός.
- Αναβίωση και επαναφορά των περιστατικών κακοποίησης, που βίωσαν στο παρελθόν
-

Η προσέγγιση με Επίκεντρο τον επιζώντα και η Προσέγγιση με βάση τη δύναμη του

Η Προσέγγιση με επίκεντρο τον επιζών αναγνωρίζει το γεγονός ότι κάθε άτομο είναι μοναδικό, αντιδρά διαφορετικά στη Σεξουαλική και την Έμφυλη Βία και έχει διαφορετικές ανάγκες. Η προσέγγιση αυτή προάγει το σεβασμό των δικαιωμάτων των επιζώντων τοποθετώντας τα στο επίκεντρο του συστήματος υποστήριξης. Η προσέγγιση που επικεντρώνεται στους επιζώντες θα πρέπει να εφαρμόζεται από όλους όσους έρχονται σε επαφή με επιζώντες ανεξαρτήτως του ρόλου τους στην κοινότητα ή την επαγγελματική θέση.

- Δείξτε σεβασμό, φροντίδα, αντιμετωπίστε τον επιζώντα με αξιοπρέπεια σεβόμενοι τις αποφάσεις του.
- Διατηρείτε την εμπιστευτικότητα.
- Εξασφαλίστε την ασφάλεια του επιζώντος.
- Εφαρμόστε αυτές τις αρχές χωρίς διακρίσεις.

Μια προσέγγιση βασισμένη στη δύναμη είναι αυτή που επικεντρώνεται στα δυνατά σημεία και την αντοχή των παιδιών και των νέων και όχι μόνο στις προκλήσεις και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν.

Εγχειρίδιο 2.4: Πρόληψη Έμφυλης Βίας: Αξιολόγηση Κινδύνου και Ανάλυση Πλαισίου

Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνου Έμφυλης Βίας³⁰

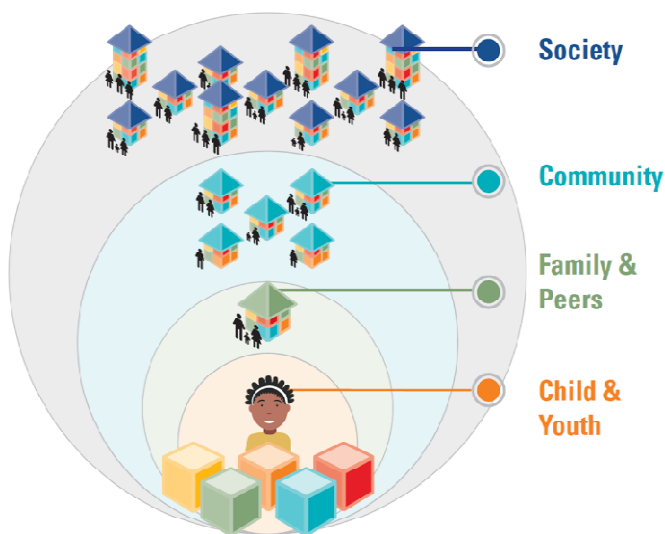
²⁹ Φροντίδα για επιζώντες σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών Οδηγίες για τους παρόχους υπηρεσιών υγείας και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών σε ανθρωπιστικούς χώρους (IRC) 2019.

³⁰ Προσαρμοσμένο από την Επιτροπή Γυναικών Μεταναστριών: Καθοδήγηση για την Αξιολόγηση Κινδύνου Αστικής Έμφυλης Βίας Urban: Ταυτοποιώντας Παράγοντες Κινδύνου για Αστικούς Μετανάστες

Αυτό το εργαλείο έχει προσαρμοστεί από το Κοινωνικό και Οικολογικό Μοντέλο της UNICEF και από την Επιτροπή Γυναικών Μεταναστριών: Καθοδήγηση για την Αξιολόγηση Κινδύνου Αστικής Έμφυλης Βίας Urban: Ανγνωρίζοντας Παράγοντες Κινδύνου για Αστικούς Μετανάστες

Όπως υπογραμμίζει το Κοινωνικό-Οικολογικό μοντέλο της UNICEF και το πλαίσιο της Tdh για την υποστήριξη της ευημερίας, υπάρχουν 4 επίπεδα ενός πλαισίου που πρέπει να κατανοηθούν και να αξιολογηθούν προκειμένου να παρέχουμε αποτελεσματικά προγράμματα και υποστήριξη στα παιδιά. Αυτά τα επίπεδα περιλαμβάνουν το άτομο, τις σχέσεις, την κοινότητα και την κοινωνία.

Μέσα από μοντέλα σαν αυτό μπορούμε να αρχίσουμε να διερευνούμε την πλήρη εμπειρία του παιδιού και να αρχίσουμε να εφαρμόζουμε πρότυπα προστασίας που θα αντιμετωπίζουν τόσο την πρόληψη όσο και την παρέμβαση.

Το Κοινωνικό Οικολογικό Μοντέλο παρέχει ένα πλαίσιο για τον εντοπισμό σημείων κινδύνου που μας βοηθούν να κατανοήσουμε.³¹

Σε ατομικό επίπεδο: Ποιο είναι το προσωπικό ιστορικό και οι παράγοντες κινδύνου που μπορεί να αυξήσουν την πιθανότητα ενός παιδιού ή νέου να πέσει θύμα Έμφυλης Βίας. Μπορούμε επίσης να αξιολογήσουμε τους προστατευτικούς παράγοντες και τις δυνάμεις / αντοχή του ατόμου.

Διαπροσωπικές σχέσεις όπως η οικογένεια, οι φίλοι, οι στενοί συνεργάτες και οι συμμαθητές μπορεί να επηρεάσουν τους κινδύνους να γίνει κάποιος θύμα Έμφυλης Βίας. Μπορούμε επίσης να αξιολογήσουμε τους προστατευτικούς παράγοντες και τις δυνάμεις / αντοχή των προσωπικών σχέσεων.

Τα κοινοτικά πλαίσια στα οποία συμβαίνουν οι κοινωνικές σχέσεις, όπως τα σχολεία, οι γειτονιές και οι χώροι εργασίας, επηρεάζουν επίσης την Έμφυλη Βία. Οι παράγοντες κινδύνου εδώ μπορεί να περιλαμβάνουν τη φτώχεια, τη μετανάστευση και την ύπαρξη ανθρώπινης εμπορίας και εκμετάλλευσης. Μπορούμε επίσης να αξιολογήσουμε τους παράγοντες προστασίας και τις δυνάμεις / αντοχή της κοινότητας.

Οι κοινωνικοί και πολιτισμικοί παράγοντες επηρεάζουν το εάν η Έμφυλη Βία ενθαρρύνεται ή αναστέλλεται. Αυτό περιλαμβάνει την ύπαρξη νομοθετικού πλαισίου και νόμων όσον αφορά την Έμφυλη Βία, οικονομικές

³¹ <https://www.who.int/violenceprevention/approach/ecology/en/>

και κοινωνικές πολιτικές, καθώς και κοινωνικές και πολιτισμικές προδιαγραφές όπως η κυριαρχία των ανδρών επί των γυναικών, η γονική κυριαρχία πάνω στα παιδιά και τα πολιτιστικά πρότυπα που υποστηρίζουν την Έμφυλη Βία.

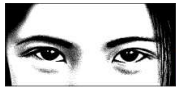
Αυτό το εργαλείο αξιολόγησης θα σας καθοδηγήσει στα τέσσερα επίπεδα με μια σειρά ερωτήσεων για να αρχίσετε να αξιολογείτε τον κίνδυνο Έμφυλης Βίας που υπάρχει στο περιβάλλον σας.

Εγχειρίδιο 2.5: Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνου Έμφυλης Βίας για Παιδιά και Νέους

Παρακαλώ απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις για να αξιολογήσετε τον κίνδυνο Έμφυλης Βίας στο χώρο που εργάζεστε

Ατομικά Παιδί/ Νέος

Ερωτήσεις	Απαντήσεις	Σημειώσεις
Τι εμπειρίες μπορεί να είχαν τα παιδιά/ νέοι στις χώρες προέλευσης ή κατά τη μετανάστευση που μπορεί να τα έθεσαν σε κίνδυνο		
Υπάρχουν κάποιοι ατομικοί παράγοντες κινδύνου που είναι σημαντικό να καταγραφούν		
Νέα Κορίτσια Πως οι ζωές των νέων κοριτσιών εν κινήσει, στην περιοχή σου διαφέρουν από τις ζωές των νέων αγοριών εν κινήσει		

Σχέσεις (Οικογένεια, Φίλοι κλπ.)

Υπό ποιες συνθήκες τα παιδιά εν κινήσει έμειναν ποτέ μόνα στο σπίτι (πχ όταν οι γονείς εργάζονται;) Υπό ποιες συνθήκες είναι αυτό ασφαλές ή ανασφαλές για αυτά; Υπάρχουν κάποιοι συγκεκριμένοι άνθρωποι που είναι παράγοντας κινδύνου γι' αυτά στο σπίτι τους; (πχ άλλοι ένοικοι, σπιτονοικοκύρης, γείτονες κλπ.)		
Τα παιδιά/ νέοι εν κινήσει έχουν φίλιες/ σχέσεις που τα θέτουν σε κίνδυνο		
Τα παιδιά/νέοι εν κινήσει έχουν προστατευτικούς γονείς ή φροντιστές		

Κοινότητα

Ερωτήσεις	Απαντήσεις	Σημειώσεις
Υπό ποιες συνθήκες τα παιδιά και/η οι νέοι εν κινήσει βγαίνουν από τα σπίτια τους ή από όπου μένουν • Θεωρείται ασφαλές ή ανασφαλές για αυτά να είναι		

έξω από το σπίτι; • Υπό ποιες συνθήκες • Διαφέρει ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια		
Είναι η περιοχή πιο επικίνδυνη για παιδιά και νέους εν κινήσει από ότι για τα παιδιά και νέους της τοπικής κοινότητας; Με ποιον τρόπο; • Πως μπορεί τα νέα κορίτσια εν κινήσει να είναι λιγότερο ασφαλή από τα νέα κορίτσια της τοπικής κοινότητας		
Τα παιδιά και οι νέοι εν κινήσει πηγαίνουν σχολείο; • Υπάρχει διαφορά ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια; • Ποιοι είναι οι λόγοι που δεν φοιτούν; • Γι αυτούς που δεν φοιτούν: φοιτούσαν κατά το παρελθόν; Επιθυμούν να επιστρέψουν στο σχολείο		
Στο σχολείο, τα παιδιά και οι νέοι εν κινήσει είναι λιγότερο ασφαλείς από τα παιδιά και τους νέους της τοπικής κοινότητας (αν φοιτούν); Με ποιο		

τρόπο; • Γίνονται ποτέ θύματα εκφοβισμού επειδή είναι εν κινήσει; • Οι δάσκαλοι τα αντιμετωπίζουν με τον ίδιο τρόπο με τους μαθητές της κοινότητας υποδοχής; Είναι διαφορετική η αντιμετώπιση για τα αγόρια και τα κορίτσια; • Τι θα πρέπει να κάνουμε για να γίνει το σχολείο πιο ασφαλές για τα κορίτσια και τα αγόρια εν κινήσει; • Πως μετακινούνται προς και από το σχολείο και είναι ασφαλή όταν μετακινούνται προς και από το σχολείο; • Αυτό διαφέρει για τα αγόρια και τα κορίτσια;		
Τα παιδιά και οι νέοι εν κινήσει έχουν συνήθως δουλειές; • Τι είδους δουλειές έχουν συνήθως; Είναι διαφορετικές για τα κορίτσια και τα αγόρια; • Που βρίσκονται αυτές οι δουλειές (πχ εσωτερικές ή εξωτερικές, στο σπίτι ή σε εργοστάσια ή σε γραφεία) • Τι είναι αυτό που κάνει την εργασία σε αυτές τις δουλειές ασφαλή ή ανασφαλή για τα παιδιά και τους νέους; Σε τι μπορεί να διαφέρει ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια;		

• Τι μπορούμε να κάνουμε για να είναι πιο ασφαλές για τα παιδιά και τους νέους εν κινήσει να εργάζονται σε αυτές τις δουλειές;		
Σε τι προγράμματα ή δραστηριότητες για παιδιά και νέους συμμετέχουν; • Τι τους αρέσει ή δεν τους αρέσει σε αυτές τις δραστηριότητες; • Τι, αν υπάρχει, σε αυτές τις δραστηριότητες τα κάνει να αισθάνονται πιο ασφαλή ή προστατευμένα; • Πως πηγαίνουν σε αυτές τις δραστηριότητες και πως επιστρέφουν σπίτι; • Τι τα κάνει να αισθάνονται ασφαλή ή ανασφαλή κατά τη μετακίνηση • Τι μπορούμε να κάνουμε για γίνουν τα προγράμματα και οι δραστηριότητες πιο συμμετοχικές για παιδιά και νέους εν κινήσει;		
Ποιες οργανώσεις ή υπηρεσίες έχουν μεγαλύτερη προσβασιμότητα στα νέα κορίτσια;		

Πως αποκτούν τα νέα κορίτσια πληροφορίες για προγράμματα και υπηρεσίες για παιδιά και νέους εν κινήσει;		
Ποια είναι κάποια εμπόδια ή φραγμοί για τη συμμετοχή νέων κοριτσιών στις υπηρεσίες;		
Τα νέα κορίτσια έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες για Εμφύλη και Σεξουαλική Βία καθώς και ζητήματα σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, συμπεριλαμβανομένης και της εγκυμοσύνης και της έμμηνου κύκλου; • Πως και που μπορούν τα κορίτσια να πάρουν αυτές τις πληροφορίες		
Τα νέα κορίτσια γνωρίζουν για οργανώσεις ή δραστηριότητες που παρέχουν πληροφορίες αναφορικά με Εμφύλη και		

Σεξουαλική Βία καθώς και ζητήματα σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας;		
Τα νέα κορίτσια γνωρίζουν κάποια προγράμματα ή δραστηριότητες που είναι αποκλειστικά για νέα κορίτσια-είτε κορίτσια εν κινήσει είτε κορίτσια της κοινότητας υποδοχής; Υπάρχουν ασφαλείς χώροι αποκλειστικά για νέα κορίτσια; Σε ποια ηλικία τα τείνουν να παντρεύονται τα κορίτσια στην κοινότητά σας;		
• Είναι στην ίδια ηλικία με αυτή που θα παντρευόταν στην δική τους χώρα προέλευσης; • Πως νοιώθουν τα κορίτσια σχετικά με το γάμο σε αυτή την ηλικία;		
Ποιες είναι οι συμπεριφορές στην κοινότητα που μπορεί να προκαλέσουν βλάβη σε παιδιά/ευάλωτα άτομα;		

Κουλτούρα/Κοινωνία

Οι παρακάτω πληροφορίες θα σας βοηθήσουν να αξιολογήσετε το περιβάλλον κινδύνου και επίσης να καθορίσετε τί μέτρα προστασία μπορεί να υπάρχουν

Νομικές Πηγές

Ερωτήσεις	Απαντήσεις	Σημειώσεις
Ποια κυβερνητικά όργανα, οργανώσεις ή νόμιμες αρχές είναι υπεύθυνες για την προστασία των παιδιών/ευάλωτων ατόμων;		
Υπάρχει νομοθεσία που διέπει την ευημερία/διαφύλαξη/προστασία των παιδιών/ευάλωτων ατόμων;		
Ποιες διεθνείς συμβάσεις (πχ η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού) έχει υπογράψει ή έχει επικυρώσει η χώρα;		
Ποια είναι η τοπική πολιτική/θέση για τη διερεύνηση εγκληματικών επιθέσεων κατά παιδιών/ευάλωτων ατόμων και η πιθανότητα ποινικής δίωξης τέτοιων αδικημάτων; Ποια είναι η τοπική πολιτική/θέση για τη διερεύνηση εγκληματικών επιθέσεων κατά παιδιών/ευάλωτων ατόμων και την πιθανότητα δίωξης τέτοιων αδικημάτων;		

Ποια είναι η νόμιμη ηλικία συναίνεσης στη χώρα και τι νομοθεσία υπάρχει που το καλύπτει αυτό;		

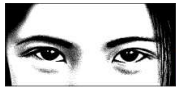
Άλλοι Οργανισμοί

Ερωτήσεις	Απαντήσεις	Σημειώσεις
Σε ποιες υπηρεσίες υγείας ή άλλες υπηρεσίες μπορούν να έχουν πρόσβαση οι επιβιώσαντες;		
Ποιες ΜΚΟ, άλλοι οργανισμοί, σχετικοί φορείς ή επαγγελματικά δίκτυα ασχολούνται με θέματα ασφάλειας/προστασίας;		
Υπάρχουν ακαδημαϊκά ιδρύματα που εργάζονται για τα δικαιώματα των παιδιών/ευάλωτων ατόμων;		

Ανάλυση: Κίνδυνοι Έμφυλης Βίας

Ατομικοί Κίνδυνοι Έμφυλης Βίας: Κορίτσια

Παιδί	Νέα

Ατομικοί Κίνδυνοι Έμφυλης Βίας: Αγόρια

Παιδί	Νέος

Οικογενιακοί Κίνδυνοι

Κοινοτικοί Κίνδυνοι

Κοινωνικοί Κίνδυνοι

Ενδυνάμωση και Πηγές

Ποιες είναι κάποιες δυνάμεις και πόροι που έχετε προσδιορίσει μέσω αυτής της άσκησης;

Ομάδα	Δυνάμεις	Πόροι
Άτομα		
Σχέσεις		
Κοινότητα		
Κοινωνία		

Εγχειρίδιο 2.6: Κίνδυνοι Έμφυλης Βίας και Πρόληψη

Τώρα θα δουλέψουμε με τους κινδύνους που ταυτοποιήσατε στην προηγούμενη ενότητα, συγκροτώντας ένα σχέδιο δράσης σχετικά με το πώς μπορούμε να μετριάσουμε τους κινδύνους.

Με βάση τους κινδύνους που προσδιορίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα, συζητήστε στην ομάδα σας με ποιον τρόπο θα μετριάσετε τους κινδύνους και θα αρχίσετε να εργάζεστε πάνω στην ενδυνάμωση και να οργανώνετε την προστασία.

Μια βασική πτυχή στην οποία πρέπει να εστιάσουμε όταν συστήνουμε μέτρα αποτροπής είναι να βρούμε τις δυνάμεις και τους πόρους που τα ίδια τα παιδιά και οι νέοι εν κινήσει διαθέτουν ή βρίσκονται σε εφαρμογή στις σχέσεις και/ή στην κοινότητά τους.

Για αυτή την άσκηση, θα επικεντρωθούμε στο επίπεδο μετριασμού στο εσωτερικό της κοινότητας που μπορείτε να θέσετε σε εφαρμογή μέσω της εργασίας σας.

Ομαδική Άσκηση:

Βήμα 1:

Στην ομάδα σας, συζητήστε τους κινδύνους που βρήκατε, καθώς και τις δυνάμεις σε κοινοτικό επίπεδο κατά την προηγούμενη άσκηση.

Ταυτοποιημένοι Κίνδυνοι	
Ταυτοποιημένες Δυνάμεις	

Συζητήστε ορισμένες στρατηγικές μετριασμού ή πρόληψης που θα μπορούσατε να δημιουργήσετε για να αξιοποιήσετε τα πλεονεκτήματα και να αντιμετωπίσετε τους κινδύνους. Αυτές θα μπορούσαν να είναι στρατηγικές που θα διασφαλίσουν ότι οι δραστηριότητές σας είναι καλύτερα προσαρμοσμένες για τα παιδιά και τους νέους για να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με την Έμφυλη Βία.

Πιθανές Στρατηγικές Μετριασμού

Βήμα 2:

Σχεδιάστε τη στρατηγική μετριασμού/πρόληψης και ένα σχέδιο δράσης για το πώς θα μπορούσατε να το οργανώσετε όταν επιστρέψετε στην εργασία σας. Να είστε δημιουργικοί με την άσκηση και μπορείτε να σχεδιάσετε τη στρατηγική ή να την καταγράψετε με τη μορφή σχέδιο.

Ταυτοποιημένος Κίνδυνος	
Επιλεγμένη Στρατηγική Μετριασμού Κινδύνου	
Σχέδιο Εφαρμογής	
Βήμα 1	
Βήμα 2	
Βήμα 3	

Παρακαλώ να είστε έτοιμοι να παρουσιάσετε τις ιδέες και τη στρατηγική σας στην ευρύτερη ομάδα

Σχέδιο Δράσης

Ποια είναι τα βασικά σχέδια δράσης που μπορείτε να ολοκληρώσετε όταν επιστρέψετε στον χώρο εργασίας σας για:

Terre des hommes

Helping children worldwide.

Αποτροπή Κινδύνου Έμφυλης Βίας

1.

2.

3.

Εφαρμογή Προσέγγισης Επικεντρωμένη στον Επιβιώσαντα και Βασισμένη στις Δυνάμεις

1.

2.

3.

Εγχειρίδιο 2.7: Τέλος Πρώτης Μέρας - Αποτίμηση

Στο τέλος της Πρώτης Μέρας παρακαλώ γράψτε:

Αισθήματα κατά τη διάρκεια της μέρας   Πιθανές προκλήσεις ή άγχος;   Πως διαχειριστήκατε το άγχος;

Εγχειρίδιο 2.8: Ανταπόκριση στην Έμφυλη Βία

Αρχές Καθοδήγησης για αυτούς που εργάζονται με Παιδιά/Νέους Επιβιώσαντες Έμφυλης Βίας³²

Το πρώτο βήμα για να δουλέψετε με παιδιά και νέο που έχει επιβιώσει από Έμφυλη Βία είναι να διασφαλίσετε μια προσέγγιση με επίκεντρο τον επιβιώσαντα που περιλαμβάνει:

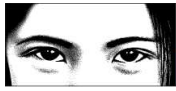

1. Προωθήστε το βέλτιστο Συμφέρον του Παιδιού/ Νέου

Το συμφέρον των παιδιών/νέων είναι κομβικό για στην καλή φροντίδα. Μια πρωταρχική προϋπόθεση για παιδιά και νέους είναι η διασφάλιση της σωματικής και συναισθηματικής ασφάλειάς τους — με άλλα λόγια, η ευημερία τους — καθ' όλη τη φροντίδα και τη θεραπεία τους.

³² Προσαρμοσμένο από τον Οδηγό Έμφυλης Βίας της IASC και τον Οδηγό Φροντίδας για Παιδιά που Επιβίωσαν Σεξουαλικής Βίας της IRC

Όλες οι δράσεις θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων σε θέματα ασφάλειας και ανάπτυξης δεν θα τεθούν ποτέ σε κίνδυνο.

2. Διασφαλίστε Ασφάλεια και Παρηγοριά

Η ασφάλεια και η παρηγοριά του επιβιώσαντος είναι η νούμερο ένα προτεραιότητα. Τα παιδιά και οι νέοι που αποκαλύπτουν Έμφυλη Βία απαιτούν παρηγοριά, ενθάρρυνση και υποστήριξη από τους πάροχους υπηρεσιών.

3. Διασφαλίστε την Κατάλληλη Εμπιστευτικότητα

Οι πληροφορίες αναφορικά με την εμπειρία ενός παιδιού/νέου θα πρέπει να συλλέγονται, να χρησιμοποιούνται, να κοινοποιούνται και να αποθηκεύονται με εμπιστευτικό τρόπο. Σε ορισμένα μέρη όπου οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται σύμφωνα με το τοπικό δίκαιο να αναφέρουν την κακοποίηση παιδιών στις τοπικές αρχές, οι διαδικασίες υποχρεωτικής υποβολής αναφορών θα πρέπει να κοινοποιούνται στα παιδιά και στους φροντιστές τους κατά την έναρξη της παροχής υπηρεσιών. Σε περιπτώσεις όπου κινδυνεύει η υγεία ή η ασφάλεια του παιδιού, υπάρχουν όρια εμπιστευτικότητας για την προστασία του παιδιού.

4. Λήψη Αποφάσεων

Τα παιδιά και οι νέοι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε αποφάσεις που έχουν επιπτώσεις στη ζωή τους. Το επίπεδο συμμετοχής ενός παιδιού στη λήψη αποφάσεων θα πρέπει να είναι κατάλληλο για το επίπεδο ωριμότητας και ηλικίας του παιδιού.

5. Μη διάκριση και Συμπερίληψη

Όλα τα παιδιά θα πρέπει να λαμβάνουν ίση και δίκαια φροντίδα.

6. Σεβασμός

Θα πρέπει πάντοτε να παρέχουμε σεβασμό στα παιδιά και τους νέους.

Στόχος = Ενδυνάμωση του Σθένους του Παιδιού και του Νέου

Όταν εργαζόμαστε με παιδιά και νέους, πρέπει να έχουμε τη βασική πεποίθηση και στάση ότι είναι δυνατά άτομα. Με την εφαρμογή των ανωτέρω αρχών, μπορούμε να οικοδομήσουμε πάνω στις μοναδικές ικανότητες, δυνάμεις και ικανότητα επούλωσης κάθε παιδιού και νέου. Είναι ευθύνη των πάροχων υπηρεσιών να εντοπίζουν και να δομούν πάνω στα φυσικά πλεονεκτήματα του παιδιού και του νέου κατά τη διαδικασία ανάκαμψης και επούλωσης.

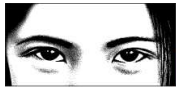
Θεμελιώδης Πεποιθήσεις και Στάσεις Φιλικές προς τα Παιδιά και τους Νέους

Πριν εργαστούμε με τα παιδιά, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι έχουμε τις σωστές στάσεις. Σε αυτά συγκαταλέγονται ότι τα παιδιά και οι νέοι έχουν το δικαίωμα:

- ✓ Σε Υγιή Ανάπτυξη
- ✓ Φροντίδα, αγάπη και υποστήριξη.
- ✓ Η φωνή τους να ακούγεται και να εμπλέκονται στις αποφάσεις που τα αφορούν.
- ✓ Να ζουν ελεύθερα από βία.
- ✓ Πληροφορίες που τα αφορούν να τους κοινοποιούνται με τρόπο κατανοητό για αυτά.

Επιπλέον, υπάρχουν συγκεκριμένες πεποιθήσεις που είναι απολύτως ζωτικής σημασίας για τους πάροχους υπηρεσιών να έχουν όταν εργάζονται με επιβιώσαντες Έμφυλης Βίας. Περιλαμβάνουν την πεποίθηση ότι τα παιδιά και οι νέοι:

- ✓ Λένε αλήθεια για την Έμφυλη Βία.
- ✓ Δε φταίνε που επιβίωσαν Έμφυλης Βίας.
- ✓ Μπορούν να ανακάμψουν και να επουλωθούν από Έμφυλη Βία.
- ✓ Δεν θα πρέπει να στιγματίζονται, ντροπιάζονται ή γελοιοποιούνται.

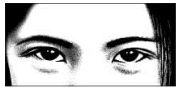

Οι ενήλικες, συμπεριλαμβανομένων των φροντιστών και των πάροχων υπηρεσιών, έχουν την ευθύνη να βοηθήσουν ένα παιδί ή νέο να ανακάμψει πιστεύοντας το και χωρίς να το επικρίνει. Οι ενήλικες, συμπεριλαμβανομένων των φροντιστών και των πάροχων υπηρεσιών, έχουν την ευθύνη να βοηθήσουν ένα παιδί ή νέο να θεραπευτεί πιστεύοντας τους και να μην τους κατηγορήσει για την Έμφυλη Βία που έχουν υποστεί.

Δουλεύοντας διαπολιτισμικά

Όταν εργαζόμαστε με άτομα από διαφορετικές Κουλτούρες, είναι σημαντικό να:

- **Συμμετέχουμε σε πρακτικά ζητήματα και βασικές ανάγκες - τρόφιμα, ρούχα κλπ.** Αυτό μπορεί να είναι ένας χρήσιμος και συγκεκριμένος τρόπος εμπλοκής και ανάπτυξης εμπιστοσύνης με διαφορετικούς πολιτισμούς. Σε πολλούς πολιτισμούς, η παροχή τροφής και φιλοξενίας αποτελεί ένδειξη σεβασμού.
- **Σκεφτείτε προσεκτικά τη γλώσσα του σώματος, τον τόνο της φωνής κλπ.** Για παράδειγμα, προσπαθήστε να μην κοιτάτε αυστηρά και μη φιλικά και αποφύγετε να στέκεστε μαζί σε ομάδες, καθώς μπορεί να είναι δύσκολο για τους ανθρώπους να σας προσεγγίσουν. Θυμηθείτε ότι σε πολλούς πολιτισμούς η σωματική επαφή μεταξύ ανδρών και γυναικών που δεν συγγενεύουν σε κάποιο βαθμό, θεωρείται ακατάλληλη. Επίσης, αναλογιστείτε σχετικά με το ντύσιμο και την εμφάνιση και πώς μπορεί αυτό να παρερμηνευτεί.
- **Προσπαθήστε να διασφαλίσετε ότι υπάρχουν σύμβολα στις τοπικές γλώσσες και εικόνες.** Έχοντας φωτογραφίες (για παράδειγμα, ρούχα, τρόφιμα, λεωφορεία κ.λπ.) μπορεί να βοηθήσει στην επικοινωνία με τα άτομα, όπου υπάρχουν προβλήματα γλώσσας και ένας μεταφραστής δεν είναι διαθέσιμος.
- **Δώστε προσοχή στην κοινωνική τάξη.** Συχνά είναι σημαντικό να προσδιορίσετε ποιοι είναι οι 'Άνθρωποι Κλειδιά' της ομάδας τους οποίους πρέπει να συμβουλευτούμε ή να προσεγγίσουμε αρχικά προκειμένου να μιλήσουμε και με τα άλλα μέλη. Για παράδειγμα, μια μεγαλύτερη γυναίκα ή άνδρας θα αποτελεί την κεφαλή του νοικοκυριού.
- **Εργασία με μεταφραστές** - Μη ζητάτε από τους μεταφραστές απλά και μόνο να διαβιβάζουν μηνύματα αλλά παρακολουθήστε τους, ώστε να συμπεριληφθείτε στη συζήτηση. Αυτό βοηθά στην ανάπτυξη σχέσεων και στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Οι μεταφραστές πρέπει επίσης να συμμετέχουν στην εκπαίδευση.
- **Να είστε προνοητικοί** - μην περιμένετε πάντα να σας προσεγγίσουν για βοήθεια. Το να ηγναίνεις και να ρωτάς εκλαμβάνεται διαισθητικά ως επιθυμία να βοηθήσεις.
- **Θυμηθείτε ότι οι άνθρωποι που είναι διαφορετικοί (από εσάς, τους εργαζόμενους) δεν είναι απαραίτητως οι ίδιοι (ο ένας με τον άλλον)** - αποφύγετε να υποθέσετε ότι όλοι οι άνθρωποι από την «ίδια» χώρα, την οικογένεια ή τον τοπικό πολιτισμό ακολουθούν τους ίδιους κανόνες συμπεριφοράς, Βεβαιωθείτε ότι ρωτάτε τους ανθρώπους τι ακριβώς θέλουν και σεβαστείτε τις επιλογές τους.
- **Να είστε «αδέξιος» παρά «έξυπνάκις»** - παρόλο που μπορεί να ανησυχείτε για την προσβολή ή τον εκνευρισμό των παιδιών και των οικογενειών λόγω έλλειψης κατανόησης, είναι ασφαλέστερο να ρωτάτε παρά να αγνοείτε την έννοια των πραγμάτων. Ερωτήσεις όπως «Μπορείτε να με βοηθήσετε να καταλάβω γιατί αυτό είναι σημαντικό για εσάς;» μπορεί να βοηθήσει στην οικοδόμηση μιας θετικής σχέσης εργασίας με εκείνους από διαφορετικό πολιτισμικό / εθνοτικό υπόβαθρο, καθώς αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως ένας τρόπος που δείχνετε ότι θέλετε να καταλάβετε παρά να κρίνετε.
- **Θυμηθείτε ότι η κουλτούρα δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για κακοποίηση** - μην υποθέσετε ότι μια συγκεκριμένη συμπεριφορά είναι μια πολιτιστική πρακτική και ως εκ τούτου να την θεωρείτε αποδεκτή. Εάν έχετε αμφιβολίες, ζητήστε οδηγίες από έναν συνεργάτη / επόπτη ή έναν οργανισμό που εξειδικεύεται στα παιδιά.
- **Να εργάζεστε με ανοιχτό και διαφανή τρόπο** - εάν έχετε αμφιβολίες, ρωτήστε! Συζητήστε τις ιδέες, τις υποθέσεις και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζετε, με τους συναδέλφους και τους διευθυντές σας, ώστε να σας βοηθήσουν.

Δημιουργία Ασφαλούς Χώρου για εκμυστηριεύσεις

Είναι εξαιρετικά δύσκολο για τα παιδιά να μιλούν για Έμφυλη βία και είναι απαραίτητο να δημιουργήσουμε ένα χώρο όπου θα προστατεύεται η συναισθηματική και σωματική ασφάλεια τους.

Στον τομέα που εργάζεστε, τι μπορείτε να κάνετε ώστε να δημιουργήσετε έναν ασφαλή χώρο εκμυστηριεύσεων για παιδιά και νέους?

Εγχειρίδιο 2.9: Αρχές αναφοράς Έμφυλης Βίας

Οι παρακάτω πληροφορίες εστιάζονται στον τρόπο με τον οποίο θα υποστηρίζετε καλύτερα ένα παιδί ή νέο που σας αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης Βίας. Μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις όπου υποψιάζεστε ότι υπάρχει Έμφυλη Βία ή έχει αναφερθεί από κάποιον άλλο. Στις περιπτώσεις αυτές, συζητήστε τη γνωστοποίηση με έναν επόπτη και ακολουθήστε τις υποχρεωτικές οδηγίες αναφοράς στην περιοχή όπου εργάζεστε.

Υποστήριξη παιδιού ή νέου που αποκαλύπτει περιστατικό

7.5 Υποστήριξη σε ένα παιδί ή νέο που αποκαλύπτει περιστατικό έμφυλης βίας (90 λεπτά)

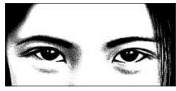
Το υπόλοιπο αυτής της ενότητας θα επικεντρωθεί στο πως υποστηρίζουμε ένα παιδί ή νέο που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης Βίας.

Αρχές Αποκάλυψης Έμφυλης βίας^{33 34}

Οι πληροφορίες επικεντρώνονται στο πώς να υποστηρίξουμε με τον καλύτερο τρόπο ένα παιδί ή νέο που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης Βίας. Μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις όπου υποπτεύεστε ότι συμβαίνει Έμφυλη βία ή ότι περιστατικό Έμφυλης Βίας έχει αναφερθεί σε κάποιον άλλο. Σε αυτές τις περιπτώσεις συζητήστε την αποκάλυψη με κάποιον επιβλέποντα και ακολουθήστε τις υποχρεωτικές, στο πεδίο εργασίας σας, οδηγίες υποβολής αναφοράς.

³³ Εγχειρίδιο IRC. Φροντίδα για Παιδιά που έχουν επιβιώσει από Σεξουαλική κακοποίηση. Κατευθυντήριες οδηγίες για τους παρόχους υγείας και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών σε περιβάλλον ανθρωπιστικής βοήθειας (2019).

³⁴ Πώς να υποστηρίξετε άτομα που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία όταν δεν υπάρχει στην περιοχή σας διαθέσιμη δομή για Έμφυλη βία.

Υποστήριξη παιδιού ή νέου που αποκαλύπτει περιστατικό Έμφυλης βίας

Οι παρακάτω οδηγίες βασίζονται στις αρχές των Ψυχολογικών Πρώτων Βοηθειών, καθοδήγηση από το IASC για το πώς να υποστηρίξετε άτομα που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία και κατευθυντήριες αρχές που έχουν χαραχτεί στο οδηγό του IRC 'Φροντίδα για Παιδιά που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία'.

Δες

- Αντιμετωπίστε άμεσες ανάγκες, όπως η ιατρική φροντίδα. Παιδιά και νέοι που έχουν επιβιώσει από Έμφυλη βία μπορεί επίσης να χρειαστούν ρούχα μετά από επίθεση, προκειμένου να αισθάνονται ασφαλείς ή να επανακτήσουν το αίσθημα αξιοπρέπειας. Μερικές φορές απλά και μόνο η προσφορά ενός ποτηριού νερό ή ενός χαρομάντηλου μπορεί να είναι εξαιρετικά ανακουφιστική..
- Δώστε προσοχή στη μη λεκτική επικοινωνία ή στη γλώσσα του σώματος του παιδιού / νέου..
- Αναρωτηθείτε εάν το παιδί / νέος φαίνεται φοβισμένος ή ανήσυχος.
- Αναρωτηθείτε εάν το παιδί / νέος φαίνεται να πονάει ή να είναι τραυματισμένο.
- Δώστε προσοχή στη δική σας μη λεκτική επικοινωνία και τη γλώσσα του σώματος. Εάν λέτε ότι είστε ήρεμοι, αλλά το σώμα σας εμφανίζει σημάδια δυσφορίας και θυμού, το παιδί είναι λιγότερο πιθανό να αισθανθεί ασφαλές.

Άκου

Επικοινωνιακές δεξιότητες

Ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνούμε με τα παιδιά και τους νέους είναι θεμελιώδους σημασίας για να διασφαλίσουμε ότι αισθάνονται ασφαλείς να αποκαλύπτουν τα περιστατικά Έμφυλης βίας και στη συνέχεια να υποστηριχθούν μόλις προβούν την αποκάλυψη. Πρέπει να μεταδώσουμε άμεση εμπιστοσύνη, φροντίδα και ενσυναίσθηση προκειμένου το άτομο που έχει βιώσει Έμφυλη βία να είναι πρόθυμο να εμπλακεί αμεσότερα, βοηθώντας έτσι τον πάροχο να προσφέρει κατάλληλη φροντίδα και περίθαλψη.

Οι κατευθυντήριες αρχές όταν μιλάμε για παιδιά και νέους είναι:

Να είστε ενθαρρυντικοί, παρηγορητικοί και υποστηρικτικοί και να καθυστερήσετε το παιδί

- Μείνετε όσο πιο ήρεμοι γίνεται. Αφήστε το παιδί να μοιραστεί και να μιλήσει όσο θέλει.
- Πάντα να αφήνετε το παιδί να ολοκληρώσει την πρόταση του πριν να απαντήσετε, ακόμη και αν είστε πολύ ανήσυχος για αυτό

- Χρησιμοποιήστε ανοιχτές ερωτήσεις για να αφήσετε το παιδί να χρησιμοποιήσει τα δικά του λόγια για να περιγράψει την εμπειρία του.
- Αποφύγετε ερωτήσεις Ναι/Όχι και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Χρησιμοποιήστε εκφράσεις καταπραϊντικές /παρηγορητικές όπως:

- ✓ Σε πιστεύω
- ✓ Δεν φταις εσύ
- ✓ Χαίρομαι που μου το είπες
- ✓ Είσαι πολύ γενναίος/α που μου μίλησες

Μην προκαλείτε Βλάβη

Μην θυμώνετε με ένα παιδί, μην αναγκάσετε ένα παιδί να απαντήσει σε μια ερώτηση που δεν είναι έτοιμο να απαντήσει, μην αναγκάσετε ένα παιδί να μιλήσει για Έμφυλη βία πριν είναι έτοιμο, ή μην να κάνετε το παιδί να επαναλάβει την ιστορία κακοποίησης τους του πολλές φορές σε διαφορετικούς ανθρώπους

Μιλήστε με τρόπο κατανοητό σε Παιδιά και Νέους

Να αναγνωρίζετε ότι μιλάμε σε παιδιά και νέους σύμφωνα με την ηλικία και το στάδιο ανάπτυξης.

Δώστε προσοχή στην Μη-λεκτική επικοινωνία

Δώστε προσοχή στις ενδείξεις κατά πόσο η συζήτηση στεναχωρεί το παιδί ή ο νέο/νέα. Σταματήστε τη συζήτηση αν προκαλεί στενάχωρα συναισθήματα στο παιδί/ νέο. Και θα πρέπει να γίνει σεβαστό αν το παιδί ή ο νέο/νέα δεν επιθυμεί πλέον να μιλήσει.

Ενδυναμώστε το Παιδί/ Νέο

- ✓ Σεβαστείτε την γνώμη, τα πιστεύω και τις σκέψεις του παιδιού/νέου.
- ✓ Σεβαστείτε το δικαίωμα του παιδιού να σταματήσει να μιλά μαζί σας οποιασδήποτε στιγμή. Αν ένα παιδί επιθυμεί να σταματήσει τη συζήτηση βεβαιωθείτε ότι γνωρίζει πώς να επικοινωνήσει μαζί σας και/ή προσφέρετε του πληροφορίες για τις διαθέσιμες πηγές υποστήριξης. Να αποφεύγετε να δώσετε υποσχέσεις που δεν μπορείτε να τηρήσετε
- ✓ Εξηγήστε στο παιδί/νέο ότι μπορεί αν χρειαστεί να μοιραστείτε κάποιες από τις πληροφορίες για την ασφάλεια του.

Σύνδεση

Σημείωση: με βάση την ηλικία και την ικανότητα τους να παίρνουν αποφάσεις τα παιδιά θα πρέπει να συμμετέχουν στη λήψη απόφασης σχετικά με το τι θα συμβεί μετά από μια αποκάλυψη. Η βαρύτητα της γνώμης ενός παιδιού θα πρέπει να κρίνεται ανά περίπτωση ανάλογα με την ηλικία, το επίπεδο ωριμότητας, το αναπτυξιακό στάδιο και πολιτισμικούς, περιβαλλοντικούς και παραδοσιακούς παράγοντες.

Αν κάποιος ενήλικας ή φροντιστής δεν ήταν παρών κατά τη συζήτηση, ρωτήστε το παιδί/νέο αν υπάρχει κάποιος ενήλικας που εμπιστεύεται. Φέρτε αυτό το άτομο στο παιδί/νέο ή συνοδεύστε το παιδί/νέο σε αυτό

το άτομο για να συνεχίσετε την συζήτηση και να κουβεντιάσετε τι θα συμβεί στη συνέχεια. Αν δεν υπάρχει κάποιος προστάτης ενήλικας ή κάποιος που να εμπιστεύεται το παιδί ακολουθήστε τις οδηγίες κοινωνικής πρόνοιας της χώρας στην οποία εργάζεστε, αναφορικά με την άμεση προστασία. Να έχετε πάντοτε κατά νου την ασφάλεια και το συμφέρον του παιδιού.

Να ακολουθείτε τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με αναφορά περιστατικού της οργάνωσης και της χώρας στην οποία εργάζεστε.

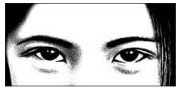
Εάν το παιδί/νέος ζητήσει υπηρεσίες ή υποδείξει ότι μπορεί να χρειαστεί βοήθεια που δεν μπορείτε να δώσετε προσωπικά, χρησιμοποιήστε τον οδηγό Πόρων Αντίδρασης στην Έμφυλη Βία που δημιουργήσατε στην **Ενότητα 6** για να παρέχετε σχετικές, επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους κατάλληλους διαθέσιμους πόρους. Μπορείτε να παραπέμψετε το παιδί/νέο ή/και τον φροντιστή σε αυτούς τους πόρους με τη συγκατάθεσή τους.

Μετά τη συζήτησή σας, βεβαιωθείτε ότι το παιδί/νέος διαμένει με ενήλικα που εμπιστεύεται ή με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες προστασίας παιδιών, εάν αυτό είναι απαραίτητο. Μην το αφήσετε μόνο του ήσυχους

Φροντίδα μετά την Αποκάλυψη Περιστατικού

Μπορεί να μην είναι στο ρόλο σας να παρέχετε φροντίδα στο παιδί ή το νέο μετά από μια αποκάλυψη περιστατικού, αλλά μπορεί να είναι χρήσιμο να γνωρίζετε τί μπορεί να χρειαστεί ένα παιδί/νέος. Μετά την αντιμετώπιση των αναγκών άμεσης προστασίας, μπορεί να χρειαστούν μακροπρόθεσμα:

- ✓ Ψυχολογική Υποστήριξη
- ✓ Υποστήριξη κοινωνικών αναγκών όπως να βεβαιωθείτε ότι επιστρέφει στο σχολείο ή συμμετέχει σε εκδηλώσεις της κοινότητας και της οικογένειας
- ✓ Φροντίδα, για παράδειγμα ένα ασφαλές σπίτι αν δεν μπορεί να επιστρέψει στο παρόν σπίτι του

Εγχειρίδιο 2.10: Υπόθεση Εργασίας

Η Ana Maria εργαζόταν σε ένα κέντρο που προσέφερε δραστηριότητες για όλη την ημέρα για παιδιά και νέους σε κίνηση για κάποιο χρονικό διάστημα. Το κέντρο προσπαθούσε να δημιουργήσει ασφαλείς χώρους όπου παιδιά και νέοι θα μπορούσαν να έρθουν κατά τη διάρκεια της ημέρας και να συμμετέχουν σε διάφορες δραστηριότητες.

Μια μέρα, ένα κορίτσι, που ονομάστηκε Aisha, που είχε έρθει στο κέντρο για μερικές εβδομάδες προσέγγισε την Ana Maria. Ήταν παιδί από τη Συρία, ηλικίας 12 ετών, και ταξιδεύει με τον μεγαλύτερο αδελφό της, καθώς οι γονείς της δεν μπορούσαν να φύγουν από τη Συρία.

Η Aisha ρωτά την Ana Maria αν μπορεί να την ακούσει. Η Ana Maria παίρνει την Aisha σε ένα δωμάτιο που είναι ήσυχο και μακριά από την υπόλοιπη ομάδα. Καθώς κάθονται, η Άνα Μαρία της προσφέρει ένα φλιτζάνι τσάι ή ένα ποτήρι νερό. Η Ana Maria παρατηρεί ότι η Aisha φαίνεται εξαιρετικά νευρική και ότι φαίνεται επίσης αδιάθετη. Τα ρούχα της είναι πολύ βρώμικα και μοιάζει να μην έχει κάνει καιρό μπάνιο.

Η Ana Maria φροντίζει να κάθεται σε ένα άνετο μέρος, στο ίδιο ύψος με αυτή και σε μια κατάλληλη απόσταση όπου θα αισθάνεται ασφαλής.

Η Ana Maria λέει:

Σε ευχαριστώ που ζητήσες να μιλήσεις μαζί μου και η δουλειά μου εδώ είναι να σας κρατήσω ασφαλή και να ακούσω οτιδήποτε θέλετε να πείτε. Υπάρχει κάτι που θέλετε να μοιραστείτε μαζί μου σήμερα;

Μετά από λίγο δισταγμό, η Aisha αρχίζει να λέει στην Ana Maria ότι βρίσκεται σε πολύ δύσκολη κατάσταση και δεν ξέρει τι να κάνει γι' αυτό. Λέει επίσης ότι δεν γνωρίζει αν η Άνα Μαρία θα την πιστέψει, επειδή πρόκειται για περιστατικό με άνδρες από τη χώρα της Ana Maria. Αυτή και ο αδελφός της δεν έχουν αρκετά χρήματα για να επιβιώσουν και προσεγγίστηκαν από έναν άνδρα ο οποίος δήλωσε ότι μπορεί να τους βοηθήσει. Πριν από μερικές νύχτες έφτασε στον τόπο όπου κοιμούνται και ζήτησε από την Aisha να έρθει μαζί του. Τη πήρε σε ένα κοντινό διαμέρισμα, όπου υπήρχαν πολλοί άντρες που φαινόταν να έπιναν. Η Aisha δεν ήθελε να πάει μέσα, αλλά ο άντρας την ανάγκασε. Μόλις βρέθηκε στο διαμέρισμα, ένας από τους άνδρες την πήρε σε ξεχωριστό δωμάτιο και την ανάγκασε να κάνει σεξ μαζί του. Όπως λέει την ιστορία, η Aisha αρχίζει να κλαίει και λέει ότι δεν μπορεί να μιλήσει άλλο.

Η Ana Maria λέει στην Aisha ότι ήταν τόσο γενναία για να της μιλήσει και ότι πιστεύει όλα όσα είπε ο Aisha. Της λέει ότι λυπάται ότι αυτό συνέβη σε αυτήν και ότι δεν είναι δικό της λάθος.

Η Ana Maria λέει στη συνέχεια στην Aisha ότι για να την κρατήσει ασφαλή, θα πρέπει να απευθυνθεί σε κάποιον που μπορεί να την βοηθήσει. Δουλεύει στο διπλανό γραφείο, οπότε η Ana Maria μπορεί να πάει και να τον φωνάξει αμέσως. Εξηγεί ότι θα μπορούσαν να βοηθήσουν την Aisha να παραμείνει ασφαλής. Η Aisha συμφωνεί. Η Ana Maria ρωτά επίσης αν υπάρχει ένας ενήλικας που η Aisha εμπιστεύεται να καλέσει ώστε να έρθουν και να καθίσει με την Aisha. Η Aisha λέει ότι υπάρχει μια γυναίκα με την οποία έχουν ταξιδέψει και που έχει γίνει σαν μια δεύτερη μητέρα της και θα ήθελε να την καλέσει.

Terre des hommes

Helping children worldwide.

Στην ομάδα σας συζητήστε

1. Τι έκανε καλά η Ana Maria σε αυτή την κατάσταση;
2. Ακολούθησε τις αρχές Δες- Άκου- Σύνδεσε;
3. Τι άλλο θα μπορούσε να έχει κάνει;

Εγχειρίδιο 2.11: Παιχνίδι Ρόλων

Τώρα πρόκειται να εξασκηθούμε στον τρόπο με τον οποίο θα μιλήσουμε σε ένα παιδί ή σε νέους που αποκαλύπτουν περιστατικά Έμφυλης βίας. Στην ομάδα σας θα υπάρχουν τρεις ρόλοι:

1. **Παρατηρητής:** Παρατηρεί το παιχνίδι ρόλων και παρέχει ανατροφοδότηση στο πρόσωπο στο οποίο γνωστοποιείται το περιστατικό. Έχουν χρησιμοποιήσει το Δες- Άκου- Σύνδεσε, χρησιμοποιήσαν αποτελεσματικές επικοινωνιακές δεξιότητες;
2. **Παιδί/νέος:** Παίξετε το ρόλο σύμφωνα με τις πληροφορίες που δίνονται.
3. **Το πρόσωπο στο οποίο γνωστοποιείται το περιστατικό Έμφυλης βίας:** Παρέχει υποστήριξη στο παιδί/νέο με βάση τα υλικά/γνώσεις που μόλις μάθαμε. Παρέχει Συνδέσμους με υπηρεσίες με βάση τους νόμους υποχρεωτικής αναφοράς της χώρας σας και τις οδηγίες του οργανισμού σας.

Θα έχετε την ευκαιρία να παίξετε κάθε ρόλο. Παρακαλώ αφιερώστε περίπου **15 λεπτά για το Παιχνίδι Ρόλων** και στη συνέχεια **5 λεπτά ενημέρωση** με τα σχόλια του Εκπαιδευτή

Παιχνίδι ρόλου Νο 1

Είστε ένα αγόρι ηλικίας 15 ετών από το Αφγανιστάν που ονομάζεται Abdul και έχετε ταξιδέψει εδώ ασυνόδευτο. Το ταξίδι σας ήταν εξαιρετικά δύσκολο και παρατηρήσατε έντονη βία κατά μήκος του δρόμου. Όταν φτάσατε στην Ιταλία, μπήκατε σε ένα χώρο κράτησης όπου « σας συνέβησαν άσχημα πράγματα». Είσασταν σε θέση να προχωρήσετε από τη μονάδα στη χώρα όπου είστε τώρα, αλλά ξαναζήσατε αυτά τα «άσχημα πράγματα».

Αποφασίζετε να προσεγγίσετε τον εργαζόμενο σε ένα Κέντρο Ημέρας όπου πηγαίνετε για φαγητό καθώς αισθάνεστε ότι αυτός μπορεί να είναι ένα έμπιστο πρόσωπο για να μιλήσετε. Είστε εξαιρετικά διστακτικός για να μιλήσετε για το τι σας συνέβη και παραμένεις σιωπηλός στην αρχή. Τελικά, μοιράζεσαι ότι ενώ ήσουν στην Ιταλία, ένας άντρας από το κέντρο κράτησης σε πήρε από το κέντρο ένα βράδυ και σε πήγε στο σπίτι του. Σε ανάγκασε να κάνεις σεξ μαζί του. Κατάφερες να αφήσεις το κέντρο κράτησης και να συνεχίσεις το ταξίδι σου. Οστόσο, δεν είχες χρήματα και ένας άντρας στο διαμέρισμα όπου μένεις σου λέει ότι θα μπορούσες να κερδίσεις με ευκολία κάποια χρήματα. Τώρα σε στέλνει κάθε βράδυ στους δρόμους και αναγκάζεσαι να εργαστείς ως σεξουαλικά εκδιδόμενος. Αισθάνεστε εξαιρετικά ντροπιασμένος και ανησυχείς ότι κάποιος στην κοινότητά σας θα ανακαλύψει και θα το πει την οικογένειά σας πίσω στο σπίτι.

Παιχνίδι ρόλου Νο2

Είσαι 8χρονη κοπέλα από το Ιράκ που ονομάζεται Ράνια και ταξιδεύεις με τη μητέρα, τον πατέρα σου, δύο αδέρφια (ηλικίας 6 και 4 ετών) καθώς και έναν οικογενειακό φίλο που αποκαλείς ως θείο. Παρακολουθείς ένα σεμινάριο μετά το σχολείο που έχει δημιουργηθεί για παιδιά σε κίνηση και χαίρεσαι να πηγαίνεις. Υπάρχει ένα συγκεκριμένο άτομο με το οποίο νιώθεις ασφαλής και άνετα και απολαμβάνεις να μιλάς μαζί του. Η ζωή στο σπίτι σας ήταν εξαιρετικά δύσκολη από τότε που φύγατε από το Ιράκ και οι γονείς σας συχνά μαλώνουν και φωνάζουν ο ένας στον άλλο. Ο πατέρας σου, σου λέει ότι δεν θέλει να παρακολουθείς το σχολείο άλλο, γιατί είναι μεγάλη επιβάρυνση και πρέπει να είσαι στο σπίτι να βοηθάς με τα παιδιά. Είσαι πολύ ανήσυχη καθώς αγαπάς το σχολείο και δεν θέλεις να σταματήσεις να πηγαίνεις.

Αποφασίζεις να μιλήσεις με τη γυναίκα που εμπιστεύεσαι για αυτό το γεγονός. Καθώς μιλάς, αποφασίζεις να μοιραστείς και μερικά άλλα πράγματα που συμβαίνουν στο σπίτι. Ο πατέρας σου χτυπάει τόσο εσένα όσο και τη μητέρα σου τακτικά. Η μητέρα σου, λέει ότι αυτό συμβαίνει επειδή

είναι απογοητευμένος και θυμωμένος με την κατάσταση ενώ ήταν πολύ ευγενικός προηγουμένως στη χώρα σας. Συχνά σε τιμωρεί με στέρηση τροφής και σε αναγκάζει να εργάζεσαι πολλές ώρες όταν δεν είσαι στο σχολείο. Αποφασίζεις επίσης να μιλήσεις και για τον θείο σου. Όταν κανείς δεν είναι σπίτι, σε αγγίζει με τρόπο που σε κάνει να αισθάνεσαι άβολα. Σου χαιδεύει την πλάτη, προσπαθεί να αγγίξει τα ιδιωτικά σου μέρη και λέει ότι μόλις είσαι "αρκετά μεγάλη", θα ζητήσει από τον πατέρα σου να σε παντρευτεί.

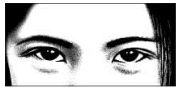
Είστε εξαιρετικά ανήσυχη που η γυναίκα από το σεμινάριο μετά το σχολείο, μπορεί να καλέσει την οικογένειά σου. Έχεις μια θεία που μόλις έφτασε και αισθάνεσαι ότι μπορεί να σε βοηθήσει.

Παιχνίδι Ρόλου Νο3

Είσαι μια 12χρονη κοπέλα από τη Νιγηρία που ονομάζεται Chinaqa και παρακολουθείς ένα πρόγραμμα σε ένα τοπικό κέντρο κοινότητας για τους νέους εν κινήσει. Έχεις μεταναστεύσει από τη Νιγηρία με τη μητέρα σου, τον πατέρα και την μικρότερη αδερφή σου, ηλικίας 7 ετών. Η οικογένειά σου έχει συναντηθεί με άλλους μετανάστες από τη Νιγηρία στην πόλη και έχετε γίνει μέλη της κοινότητας. Ο πατέρας σου κατάφερε επίσης να βρει την αδελφή του και έχουν επανενωθεί.

Υποφέρεται με έντονους πόνους στα πόδια και έχεις δύσκολια με το περπάτημα. Ανησυχείς ότι μπορεί να χρειαστεί να επισκεφτείς έναν γιατρό, αλλά είσαι τρομοκρατημένη από αυτό που σου συμβαίνει. Αποφασίζεις να μιλήσεις με έναν από τους εργαζόμενους που εμπιστεύεσαι στο κέντρο κοινότητας.

Είσαι εξαιρετικά διστακτική για να μιλήσεις για αυτό που σου συμβαίνει και συνεχίζεις να λές ότι δεν είσαι σίγουρη αν μπορείς να το κάνεις. Αποφασίζεις τελικά να μοιραστείς το ότι πριν από μία εβδομάδα, μερικά μέλη από την κοινότητα ήρθαν στο σπίτι και σου έκαναν FGM (ακρωτηριασμό γυναικείων γεννητικών οργάνων). Ήταν εξαιρετικά οδυνηρό. Σου είπαν τότε ότι δεν θα πεις σε κανέναν για αυτό διότι θα έχεις μετά σοβαρό πρόβλημα. Ανησυχείς ότι με την αποκάλυψή σου θα είσαι σε κίνδυνο ή κάτι ακόμα χειρότερο μπορεί να σου συμβεί. Ο πατέρας και η θεία σου ήταν αυτοί που οργάνωσαν τον ακρωτηριασμό, και η μητέρα σου δεν το γνώριζε μέχρι τότε. Θύμωσε πολύ με αυτό που σου έκαναν αλλά ήταν ευγενική και υποστηρικτική απέναντί σου.

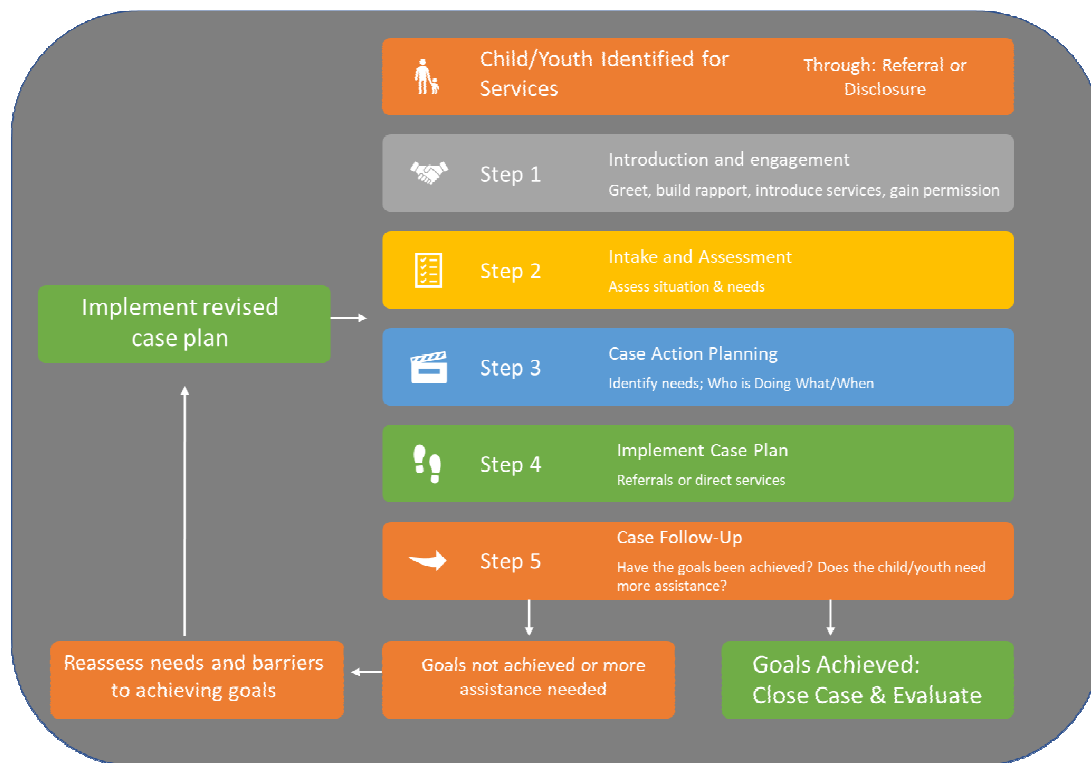
Εγχειρίδιο 2.12: Διαχείριση περιπτώσεων, παραπομπές και αναφορές

Διαχείριση Περιστατικού

Ο Εκπαιδευτής θα περιγράψει στην ομάδα ότι οι ακριβείς ορισμοί της διαχείρισης υποθέσεων ποικίλλουν ελαφρώς σε όλους τους τομείς της Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Ο ορισμός της διαχείρισης των περιστατικών κοινωνικής μέριμνας, ο οποίος αποτελεί το πρωτεύον υπόδειγμα που προσαρμόζεται στον τομέα της Έμφυλης βίας στα πλαίσια της Ανθρωπιστικής Βοήθειας και χρησιμοποιείται από την Εθνική Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών των ΗΠΑ, έχει ως εξής:

"Η διαχείριση υποθέσεων με βάση την κοινωνική μέριμνα είναι μια μέθοδος παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με την οποία ένας επαγγελματίας κοινωνικός λειτουργός αξιολογεί τις ανάγκες του παθόντα και της οικογένειάς του και τακτοποιεί, συντονίζει, παρακολουθεί, αξιολογεί και υποστηρίζει ένα πακέτο πολλαπλών υπηρεσιών, προκειμένου να ανταποκριθεί στις πολύπλοκες ανάγκες του συγκεκριμένου περιστατικού."³⁵

Η ακολουθούμενη διαδικασία της ορθής διαχείρισης Περιστατικού³⁶

³⁵ Εθνική Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών, http://www.socialworkers.org/practice/standards/sw_case_mgmt.asp#def.

³⁶ IRC Caring for Child Survivors of Sexual Abuse Guidelines for health and psychosocial service providers in humanitarian settings. 2019.

Εγχειρίδιο 2.13: Χαρτογράφηση Υπηρεσιών

Αυτό είναι ένα εργαλείο που θα πάρετε μαζί σας πίσω στις υπηρεσίες σας ώστε να ξεκινήσετε την χαρτογράφηση όλων των υπηρεσιών που είναι συναφείς του να δουλεύεις με παιδιά και νέους εκ κινησει.

Όνοματεπώνυμο	
ΑριθμόςΤηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Όνοματεπώνυμο	
ΑριθμόςΤηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Όνοματεπώνυμο	
ΑριθμόςΤηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Όνοματεπώνυμο	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Όνοματεπώνυμο	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Όνοματεπώνυμο	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Όνοματεπώνυμο	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	

Terre des hommes

Helping children worldwide.

Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Ονοματεπώνυμο	
ΑριθμόςΤηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Ονοματεπώνυμο	
ΑριθμόςΤηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Ονοματεπώνυμο	
ΑριθμόςΤηλεφώνου	
Συναφείς παρεχόμενες υπηρεσίες	
Τι συνέβει μετά την αναφορά	
Ποιο είναι το ταξίδι(πορεία) του παιδιού	

Εγχειρίδιο 2.14: Έμμεσο / Δευτερογενές Τραύμα και Αυτοβοήθεια

Έμμεσο και Δευτερογενές Τραύμα

Ο Εκπαιδευτής θα περιγράψει στην ομάδα ότι η ευεξία τους είναι απαραίτητη για να διαχειριστούν το άγχος και να οικοδομήσουν ψυχικό σθένος. Για όσους εργάζονται σε περιβάλλοντα όπου εκτίθενται σε εξαιρετικά τραυματικές ιστορίες, εικόνες ή υλικά, το δευτερογενές τραυματικό άγχος και το επακόλουθο τραύμα είναι πραγματικοί κίνδυνοι. Ενδέχεται να αντιμετωπίσετε συμπτώματα τραυματος στην ίδια κλίμακα, σαν να είχατε βιώσει άμεσα το συμβάν. Αυτό δημιουργεί προκλήσεις τόσο για εσάς όσο και για την εργασία σας. Ο αντίκτυπος αυτού του γεγονότος μπορεί να είναι ένα συναίσθημα αποκοπής από τον εαυτό σας και τον κόσμο γύρω σας, εφιάλτες που σχετίζονται με την εργασία, αισθήματα απόγνωσης και απελπισίας και μια πιο αρνητική άποψη για τα πράγματα.

Τι είναι καλό άγχος ;

Ρωτήστε την ομάδα τι νομίζουν ότι είναι το καλό άγχος ;

Το άγχος δεν είναι πάντοτε αρνητικό. Κάποιες φορές η πίεση μπορεί να είναι καλή. Μπορεί να μας ωθήσει στη αφοσίωση και την επιτυχία. Μπορεί να χρειαζόμαστε αυτή την πίεση ή το άγχος ως κίνητρο. Όταν το άγχος μας βοηθά να προκαλέσουμε τον εαυτό μας και να είμαστε ενεργοί, μπορεί να είναι θετικό, κρατώντας μας στην **πράσινη ζώνη μας**

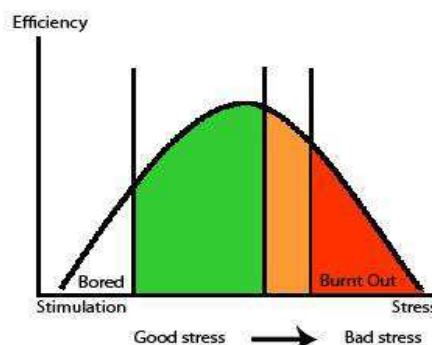
Τι είναι το κακό άγχος;

Ζητήστε από την ομάδα κάποια παραδείγματα κακού άγχους

Όταν έχουμε υπερβολικό άγχος στη ζωή μας, μπορούμε να νιώσουμε υπερφορτωμένοι, εξουθενωμένοι και υπερ-εξαντλημένοι. Αυτό απειλεί την ικανότητά μας να αντιμετωπίζουμε επιτυχώς καταστάσεις. Μπορούμε να αρχίσουμε να νιώθουμε εξαντλημένοι (αντί για ενεργοποιημένοι) αντιμέτωποι με οποιαδήποτε με τις ακόλουθες πιέσεις:

- Ακούγοντας τραυματικές και εξαιρετικά δυσάρεστες ιστορίες
- Όταν γινόμαστε μάρτυρες δυστυχίας
- Αντιμετωπίζουμε μεγάλη αύξηση του φόρτου εργασίας
- Περαιτέρω σημαντική αύξηση του φόρτου εργασίας
- Όταν εργαζόμαστε μέχρι αργά
- Όταν υπάρχουν εντάσεις στην ομάδα
- Αποχώρηση ενός βασικού συναδέλφου
- Απώλεια της χρηματοδότησης
- Επαναλαμβανόμενη ασθένεια ή τραυματισμός

Πράσινη/ Κίτρινη /Κόκκινη Ζώνη

Απαντήστε τις ερωτήσεις ώστε να δείτε την εικόνα του εαυτού σας εντός της **Πράσινης Ζώνης**

Ερώτηση	Απάντηση
Αυτό που με τροφοδοτεί με ενέργεια είναι :	
Αυτό που μου φέρνει χαλάρωση είναι:	
Φροντίζω το σώμα μου κάνοντας:	
Αυτό που περισσότερο απολαμβάνω στη δουλειά μου είναι:	
Αποφορτίζομαι από την ένταση της δουλειάς μου κάνοντας:	

Απαντήστε τις ερωτήσεις ώστε να δείτε την εικόνα του εαυτού σας εντός της **Ζώνης Κινδύνου**

Ερώτηση	Απάντηση
Αυτό που με κάνει να αρχίσω να αγχώνομαι είναι:	
Η τελευταία φορά που αγχώθηκα ήταν:	
Όταν αρχίσω να αγχώνομαι αντιδρώ με τρόπο που:	
Σκεύτομαι διαφορετικά:	
Οι κινήσεις μου είναι διαφορετικές:	
Συμπεριφέρομαι:	
Συναισθηματικές αλλαγές:	
Η ειδοποίηση ότι το άγχος αυξάνεται είναι όταν:	
Οι αντιδράσεις μου είναι διαφορετικές ως προς:	

Αν εισέλθεις στην **ζώνη κινδύνου** πρέπει άμεσα να κάνεις κάτι για αυτό. Αν περιμένεις να φτάσεις στην **Κόκκινη Ζώνη** είναι πολύ πιο δύσκολο να ανακάμψεις.

Απάντησε στις ερωτήσεις ώστε να δείτε την εικόνα του εαυτού σας στην **Κόκκινη Ζώνη**.

Ερώτηση	Απάντηση
Έχετε υποστεί κάποιο από τα ακόλουθα συμπτώματα άγχους τους τελευταίους 6 μήνες ή περισσότερο;	
Αισθάνεστε κυνικός, απαισιόδοξος έχοντας αρνητική στάση απέναντι στη ζωή, τον εαυτό σας και τους άλλους.	Ναι ☐ Όχι ☐
Αισθάνεστε μη παραγωγικός και αναποτελεσματικός στην εργασία σας, με την αίσθηση ότι η δουλειά σας δεν κάνει καμία διαφορά.	Ναι ☐ Όχι ☐
Αισθάνεστε σαν να είστε στάσιμοι σε όλους τους τομείς της προσωπικής και επαγγελματικής ζωής σας.	Ναι ☐ Όχι ☐
Αντιμετωπίζετε τους ανθρώπους με τους οποίους πριν ήσασταν στοργικός, πλέον συχνά με αδιαφορία ή αγνοία.	Ναι ☐ Όχι ☐
Ξυπνάτε το πρωί και αισθάνεστε κουρασμένοι και εξαντλημένοι ακόμα κι αν είχατε αρκετές ώρες ύπνου (7-8 ώρες).	Ναι ☐ Όχι ☐
Αισθάνεστε ότι απομακρύνεστε από ουσιαστικά θέματα που κατά το παρελθόν θα μπορούσαν να έχουν προσελκύσει την προσοχή σας.	Ναι ☐ Όχι ☐
Βρίσκετε τον εαυτό σας να αποφεύγει τους ανθρώπους που παλιότερα απολαμβάνετε να περνάτε περισσότερο χρόνο μαζί τους .	Ναι ☐ Όχι ☐
Πιστεύετε ότι έχετε ή αντιμετωπίζετε μια περίοδο εξουθένωσης;	Ναι ☐ Όχι ☐
Ποιά σημάδια εξουθένωσης πιστεύετε ότι έχετε βιώσει;	

Αν ανυσηχείται σκεπτόμενοι ότι μπορεί να έχετε δει τα παραπάνω σημάδια, παρακαλούμε συμβουλευτείτε έναν υπεύθυνο ή έναν σύμβουλο σχετικά με την υποστήριξη που πρέπει να λάβετε.

Αν βρεθείτε στην **πορτοκαλί** ή στην **κόκκινη** ζώνη, ακολουθούν ορισμένες στρατηγικές που θα σας βοηθήσουν να επιστρέψετε στην ορθή πορεία:

Τι να κάνετε:

- Ξεκουραστείτε – κοιμηθείτε αν μπορείτε, αλλά αν είναι δύσκολο τουλάχιστον να ξεκουραστείτε
- Να τρώτε υγιεινά τρόφιμα - να το κάνετε πραγματικά.
- Γυμναστείτε, κάντε κάποια άσκηση ή πάρτε το χρόνο να περπατήσετε όπου μπορείτε.
- Κρατήστε επαφή με την οικογένεια και τους φίλους σας.
- Να είστε ρεαλιστές με τις προσδοκίες σας. Μήπως είναι υπερβολικά υψηλές ή πολύ χαμηλές;
- Ελέγξτε όλους τους τομείς αβεβαιότητας. Αποσαφηνίστε όσο το δυνατόν περισσότερους.
- Αντιμετωπίστε τις αιτίες άγχους που σχετίζονται με την εργασία και λάβετε κάποιες λύσεις. Πείτε ξεκάθαρα στον διευθυντή σας ότι θέλετε να συζητήσετε κάποια πράγματα.
- Κοιτάξτε την εικόνα του εαυτού σας στην πράσινη ζώνη και επαναφέρετε τα πράγματα που είναι καλά για εσάς. Απολαύστε και πάλι τα καλά πράγματα.
- Αφήστε λίγο χρόνο χωρίς να εργαστείτε το συντομότερο δυνατόν, χωρίς να προκαλέσετε αδικαιολόγητη επιπλέον πίεση στους συναδέλφους σας. Μην περιμένετε να εξουθενωθείτε τελείως.
- Ζητήστε την κατάλληλη βοήθεια από τους γύρω σας. Εάν η υγεία ή η ευημερία σας επιδεινώνεται, συμβουλευτείτε έναν γιατρό ή άλλο επαγγελματία υγείας.

Τι να μην κάνετε:

- Μην άνετε χρήση ναρκωτικών ή αλκοόλ ως τρόπο αντιμετώπισης.
- Μην κατηγορείτε άλλους.
- Μη έχετε περιττό ή κακοπροαίρετο ρίσκο για σας ή τους συναδέλφους σας.
- Μην παραβιάζετε τα πρωτόκολλα ασφάλειας.
- Μην παραμελείτε την προσωπική σας υγιεινή.
- Μην απομακρύνετε από άτομα που θα μπορούσαν να σας υποστηρίξουν.
- Μην αφήνετε τα σημάδια άγχους που εντοπίσατε στη ζώνη κινδύνου να ενταχθούν στις συνήθειες που αυξάνουν τον κίνδυνο εξάντλησης, κατάθλιψης ή άλλων παθήσεων.

Πλάνο Αντοχής

Όνομα	
Ημερομηνία	

Η αντοχή μας ενισχύεται όταν φροντίζουμε καλά τον εαυτό μας, σε όλες τις πτυχές της ζωής μας. Ενισχύεται επίσης όταν έχουμε ισχυρή αυτογνωσία σχετικά με την ψυχική μας υγεία, τους μηχανισμούς αντίδρασης μας, τους μηχανισμούς αντιμετώπισης και τί μας στηρίζει να παραμεένουμε υγιείς.

Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις και κρατήστε τες διαθέσιμες για ώρες που χρειάζεστε μια υπενθύμιση για το πώς να φροντίσετε τον εαυτό σας και ποια υποστήριξη μπορεί να χρειαστεί να αναζητήσετε από άλλους.

Ενέργειες που με κρατούν στην Πράσινη Ζώνη:	
Όταν βρεθώ στην Ζώνη Κινδύνου θα ...	
Όταν βρεθώ στην Κόκκινη Ζώνη θα....	
Τι είδους υποστήριξη χρειάζεστε?	

Εγχειρίδιο 2.15: Πηγές

Γενικές Πηγές

Child Protection Hub

<https://childhub.org/en>

Το Child Protection Hub είναι μια διαδραστική πλατφόρμα για επαγγελματίες όπου μπορούν να ανταλλάξουν εμπειρίες και γνώσεις, να μάθουν ο ένας από τον άλλο, να προσφέρουν και να λάβουν υποστήριξη. Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα πηγών για τα παιδιά και τους νέους εν κινήσει, έμφυλη βία φύλο και την προστασία.

Πηγές για τη μετανάστευση παιδιών και νέων

Alone and Unsafe

<https://media.ifrc.org/ifrc/document/alone-unsafe-children-migration-sexual-gender-based-violence/>

Η μελέτη αυτή επιδιώκει να βελτιώσει την κατανόηση των κινδύνων και των μορφών σεξουαλικής και έμφυλης βίας που αντιμετωπίζουν τα παιδιά που μεταναστεύουν μόνα τους, καθώς και τα ατυχή και ευρέως διαδεδομένα κενά στην προστασία και τη βοήθεια των παιδιών αυτών.

Harrowing

Journeys

https://www.unicef.org/publications/files/Harrowing_Journeys_Children_and_youth_on_the_move_across_the_Mediterranean.pdf

Τα παιδιά και οι νέοι σε κίνηση σε όλη τη Μεσόγειο θάλασσα, κινδυνεύουν από εμπορία ανθρώπων και εκμετάλλευση.

Data on Children on the Move

<https://www.unicef.org/eca/emergencies/latest-statistics-and-graphics-refugee-and-migrant-children>

Αυτός ο ιστότοπος παρέχει ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία και ημερομηνίες για τα παιδιά και τους νέους σε κίνηση.

Destination Unknown

<https://destination-unknown.org/>

Η Destination Unknown είναι μια διεθνής εκστρατεία για την προστασία των παιδιών σε κίνηση από την Terre des Hommes και υλοποιείται από μέλη της εκστρατείας.

Πηγές για την Έμφυλη Βία

IASC GBV guidelines

<https://gbvguidelines.org/en/>

Σκοπός των κατευθυντήριων αυτών οδηγιών είναι να βοηθηθούν οι δρώντες στην ανθρωπιστική βοήθεια και οι κοινότητες που επηρεάζονται από ένοπλες συγκρούσεις, φυσικές καταστροφές και άλλες έκτακτες ανάγκες ανθρωπιστικής βοήθειας για τον συντονισμό, τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση βασικών δράσεων για την πρόληψη και μετριασμό της Έμφυλης Βίας σε όλους τους τομείς της ανθρωπιστικής δράσης.

Gender-Based Violence Area of Responsibility

<http://gbvaor.net/>

Το Gender-Based Violence Area of Responsibility (GBV AoR) είναι ένα παγκόσμιο φόρουμ για τον συντονισμό και τη συνεργασία στο πλαίσιο της ολιστικής προσέγγισης της Έμφυλης Βίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της στο πεδίο της ανθρωπιστικής βοήθειας. Αυτή η ιστοσελίδα έχει μια ολοκληρωμένη επιλογή των πηγών για Έμφυλη Βία.

Caring for Child Survivors of Sexual Abuse

https://www.unicef.org/pacificislands/IRC_CCSGuide_FullGuide_lowres.pdf

Οδηγίες βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τη φροντίδα των παιδιών που έχουν αποκαλύψει Έμφυλη Βία και σεξουαλική κακοποίηση.

Πρόληψη και βέλτιστες πρακτικές Έμφυλης Βίας

SGBV Prevention and Response Training Package

<https://www.unhcr.org/583577ed4.pdf>

Το Εκπαιδευτικό Πακέτο έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους παράγοντες να παρέχουν εισαγωγική, διαδραστική κατάρτιση για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της Σεξουαλικής και της Έμφυλης Βίας (SGBV).

News and stories on refugee and migrant children in Europe

<https://www.unicef.org/eca/news-and-stories-refugee-and-migrant-children-europe>

Αυτός ο ιστότοπος παρέχει ιστορίες και πηγές βέλτιστης πρακτικής για την υποστήριξη παιδιών και νέων σε κίνηση.

GBV Tools for Assessment and Prevention

<https://www.womensrefugeecommission.org/gbv/resources/1353-urban-gbv-tools>

Τα εργαλεία αυτά βοηθούν τους επαγγελματίες να αξιολογούν και να ανταποκρίνονται στους κινδύνους των αστικών προσφύγων από Έμφυλη Βία

Youth Facilitator

Life-Skills, Leadership and Limitless Potential (LLL) 3-Day Youth Facilitator Training

<https://childhub.org/en/child-protection-online-library/life-skills-leadership-and-limitless-potential-lllp-3-day-youth>

Τα έγγραφα περιλαμβάνουν βήμα προς βήμα καθοδήγηση και μεθοδολογικές σημειώσεις για μια 3-ήμερη εκπαίδευση νέων και 12-συνεδρίες με δεξιότητες ζωής και πρόγραμμα ηγεσίας για νέους που έχουν βιώσει ή κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν σεξουαλική βία

Προστασία Παιδιών

A Child is a Child

https://www.unicef.org/publications/index_95956.html

Μεταξύ των εκατομμυρίων παιδιών που μετακινούνται παγκοσμίως, πολλά – συμπεριλαμβανομένων εκατοντάδων χιλιάδων ασυνόδευτων παιδιών και εφήβων – αναλαμβάνουν επικίνδυνα ταξίδια. Αυτή η έκθεση δείχνει πώς η έλλειψη ασφαλών και νόμιμων οδών για τα παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες τροφοδοτεί μια ακμάζουσα αγορά διακίνησης ανθρώπων και τους θέτει σε κίνδυνο βίας, κακοποίησης και εκμετάλλευσης. Βασισμένη στις πρόσφατες προτάσεις πολιτικής της UNICEF, καθορίζει τρόπους με τους οποίους οι κυβερνήσεις μπορούν να προστατεύσουν καλύτερα αυτά τα ευάλωτα παιδιά.

Child Protection in Emergencies

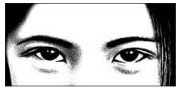
<https://spherestandards.org/resources/minimum-standards-for-child-protection-in-humanitarian-action-cpms/>

Τα Κατώτερα Στάνταρ για την προστασία των παιδιών στην ανθρωπιστική δράση-καταρτίζονται με συμμετοχή 400 ατόμων από 30 οργανισμούς σε περισσότερες από 40 χώρες-στοχεύουν σε όσους εργάζονται στην προστασία των παιδιών ή σε συναφείς τομείς ανθρωπιστικής δράσης

Refugee & Migrant Crisis: Child Protection Response

<https://childhub.org/en/child-protection-online-library/refugee-migrant-crisis-child-protection-response>

Αυτή η δέσμη μέτρων για την ανάπτυξη ικανοτήτων δομήθηκε στα πλαίσια της πρωτοβουλίας

Terre des hommes

Helping children worldwide.

του Περιφερειακού Γραφείου της UNICEF για την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και την Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΕ/ΚΑΚ) - την οποία υλοποιεί το Κέντρο Προστασίας Παιδιών για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και η Terre des Hommes Περιφερειακό Γραφείο για την Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη στο πλαίσιο του ρόλου του ως Εκπαιδευτή του ChildHub.

Terres des homme Safeguarding Policy

<https://www.tdh.ch/en/media-library/documents/child-safeguarding-policy>

Η Πολιτική Προστασίας Παιδιών της Terre des hommes' παρέχει οδηγίες βέλτιστης πρακτικής για τη διατήρηση της ασφάλειας των παιδιών και την προστασία τους από όλες τις μορφές βλάβης και κακοποίησης